

วารสารรามคำแหง

ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education
(Humanities and Social Sciences)

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2566); Vol.4 No.1 (January - June, 2023)

ISSN 2673 - 0138 (Print); ISSN 2697 - 3758 (Online)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

Website : <http://www.edujournal.ru.ac.th>

E-mail : journal.edu.ru@gmail.com

วารสารรามคำแหง

ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education

(Humanities and Social Sciences)

ISSN 2673-0138 (Print)

ISSN 2697-3758 (Online)

วารสารรามคำแหง

ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)

วัตถุประสงค์

วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนักศึกษาและคณาจารย์ ส่งเสริมให้คณาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัยและผู้ทรงคุณวุฒิมีผลงานทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ตามสาธารณชนในรูปแบบของบทความวิจัยและบทความวิชาการ และเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนผลงานทางวิชาการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานวารสารวิชาการ เพื่อประกอบการศึกษาอ้างอิงค้นคว้าทางการศึกษา

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย : วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ภาษาอังกฤษ : Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)

ขอบเขต : วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ตีพิมพ์บทความในสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์

กำหนด : 1. ตีพิมพ์ปีละ 2 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม)

2. การสมัครสมาชิก สามารถสมัครได้ที่ <http://www.edujournal.ru.ac.th>

เจ้าของ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หมายเหตุ : บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทวิจารณ์หนังสือในวารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน มิใช่ของคณะผู้จัดทำและมิใช่ความรับผิดชอบของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในกรณีการทำวิจัยมนุษย์ผู้ทำการวิจัยต้องผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และนำหลักฐานมาแสดง

สารจากคณบดี

วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ฉบับนี้จัดทำขึ้นด้วยความตั้งใจของทีมงานโดยมีวัตถุประสงค์หลักทางวิชาการ เพื่อให้บุคลากรและนักศึกษา ตลอดจนผู้ที่สนใจ ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และเป็นประโยชน์กับผู้ที่มีโอกาสเข้ามาศึกษา คำนึงว่า

อนึ่งผู้จัดทำได้จัดทำตามเกณฑ์คุณภาพตามหลักการของการจัดทำวารสารเป็นอย่างดี ท้ายที่สุดนี้ ขอให้วารสารนี้ประสบความสำเร็จและก่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท.ดร.ศิริพงษ์ เสาภายน)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บทบรรณาธิการ

วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) จัดทำขึ้นภายใต้การสนับสนุนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเป็นช่องทางในการเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ หรือบทความปริทัศน์ที่มีคุณภาพต่อสังคมและสาธารณะ อันจะนำไปสู่การยกระดับองค์ความรู้ด้านการวิจัยและวิชาการ ตลอดจนเป็นอีกช่องทางในการสร้างเครือข่ายสังคมทางวิชาการด้านศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการจัดทำวารสารฯ ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพของบทความให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับชาติ จึงได้กำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญจากหลากหลายสถาบัน ไม่น้อยกว่า 3 ท่าน ทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาถ่วงดุลด้วยวิธีการประเมินแบบ Double-blind จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารฯ ฉบับนี้จะเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการเผยแพร่บทความคุณภาพ อันนำไปสู่การขยายองค์ความรู้สู่ประโยชน์ทางวิชาการ สังคม และสาธารณะต่อไป

(รองศาสตราจารย์ ดร.มานิกา วิเศษสาร)

บรรณาธิการ

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ

อธิการบดี
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
ผู้อำนวยการสำนักพิมพ์
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

รองศาสตราจารย์ ดร.มานิกา วิเศษสาธ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประจำกองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.ศรียา นิยมธรรม
ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี
รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงศ์ มะโน
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะศึก นิขานนท์
รองศาสตราจารย์ ดร.นาตยา ปลั่งธนานนท์
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยวัฒน์ เกตุวงศา
รองศาสตราจารย์ ดร.รชชงพร โกมลเสวิน
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ
รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก
รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ สุดหนองบัว
รองศาสตราจารย์ ดร.อัครา ประเสริฐสิน
รองศาสตราจารย์พงศ์ธร แสงวิภาค
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิฒนะ พรหมเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพิน สติรมน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บงกช ทองเอี่ยม

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยพะเยา
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้จัดการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัชชามน เปรมปลื้ม

ฝ่ายศิลป์

อาจารย์เกียรติศักดิ์ ล้วนมงคล

ประจำกองจัดการ

นางสาวธนัชพร เกตุมณี

นางสาวเบญจรัตน์ รัตนกุล

เหรียญกษาปณ์

นางสาวพัชรา เข้มปัญญา

สถานที่พิมพ์

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๔๐

สังกัดผู้ทรงคุณวุฒิประจำฉบับ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

รองศาสตราจารย์ ดร.ศยามน อินสະอาด

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

รองศาสตราจารย์ ดร.มานีกา วิเศษสาธ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อาจารย์ ดร.เพชร วิจิตรนาวัน

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรั

มหาวิทยาลัยพะเยา

รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร.อังศรา ประเสริฐสิน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ สุตหนองบัว

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ต.หญิง ดร.พนมพร พุ่มจันทร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

อาจารย์ ดร.ปริญญา ปันสุวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

อาจารย์ ดร.ชัชชญา พิระธรณิศร์

มหาวิทยาลัยรังสิต

สารบัญ

องค์ประกอบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์

ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง 1-14

ภิราภรณ์ บุญทอง, กมลทิพย์ ศรีหาเศษ, พนิดา พานิชวัฒนะ, กิตติศักดิ์ เชื้ออาษา

ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์

คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวชิราวุธ

จังหวัดสงขลา 15-30

อภิชัย ไพโรจน์, ศิลป์ชัย สุวรรณมณี

การพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 31-40

สุภาวดี ศรีสกุล, รติมา ริมขามป้อม, จุติรดา เปรมปรี

การพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก

สู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง 41-55

ขจรศักดิ์ เขียวน้อย

มาตรฐานรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ 56-73

นิปัทม์ พิษณุโยธิน, จิรภัทร รวีภัทรกุล, สักกพัฒน์ งามเอก, เบญจรัตน์ จงจำรัสพันธ์

บทปริทัศน์หนังสือ (book review) Introduction to Qualitative Research Methods

A Guidebook and Resource 74-76

สรายุจิต อ้นพา

บทปริทัศน์หนังสือ (book review) เครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา

(social studies research tools) 77-80

อาทิตย์ ชวคำ

องค์ประกอบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภิราภรณ์ บุญทอง¹, กมลทิพย์ ศรีหาเสข²,
พนิดา พานิชวัฒน์³, กิตติศักดิ์ เชื้ออาษา⁴

(วันรับบทความ: 5 กุมภาพันธ์ 2565; วันแก้ไขบทความ: 15 มิถุนายน 2565; วันตอบรับบทความ: 9 พฤศจิกายน 2565)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 1,045 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจในการวิเคราะห์ข้อมูล สกัดองค์ประกอบด้วยวิธี Principal Component Analysis และใช้การหมุนแกนแบบ Varimax ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีจำนวน 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ความขยันอดทนและรับผิดชอบ ความตั้งใจและเชื่อมั่นในตนเอง ความตรงต่อเวลา การควบคุมตนเอง และการมีสมาธิในการเรียน ทั้ง 5 องค์ประกอบเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ร้อยละ 62.523

คำสำคัญ: พฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง, การเรียนออนไลน์, การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

¹นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ผู้รับผิดชอบบทความ)
e-mail: lenovo.th61@gmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³อาจารย์ประจำภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

⁴ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

Factors of Self-Discipline Behavior in Online Learning Among Undergraduates of Ramkhamhaeng University

Peeraporn Bunthong¹, Kamontip Srihaset²,

Panida Panidvadtana³, and Kittisak Chue-Asa⁴

(Received: February 5, 2022; Revised: June 15, 2022; Accepted: November 9, 2022)

Abstract

The purpose of this study was to examine the factors of self-discipline behavior in online learning among undergraduates of Ramkhamhaeng University using survey research and the technique of stratified random sampling. The sample population consisted of 1,045 undergraduates. Data was collected using a questionnaire and analyzed using the technique of exploratory factor analysis with principal component analysis and varimax rotation. The findings showed that self-discipline behavior in online learning among undergraduates of Ramkhamhaeng University consisted of five factors. These were diligence and responsibility, determination and self-confidence, punctuality, self control, and concentration in studying. These five factors could be explanatory of the variance of self-discipline behavior in online learning among undergraduates of Ramkhamhaeng University under study at 62.523 percent.

Keywords: self-discipline; online learning; exploratory factor analysis

Type of Article: Research Article

¹Student, Bachelor of Arts (Educational Measurement), Faculty of Education, Ramkhamhaeng University (corresponding author)
e-mail: lenovo.th61@gmail.com

²Lecturer, Ph.D. Assistant Professor, Department of Education Evaluation and Research, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University

³Lecturer, Ph.D., Department of Education Evaluation and Research, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

⁴Lecturer, M.Ed., The Demonstration School of Ramkhamhaeng University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันเทคโนโลยีและความรู้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีประสิทธิภาพและพร้อมต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่มากขึ้น (Khamanee, 2013) แต่ภายใต้สถานการณ์ที่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้วิถีชีวิตปกติของทุกคนในโลกตอนนี้เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว ในส่วนของประเทศไทยนั้น รัฐบาลใช้มาตรการและแนวทางการดำเนินการเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมาตรการหนึ่งที่ส่งผลต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหงรวมถึงสถาบันการศึกษาหลายแห่งคือการสั่งปิดสถานที่สาธารณะ ในส่วนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้เริ่มประกาศปิดพื้นที่มหาวิทยาลัยชั่วคราวเพื่อหลีกเลี่ยงการรวมตัวกันของกลุ่มคนจำนวนมาก และเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนจากการเรียนปกติเป็นการเรียนออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และใช้อุปกรณ์สารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต ตลอดจนการใช้โปรแกรมหรือบริการที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนโดยเฉพาะ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยดำเนินการจัดเตรียมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเรียนได้อย่างต่อเนื่อง โดยปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ คือ ความกระตือรือร้นในการเรียนของผู้เรียน (Sadiku, Adebo, & Musa, 2018) นอกจากนี้ การมีวินัยในตนเองยังเป็นปัจจัยสำคัญในการทำนายการประสบความสำเร็จทางการเรียน และเป็นปัจจัยสำคัญในการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้สอดคล้องกับผู้เรียน (Gorbunovs, Kapenieks, & Cakula, 2016; Zhao & Kuo, 2015) แต่ทั้งนี้ การศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นการศึกษาระดับสูง เพื่อนำองค์ความรู้ไปประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต เนื้อหาในระดับปริญญาตรีจึงมีความเข้มข้นมากขึ้นกว่าการเรียนในการศึกษาภาคบังคับ เนื่องจากลักษณะของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองมากขึ้น ดังนั้น การแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนถึงการมีวินัยในตนเองของนักศึกษา เป็นลักษณะสำคัญที่บ่งบอกถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมให้เป็นไปตามความต้องการของตน (Pangsai, 2004) โดยการมีวินัยในตนเองที่ไม่ได้เกิดจากการถูกบังคับจากอำนาจภายนอกหากแต่เกิดจากแรงกระตุ้นภายในของตัวบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาได้ในอนาคต

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาองค์ประกอบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 (Covid-19) เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยไปใช้เป็นแนวทางจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อไป

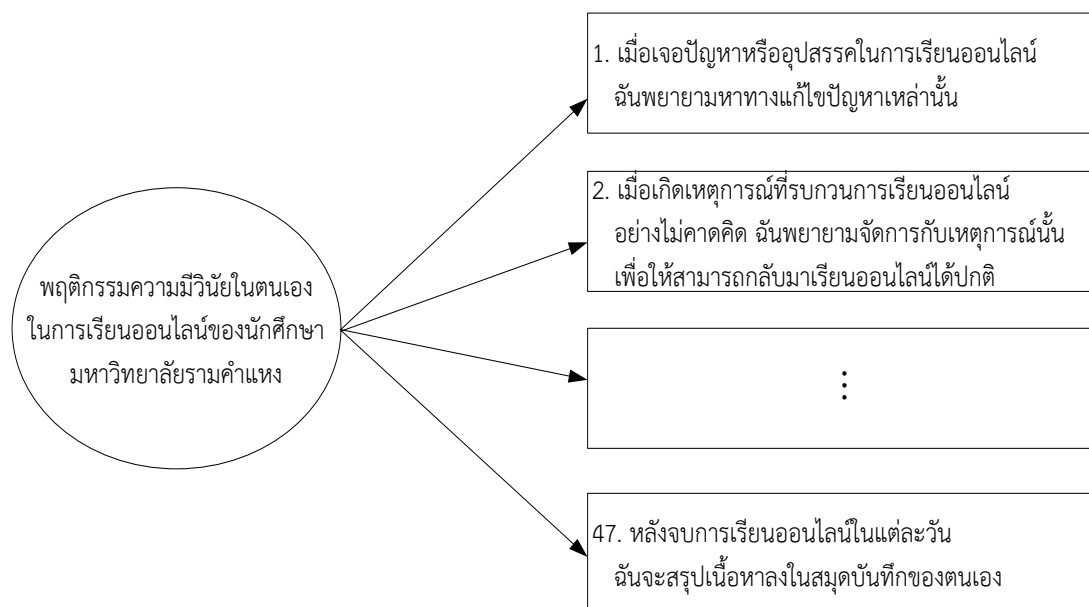
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมของควมมีวินัยในตนเอง ประกอบด้วยควมหมายของควมมีวินัย ซึ่งหมายถึง กฎระเบียบ และข้อตกลงที่กำหนดขึ้นให้ทุกคนสามารถควบคุมตัวเองในเรื่องของการประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบและการประพฤติปฏิบัติที่เป็นแนวทางเดียวกันของสังคม วินัยเป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรได้รับการส่งเสริม เนื่องจากเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และทำให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกันอย่างมีความสุข (Srikalasin, 2001; lam-Laor, 2002; Na PomPetch, 2005; Photemei, 2005; Thiwakorn, 2005) กับควมมีวินัยในตนเอง ซึ่งหมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมให้เป็นไปตามความต้องการของตน โดยมีได้เกิดจากการถูกบังคับจากอำนาจภายนอกหากแต่เกิดจากแรงกระตุ้นภายในของตัวบุคคลนั้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากการเกิดการเรียนรู้ว่าเป็นค่านิยมที่ดีและไม่ทำให้เกิดควมเดือดร้อนต่อตนเองและบุคคลอื่นซึ่งสอดคล้องตามกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนของสังคม และไม่ก่อให้เกิดควมยุ่งยากเดือดร้อนแก่ตนเองและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นทั้งนี้แม้ว่าจะมีสิ่งเร้าจากปัจจัยภายนอกและภายในก็ไม่เป็นอุปสรรคในการที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างทีตนหวังไว้ (Chanmaha, 1999; Songsuwan, 2000; Pangchai, 2004) โดยผู้ที่มีพฤติกรรมควมมีวินัยในตนเองเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะสามารถควบคุมพฤติกรรมในการแสดงออก เช่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีลักษณะมุ่งอนาคต มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริตมีความขยันหมั่นเพียร ความเป็นผู้นำ มีเหตุผล อดทน เสียสละ สามารถควบคุมตนเองทั้งกาย วาจาและใจ ยอมรับผลการกระทำของตนเอง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ตามกฎเกณฑ์ของสังคมและเคารพในสิทธิหน้าที่ซึ่งกันและกัน (Klahan, 1997; Office of the National Culture Commission, 1997) ทั้งนี้ การเรียนออนไลน์ หรือ Online Learning ที่นิยมเรียกการเรียนผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเชื่อมต่อผ่านอินเทอร์เน็ต แต่ก็มีการใช้คำว่า “e-Learning” แทนการเรียนออนไลน์ ซึ่งควมหมาย สามารถแยกออกได้เป็นสองคำ คือ e ที่ย่อมาจาก Electronic ที่หมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรือเครื่องมือที่ใช้ไฟฟ้า และ Learning การเรียนรู้ผ่านสื่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เมื่อแปลควมของ e-Learning มีความหมายว่า การเรียนรู้ด้วยอุปกรณ์ไฟฟ้า คือการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟนแท็บเล็ต เครื่องเล่นต่าง ๆ หรือโทรทัศน์ เป็นต้นที่สามารถแสดงผลข้อมูลให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้ได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหงประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Yamane (cited in Tirakanant, 2014) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน โดยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) จำแนกตามคณะ เนื่องจาก การวิจัยนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบซึ่งตามหลักการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) จำเป็นต้องใช้กลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 20 เท่าของจำนวนข้อคำถาม (Hair, Black, Babin, & Anderson, 2010) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 47 ข้อ จึงจำเป็นต้องกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 940 คน เพื่อให้ได้ตัวอย่างเพียงพอต่อการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากการตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 1,045 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประมวลตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) ได้ค่า IOC อยู่ในช่วง 0.67–1.00 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .96

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ใช้การสกัดองค์ประกอบด้วยวิธี Principal Component Analysis และหมุนแกนแบบ Varimax

ผลการวิจัย

ผลการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นความเหมาะสมเมตริกซ์สหสัมพันธ์ พบว่า ค่า MSA ตามวิธี Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) มีค่าเท่ากับ .977 ซึ่งมากกว่า .5 (Tirakanant, 2012) แสดงว่า ข้อมูลจากตัวแปรมีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และผลการทดสอบด้วย Bartlett's Test พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ α เท่ากับ .000 แสดงว่า ข้อมูลจากตัวแปรชุดนี้มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1

การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นความเหมาะสมเมตริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมด้วย KMO and Bartlett's test

วิธีการทดสอบ	ผลการทดสอบ
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.	.977
Bartlett's Test of Sphericity of Approx. Chi-Square	30650.933
df	1081
Sig.	.000

การสกัดองค์ประกอบด้วยวิธี Principal Component Analysis โดยพิจารณาองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 ขึ้นไป ซึ่งจัดว่าเป็นองค์ประกอบที่สกัดได้ โดยจำนวนองค์ประกอบมีค่าไอเกนมากกว่า 1 มีอยู่ 5 องค์ประกอบ โดยค่าไอเกนทั้ง 5 องค์ประกอบอยู่ระหว่าง 14.348-1.004 และองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบอธิบายความแปรปรวนที่เกิดขึ้นได้ร้อยละ 62.523 ซึ่งหมายความว่าชุดตัวแปรดังกล่าวสามารถนำมาอธิบายเรื่องที่เกิดขึ้นได้ เนื่องจากการกำหนดจำนวน องค์ประกอบพิจารณาจากองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 ขึ้นไป และมีร้อยละความแปรปรวนสะสม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 (Hair et al., 2010) รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2

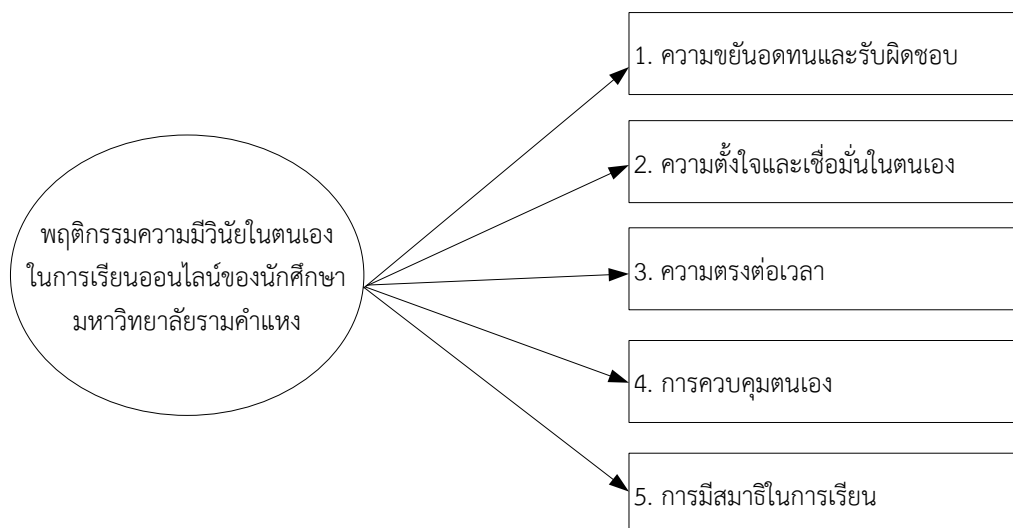
ค่าไอเกนที่ได้จากการสกัดองค์ประกอบและความแปรปรวนทั้งหมดที่อธิบายได้ (total variance explained) สกัดองค์ประกอบด้วยวิธี Principal Component Analysis

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ร้อยละความแปรปรวนสะสม
1	14.348	18.867
2	3.852	35.629
3	1.516	48.924

4	1.103	58.917
5	1.004	62.523

กรณีที่ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ในองค์ประกอบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีค่าแตกต่างกันไม่ชัดเจน ซึ่งทำให้ไม่สามารถจัดตัวแปรได้ว่าควรอยู่ในองค์ประกอบใด จึงต้องทำการหมุนแกนองค์ประกอบต่อไป

การหมุนแกน ใช้วิธีการหมุนแกนด้วยวิธีแวนแมกซ์ (varimax method) คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหงในแต่ละองค์ประกอบภายหลังการหมุนแกนด้วยวิธีแวนแมกซ์ (varimax method) ขององค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ความขยันอดทนและรับผิดชอบ ความตั้งใจและเชื่อมั่นในตนเอง ความตรงต่อเวลา การควบคุมตนเอง และการมีสมาธิในการเรียน พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง .847-.470 โดยสามารถสรุปองค์ประกอบและความหมายของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ดังภาพที่ 2 และตาราง 3 ตามลำดับ

ภาพ 2 สรุปองค์ประกอบ จำนวน 5 องค์ประกอบ

ตาราง 3

สรุปองค์ประกอบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง

องค์ประกอบ	ความหมาย
ความขยันอดทนและรับผิดชอบ	การปฏิบัติตนให้เป็นคนที่มีความเข้มแข็ง ความหนักแน่นของจิตใจที่จะยืนหยัดต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยความอดทนไม่มีความหวั่นไหวสามารถควบคุม อารมณ์ จิตใจ

องค์ประกอบ	ความหมาย
	ร่างกาย ให้สามารถเผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยืนหยัดต่อสู้ปัญหา ไม่ท้อถอย ประพฤติและปฏิบัติงานต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจและเอาใจใส่ระมัดระวังที่จะทำงานและติดตามผลงานที่ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จลงด้วยดีแสดงออกของบุคคลในลักษณะมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพากเพียร และละเอียดรอบคอบ เอาใจใส่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด การยอมรับผลในการกระทำของตนเอง ด้วยความเต็มใจ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดผลดีขึ้น ความรับผิดชอบทำให้คนปฏิบัติตามหน้าที่ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น
ความตั้งใจและเชื่อมั่นในตนเอง	ความสนใจ และมุ่งมั่นในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความกล้าหาญ ในการแสดงออกกล้าตัดสินใจ มีความตั้งใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กล้าเสนอความคิดเห็นและ กล้าเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ และตัดสินใจด้วยความมั่นใจ มีความภาคภูมิใจในตนเอง
ความตรงต่อเวลา	การทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดได้เป็นคนเอาการเอางาน มีระเบียบ ไว้เนื้อเชื่อใจได้
การควบคุมตนเอง	การปฏิบัติตนที่แสดงถึงการควบคุมตนเองครอบคลุมถึงการควบคุมความคิดของตนเอง การรับรู้ถึงการแสดงพฤติกรรมของตนเอง การรับรู้อารมณ์ของตนเองคือการเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นกับจิตใจ เห็นว่าสภาพจิตใจของบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ พฤติกรรมที่ดีต้องอยู่ภายใต้การกำกับของมโนธรรม สามารถให้อภัยตัวเองและสามารถก้าวข้ามต่อไปได้แม้จะทำความผิดพลาดร้ายแรงในชีวิต ไม่โทษผู้อื่นหรือสถานการณ์เมื่อเกิดความผิดพลาด แสดงความคิดเห็นเชิงลบด้วยความเคารพต่อผู้อื่น และใช้ความผิดพลาดเป็นโอกาสในการปรับปรุงตัวเอง
การมีสมาธิในการเรียน	การมีสมาธิ มีจิตใจจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในห้องเรียนเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน และความพยายามสนใจในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) มีประเด็นการอภิปรายดังนี้

1. องค์ประกอบความขยันอดทนและรับผิดชอบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mhuensurin and Poopayan (2021) ที่พบว่า ระดับความมีวินัยในตนเอง ด้านความอดทน โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ได้แก่ นักเรียนยอมรับฟังข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อบกพร่องของตัวเองที่ครูหรือเพื่อนๆ เสนอแนะ ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง

ได้แก่ นักเรียนกระทำผิดจะยอมรับผิดอย่างเต็มใจ นักเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนและการปฏิบัติงาน และ นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จทุกครั้ง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

Sittthiphonworavej (2018) ที่พบว่า การทำงานในหน้าที่และต้องกระทำอย่างเต็มที่ ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก มีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนมีวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นไปตามแนวคิดของ Thanomklai (1996) ที่ได้กล่าวว่า การที่บุคคลอดทนทำงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย มีความหนักแน่นของจิตใจที่จะยืนหยัดต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ โดยไม่ท้อถอย สามารถควบคุมการกระทำของตนเองและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Saothong (2018) ที่พบว่า ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลางได้แก่นักเรียนมีการส่งการบ้านหรืองาน ตามกำหนดเวลาที่ครูกำหนด และพยายามทำงานตามที่ครูมอบหมายและส่งตรงเวลาเสมอ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นไปตามแนวคิดของ Department of Academic Affairs, Educational Research Division (1999) ที่ได้กล่าวว่า ความสนใจตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม ละเอียดยรอบคอบ เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายยอมรับผลการกระทำของตนทั้งในด้านที่เป็นผลดี และผลเสีย ทั้งพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

2. องค์ประกอบความตั้งใจและเชื่อมั่นในตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Saothong (2018) ที่พบว่า ด้านความตั้งใจ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เมื่อนักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำอะไร นักเรียนจะทำได้สำเร็จ นักเรียนตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากครู และขณะเรียนนักเรียนตั้งใจฟังและไม่เล่นขณะครูสอน และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นักเรียนกล้าคิดและตัดสินใจทำงานโดยไม่กลัวการผิดพลาด และนักเรียนกล้าชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยเหตุด้วยผล และนักเรียนกล้าที่จะซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ ในชั้นเรียนหากนักเรียนสงสัยหรือไม่เข้าใจในเนื้อหาของวิชาที่เรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kaewpila and Thongprong (2021) ที่พบว่า ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง นักเรียน ส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟน ท่องโลกอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถดูสื่อต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวก นักเรียนได้เห็นสิ่งใหม่ ๆ ที่มีความน่าสนใจ จึงส่งผลให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในด้านต่าง ๆ ส่งผลต่อการสร้าง ความมั่นใจให้กับตัวเอง กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นไปตามแนวคิดของ Plawat (1996) ที่ได้กล่าวว่า พฤติกรรมที่แสดงออกด้วยการกระทำและคำพูดที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นจริงกับตนเองตามอุดมคติ ซึ่งสังเกตได้จากลักษณะของพฤติกรรมที่ปรากฏต่อบุคคลภายนอก ภาษา ท่าทาง การกระทำ การกล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้เพื่อทำสิ่งที่ตนมุ่งหวังให้สำเร็จด้วยความสามารถของตนเอง

3. องค์ประกอบความตรงต่อเวลา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mhuensurin and Poopayan (2021) ที่พบว่า ระดับความมีวินัยในตนเอง ด้านความตรงต่อเวลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ได้แก่ นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลตามที่กำหนด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Saengnga (2019) ที่พบว่า หลังการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความตรงต่อเวลา โดยรวมพฤติกรรมอยู่ในระดับสูง ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นไปตามแนวคิดของ Chieblaem, (2012) ที่ได้กล่าวว่า การตรงต่อเวลาเมื่อมีการนัดหมาย

แล้วทราบเวลาในการนัดหมายไม่ควรไปช้ากว่าเวลานัดหมายเพราะจะแสดงให้เห็นถึงการไม่มีความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลาเมื่อได้กำหนดระยะเวลาในการเสร็จของงานไว้ล่วงหน้างานก็ต้องเสร็จตามนั้น

4) องค์ประกอบการควบคุมตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hamutoğlu, Ünveren-Bilgiç, Salar, and Şahin (2021) และ Mou (2021) ที่พบว่า การควบคุมตนเองเป็นปัจจัยสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนและการประสบการณ์ของการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการออกแบบของผู้เรียน อีกทั้งผลการวิจัยของ Landrum (2020) ยังพบว่า การควบคุมตนเองและการบริหารเวลา ตลอดจนประสบการณ์การเรียนรู้ออนไลน์เป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงความมั่นใจของผู้เรียนเกี่ยวกับความสามารถในการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ ในทำนองเดียวกันกับผลการวิจัยของ Hong, Lee, and Ye (2021) ที่ศึกษาลักษณะนิสัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ออนไลน์ โดยผลการวิจัยพบว่า ควบคุมตนเองส่งผลต่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้ออนไลน์ ซึ่งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการควบคุมตนเองเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนออนไลน์

5. องค์ประกอบความตั้งใจ ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Shahijan, Rezaei, and Amin (2016) ที่พบว่า ความตั้งใจเรียนส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียน อีกทั้งผลของการปฏิบัติงานส่งผลในเชิงบวกต่อความตั้งใจของผู้เรียนในการเรียนรู้ออนไลน์ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Ngah et al. (2022) ที่พบว่าความตั้งใจของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนออนไลน์ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Raksasub (1991) ที่ได้กล่าวว่า ความสนใจ การมีสมาธิ มีจิตใจจดจ่อในห้องเรียน ได้แก่ การแสดงความสนใจ เอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน ส่งการบ้าน หรืองานที่ได้รับมอบหมายในระยะเวลาที่กำหนด มีความเพียรพยายาม มีการทบทวนบทเรียน วางแผนการเรียน และให้คุณค่าหรือความสำคัญต่อการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้การเรียนการสอนออนไลน์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนออนไลน์และเน้นการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นที่เน้นความขยันอดทนและรับผิดชอบ ความตั้งใจและเชื่อมั่นในตนเอง ความตรงต่อเวลา การควบคุมตนเอง และการมีสมาธิในการเรียน เพื่อให้นักศึกษาเห็นความสำคัญอันจะนำมาสู่ประสิทธิภาพของการเรียนและเพื่อให้นักศึกษาได้องค์ความรู้ครบถ้วนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยที่ปรากฏ ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้ผลการศึกษารุ่นนี้สามารถขยายต่อไปในทัศนะที่กว้างขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

2.1 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.2 ควรมีการศึกษากับนักศึกษาต่างสถาบันที่มีลักษณะต่างกัน เช่น มหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด ที่นอกเหนือจากนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เนื่องจากพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในการเรียนออนไลน์ อาจมีความแตกต่างกันออกไปตามกลุ่มประชากรที่จะศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของท่านอาจารย์ที่ปรึกษา และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่เป็นตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้

Reference

- Chanmaha, A. (1999). *A study of ethics in self-discipline among students in Roi Et Province*. [Master's Thesis, Srinakharinwirot University]. (in Thai)
- Chieblaem, S. (2012). *The development of life skills scale for students*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Department of Academic Affairs, Educational Research Division. (1999). *Teacher's Guide to Creating Lesson Plans for Potential Development: An Experimental Project on Potential Development of Thai Children*. Bangkok: Author. (in Thai)
- Gorbinovs, A., Kapenieks, A., & Cakula, S. (2016). Self-discipline as a key indicator to improve learning outcomes in e-learning environment. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 231, 256-262.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E., (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed). Hoboken, NJ: Pearson.
- Hamutoğlu, B. B., Ünveren-Bilgiç, E. N., Salar, H. C., & Şahin, Y. L. (2021). The effect of e-learning experience on readiness, attitude, and self-control/self-management. *Journal of Information Technology Education: Innovations in Practice*, 20, 93-120. <https://doi.org/10.28945/4822>
- Hong, J. C., Lee, Y. F., & Ye, J. H. (2021). Procrastination predicts online self-regulated learning and online learning ineffectiveness during the coronavirus lockdown. *Personality and individual differences*, 174, 110673. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.110673>
- Iam-Laor, N. (2002). *Using the 'Love Ban Montfort' activity to develop the discipline of Prathomsuksa 1 students at Montfort Wittaya School in Chiang Mai Province*. [Master's Thesis, Chiangmai University]. (in Thai)

- Kaewpila, P., & Thongprong, A. (2021). Teacher's Opinions on Self-Discipline of Secondary School Student in Group 6 Under the Secondary Educational Service Area Office 1. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(3), 173-184. (in Thai)
- Khamanee, T. (2013). *Teaching style: A variety of options*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Klahan, N. (1997). *Development of ethics and self-discipline through group activities: A case study of grade 4 students at Ban Don Lamduan School*. [Master's Thesis, Khon Kaen University]. (in Thai)
- Landrum, B. (2020). Examining students' confidence to learn online, self-regulation skills and perceptions of satisfaction and usefulness of online classes. *Online Learning*, 24(3), 128-146. <https://doi.org/10.24059/olj.v24i3.2066>
- Mhuensurin, W., & Poopayan, P. (2021). The factors affecting student's discipline in secondary level students of extended schools under the office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2. *Academic and research journals Northeastern university*, 11(3), 228-242. (in Thai)
- Mou, T. Y. (2021). Online learning in the time of the COVID-19 crisis: Implications for the self-regulated learning of university design students. *Active Learning in Higher Education*, 1-21. <https://doi.org/10.1177/146978742110512>
- Na PomPetch, P. (2005). *The encouragement guidebook: 29 lessons for success and happiness* (2nd ed.). Bangkok: 108 ideas press. (in Thai)
- Ngah, A. H., Kamalrulzaman, N. I., Mohamad, M. F. H., Rashid, R. A., Harun, N. O., Ariffin, N. A., & Osman, N. A. A. (2022). The sequential mediation model of students' willingness to continue online learning during the COVID-19 pandemic. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*, 17(1), 1-17. <https://doi.org/10.1186/s41039-022-00188-w>
- Office of the National Culture Commission, Thailand (1997). Project to strengthen student discipline across the country. Bangkok: Chongpon Trading. (in Thai)
- Pangsai, S. (2004). *Developing the operations to strengthen student discipline at Ban Phai School, Thawat Buri District, Roi Et Province*. [Master's Thesis, Srinakharinwirot University]. (in Thai)
- Photemei, W. (2005). *Developing student discipline on cleanliness at Kae Pe Rat Niyom School, Muang District, Kalasin Province*. [Master's Thesis, Mahasarakham University]. (in Thai)
- Plawat, K. (1996). *The effect of group counseling and group process on self-confidence of Mathayomsuksa 1 students at Ban Kut Kwang Prachasan School, Muang District, Khon Kaen province*. [Master's Thesis, Khon Kaen University]. (in Thai)

- Raksasub, S. (1991). *Comparison of the effects of PREMAC and social reinforcement on the math study attention behavior of students in grade 6, Raksappittayakon School, Kabinburi District, Prachinburi Province*. [Master's Thesis, Srinakharinwirot University]. (in Thai)
- Sadiku, M. N., Adebo, P. O., & Musa, S. M. (2018). Online teaching and learning. *International Journals of Advanced Research in Computer Science and Software Engineering*, 8(2), 73-75.
- Saengnga, S. (2019). Development self-discipline of early childhood by experience with music activities by Carl Orff, Ban Khwao School, Muang District, Chaiyaphum Province. *ARU Research Journal*, 6(3), 61-68. (in Thai)
- Saothong, T. (2018). *Self-discipline of student of Stuk School under The Secondary Educational Service Area Office 32*. [Master's Thesis, Burapha University]. (in Thai)
- Shahijan, M. K., Rezaei, S., & Amin, M. (2016). International students' course satisfaction and continuance behavioral intention in higher education setting: an empirical assessment in Malaysia. *Asia Pacific Education Review*, 17(1), 41-62. <https://doi.org/10.1007/s12564-015-9410-9>
- Sitthiphonworavej, J. (2018). *Attitudes towards self-discipline in the domain of classroom discipline, study hardiness, and motivation for academic achievement of students in the vocational certificate level, Year 2, Attawit Commercial Technology College*. Bangkok: Attawit Commercial Technology College. (in Thai)
- Songsuwan, W. (2000). *The effect of using the addition and subtraction learning package on learning achievement, self-discipline, and learning durability in mathematics of grade 3 students*. [Master's Thesis, Srinakharinwirot University]. (in Thai)
- Srikalasin, K. (2001). Student discipline. *Encyclopedia of Education*, 22, 7-14. <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/ENEDU/article/view/6001/5636> (in Thai)
- Thanomklai, C. (1996). *Development of self-discipline in patience of pre-elementary children with different intelligences by means of storytelling with hand puppets using questions in pre, during, and after storytelling*. [Master's Thesis, Srinakharinwirot University]. (in Thai)
- Thiwakorn, N. (2005). *The 4 MAT religious activities handbook*. Surat Thani: Diocese Pastoral Center. (in Thai)
- Tirakanant, S. (2012). *The multivariate analysis in social science research* (2nd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Tirakanant, S. (2014). *Research Methods in Social Sciences: A Guide to Practice*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)

Zhao, R., & Kuo, Y. L. (2015). The role of self-discipline in predicting achievement for 10th graders. *International Journal of Intelligent technologies and applied statistics*, 8(1), 61-70. <https://doi.org/10.6148/IJITAS.2015.0801.05>

ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด ที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา

อภิชัย ไพโรจน์¹ ศิลป์ชัย สุวรรณณณ²

(วันรับบทความ: 6 มีนาคม 2565; วันแก้ไขบทความ: 21 มิถุนายน 2565; วันตอบรับบทความ: 10 พฤศจิกายน 2565)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด ที่ส่งผลต่อความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 44 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (3) แบบวัดความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง และ (4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด ที่ส่งผลต่อความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง มีประสิทธิภาพ 80.11/85.45 แสดงว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นร่วมกับแผนผังความคิดมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 เปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด โดยภาพรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70

คำสำคัญ : บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน, แผนผังความคิด, การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี, มัธยมศึกษา

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

¹นิสิตปริญญาตรีหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (ผู้รับผิดชอบบทความ)

e-mail: Aphichai475@gmail.com

²อาจารย์ ดร., สาขาบริหารการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ

Results of the Use of Computer-Assisted Instruction Lessons and Mind Map Teaching Technique on Literary Value Analytical Skills of Nirat PhuKhao Thong for the 7th grade at Mahavajiravudh Songkhla School

Aphichai Phairot¹ Sinchai Suwanmani²

(Received: March 6, 2022; Revised: June 21, 2022; Accepted: November 10, 2022)

Abstract

The purposes of this research were (1) to develop computer-assisted instruction lessons and mind mapping for literary value analytical skills on Nirat Phukhao Thong to meet efficient standard criterion of 80/80 (2) to compare literary value analytical skills on Nirat Phu Khao Thong before and after the use of computer-assisted instruction lessons and mind mapping, and (3) to find out the satisfaction of Mathayomsuksa 1 students towards the use of computer-assisted instruction lessons and mind mapping. Research sample comprised 44 lower secondary school students who studied in the first year or seventh grade at Mahavajiravudh Songkhla School. The students were selected by purposive sampling to participate in the research. The research instruments were (1) lesson plans of Nirat Phu Khao Thong, (2) computer-assisted instruction lessons on Nirat Phu Khao Thong for Mathayomsuksa 1 students, (3) an assessment test of literary value analytical skills on Nirat Phu Khao Thong, and (4) an assessment questionnaire of student's satisfaction towards computer-assisted instruction lessons and mind mapping. The findings revealed that the efficiency of computer-assisted instruction lessons and mind mapping on Nirat Phu Khao Thong was 80.11/85.45. It showed the use of computer-assisted instruction lessons and mind mapping met the standard criterion of 80/80. Student's post-test scores of literary value analytical skills on Nirat Phu Khao Thong were significantly higher than the pre-test scores at the .00 level, which was consistent with the hypothesis. The overall satisfaction of Mathayomsuksa 1 students towards the use of computer-assisted instruction lessons and mind mapping was at the good level ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.70$)

Keywords: Computer-assisted Instruction Lessons, Mind Map, Literary Value Analysis, Mathayomsuka

Type of Article: Research Article

¹Bachelor's degree students of Thai Language Program, Faculty of Education, Thaksin University (corresponding author)
e-mail: Aphichai475@gmail.com

²Lecturer, Doctor, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University

บทนำ

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction) หรือ ซีเอไอ (CAI) นับเป็นนวัตกรรมกรรมหนึ่ง ที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ (Meeboonya, 2015, p. 72) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย บทละครเรื่องเงาะป่า สำหรับ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ใน ระดับมากที่สุด นอกจากนั้นยังพบว่า ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบทละคร เรื่อง เงาะป่า มีค่า เท่ากับ 81.15/82.56 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ในการจัดการ เรียนการสอนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างชัดเจน อีกทั้งปัจจุบันสถานการณ์ การแพร่ ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) ทำให้การจัดการเรียนการสอนได้รับผลกระทบไปทั่วโลก สถาบันการศึกษาทุกระดับยกเลิกการสอนในชั้นเรียนปกติ (on-site) แต่การจัดการเรียนการสอนก็ยังคงดำเนินต่อไปโดย การปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเน้นให้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ (on-line) เพื่อเลี่ยงการ ติดเชื้อโรคระบาดโควิด 19 (COVID-19) โดยลดการรวมตัวของนักเรียน ครู และบุคลากร ถึงแม้ว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย ไปบ้างแล้วแต่การดำเนินการตามมาตรการการป้องกันยังคงเข้มงวด ในการจัดการเรียนการสอน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอนจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่สำคัญในการช่วยจัดการชั้นเรียนแบบออนไลน์ เพราะนอกจากจะช่วยลดระยะเวลาในการสอน ในชั้นเรียนได้แล้ว ผู้เรียนยังสามารถเรียนรู้ทบทวนเนื้อหาด้วยตนเองได้ทุกที่ ทุกเวลา

การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนอกจากจะช่วยผู้สอนในการจัดการชั้นเรียนและช่วยผู้เรียนให้เกิดเรียนรู้ แล้วยังสามารถช่วยยกระดับและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ รวมถึงทักษะการวิเคราะห์วรรณคดี ดังจะเห็นได้ จากงานวิจัยของ Chotmanset (2008, pp. 58-59) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง ไตรภูมิพระร่วง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 88.67/94.50 สูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Prommanot (2010, p. 122) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ไตรภูมิพระร่วง ตอน มนุสสภูมิ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ไตรภูมิพระร่วง ตอน มนุสสภูมิ มีค่าเท่ากับ 80.33/83.67 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากงานวิจัยแสดงให้เห็นถึงการนำเอาเนื้อหาวรรณคดีมาพัฒนาเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ กระบวนการเรียนรู้จากการเรียนวรรณคดีและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

นอกจากนั้น การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนโดยใช้แผนผังความคิดประกอบกันจะเป็นการช่วยสรุปเนื้อหา จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อให้ความรู้ที่ผู้เรียนได้ศึกษานั้นมีความคงทน และสามารถคิดเชื่อมโยงเนื้อหา อย่างเป็นรูปธรรม แล้วนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ Wutthanu (2010, p. 66) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แผนผัง ความคิด และ Kummongkun (2014, pp. 104-105) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่าน คติวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคแผนผัง

ความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ชี้ให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด ช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น และค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จึงเป็นเทคนิคการสอนหนึ่งที่สามารถบูรณาการกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น และเหมาะสมกับการสอนรูปแบบออนไลน์ (on-line) ในสถานการณ์ปัจจุบัน

จากสถานการณ์ข้างต้นโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ได้มีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (on-line) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 การเลือกบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงนับว่าเป็นทางเลือกหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญ อีกทั้งการพัฒนาความคิดรวบยอดจากแผนผังความคิด ก็ยังเป็นการทบทวนเนื้อหาและสรุปเนื้อหาอย่างเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ซึ่งเนื้อหาและกระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐานที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มาตรฐาน ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ เป็นต้น (Ministry of Education, 2008, pp. 54-55) และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

จากสถานการณ์และความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนแล้ว เนื้อหาที่จัดทำยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กล่าวไปแล้วข้างต้น เนื้อหาวรรณคดีก็ยังคงสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพราะชี้ให้เห็นวัฒนธรรมอันมีคุณค่า ความสำคัญต่อชาติไทย และประโยชน์ต่อผู้เรียนสามารถนำข้อคิดจากเนื้อเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับ Buranasinvattanukul (2017, p. 212) ได้กล่าว การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีว่า ครูผู้สอนควรปลูกฝังกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนผ่านการวิเคราะห์ วิเคราะห์ลักษณะนิสัย หรือการกระทำของตัวละครได้อย่างมีเหตุผล ตลอดจนสามารถนำแนวคิดที่ได้การอ่านวรรณคดีไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยนำสิ่งที่ได้เรียนมาเปรียบเทียบ หรือเชื่อมโยงให้เข้ากับชีวิต วัย และประสบการณ์ของผู้เรียน เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วผู้เรียนก็จะเห็นความสำคัญของการเรียนวรรณคดีมากขึ้น เนื่องจากผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ฝึกทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล เพื่อนำไปสู่ข้อสรุป หรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ อันเป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ครูจำเป็นต้องตระหนักถึงจุดประสงค์ในการสอนวรรณคดี ให้ผู้เรียนอ่านวรรณคดี แล้วเกิดความรู้ สามารถวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านสังคม และด้านวรรณศิลป์ผ่านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้

ดังนั้น งานวิจัยเรื่องผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา จึงได้มุ่งศึกษาเพื่อ (1) พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิดที่ส่งผลต่อความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผัง

ความคิด และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด ที่ส่งผลต่อความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4 ห้อง มีนักเรียนทั้งสิ้น 168 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 44 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรต้น (independent variable) คือ การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด
 - 2.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) คือ (1) ความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง (2) ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด
3. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด ที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบวิจัยแบบ One Group Pre test-Post test Desig
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย
 - 4.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง เวลา 3 ชั่วโมง
 - 4.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4.3 แบบวัดความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

4.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI ร่วมกับแผนผังความคิด

5. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง ดำเนินการสร้างตามลำดับดังนี้

5.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรของโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ศึกษาขั้นตอนในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา โดยใช้พัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง นิราศภูเขาทอง

5.1.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้พัฒนาการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา จำนวน 1 แผน รวม 3 ชั่วโมง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

5.1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 1 ท่าน

5.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ที่แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/11 จำนวน 20 คน โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา จึงนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 44 คน

5.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

5.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ศึกษาขั้นตอนในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้งศึกษารูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ทยุทธิ หลักการ วิธีการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง เพื่อนำไปสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

5.2.2 ออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้าน คือ คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านสังคม และคุณค่าด้านวรรณศิลป์ แล้วเสนอรูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวรรณคดีที่ได้สร้างขึ้นต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5.2.3 สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง เป็นการแสดงขั้นตอนการเขียนโปรแกรมตามที่ได้ออกแบบหน้าจอในแต่ละเฟรม (frame) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามคำแนะนำจากการประเมิน คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยมีเนื้อหาทั้งที่เป็นข้อความ แสง สี เกม และเสียงอาขยานประกอบบทเรียน เพื่อให้บทเรียนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น รูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ โดยข้อสอบหลังเรียนจะสลับข้อกับแบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหาของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มี 5 หัวข้อ คือ เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง บทอาขยาน คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านสังคม คุณค่าด้านวรรณศิลป์ ส่วนในคุณค่าทั้ง 3 ด้าน จะมีแบบฝึกหัดทดสอบความรู้คุณค่าด้านเนื้อหา คือ แบบฝึกหัดจับคู่ คุณค่าด้านสังคม คือ แบบฝึกหัดถูกผิด และคุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ แบบฝึกหัดเติมตัวเลข

5.2.4 นำเสนอบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและปรับปรุงตามคำแนะนำ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จำนวน 1 ท่าน

5.2.4 นำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสองด้าน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ไปใช้จัดการเรียนการสอน

ภาพ 1 ตัวอย่างรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

5.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

5.3.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ และเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

5.3.2 วิเคราะห์เนื้อหา สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ และนำผลการวิเคราะห์ แล้วสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยให้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการคิดวิเคราะห์ โดยสร้างแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเนื้อหาการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง จำนวน 30 ข้อ

5.3.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้มีตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้ค่าความดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบทั้งฉบับ ตามเกณฑ์เท่ากับ 0.87 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้จำนวน 22 ข้อ

5.3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้เรียนที่เคยเรียนรายวิชานี้มาแล้วและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/11 จำนวน 20 คน

5.3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนทำแล้วมาตรวจให้คะแนนแล้ววิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าระหว่าง .20 ขึ้นไป จำนวน 20 ข้อ แล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับตามเกณฑ์ เท่ากับ 0.98 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

5.3.6. นำแบบทดสอบที่ผ่านขั้นตอนทั้งหมดไปใช้ในการทดลองจริงเพื่อทำการวิจัย

5.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI ร่วมกับแผนผังความคิด ดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

5.4.1 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แล้วศึกษาการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จำนวน 1 ฉบับ โดยใช้เกณฑ์ 5 ระดับ แล้วนำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยเพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังนี้ โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์แปลความหมายไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

5.4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยค่าดัชนี

ความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบสอบถามความพึงพอใจมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยเท่ากับ 0.94 อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

5.4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน แล้วนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบ google form

6. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นเตรียมการ

1) นักเรียนกลุ่มกลุ่มประชากรและตัวอย่าง ฟังการปฐมนิเทศการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อให้ความรู้และคำแนะนำการเข้าใช้ในคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์ซึ่งรูปแบบแตกต่างกัน

ขั้นทดลอง

1) เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างห้องเรียนแบบเจาะจง (purposive sampling) เป็นกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 จำนวน 44 คน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ร่วมกับแผนผังความคิดการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

2) ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (pretest) กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

3) จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิดการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ที่สร้างขึ้นจำนวน 3 คาบ คาบละ 40 นาที ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

4) ทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ (posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การคุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ก่อนเรียนแต่นำข้อสอบมาสลับข้อ

5) นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปสอบถามความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่าง

6) ตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิดการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

1. การทดสอบค่า (t test dependent) ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม IOC (index of item objective congruencies)

1.2 นำแบบทดสอบมาหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกโดยวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นรายข้อและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

1.3 นำแบบทดสอบปรนัยมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น

1.4 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิดการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทองใช้สถิติ t test dependent

2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนเรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI ร่วมกับแผนผังความคิด โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด ที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนแล้ววิเคราะห์ข้อมูลวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตาราง 1

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด ที่ส่งผลต่อความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ประสิทธิภาพ
กระบวนการ	44	20	16.02	3.42	80.11
ผลสัมฤทธิ์	44	20	17.10	4.83	85.45

จากตาราง 1 พบว่า การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด ที่ส่งผลต่อความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ที่ได้ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพ พบว่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน มีค่าเท่ากับ 80.11 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 85.45 แสดงว่าประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI ร่วมกับแผนผังความคิดการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง มีค่าเท่ากับ 80.11/85.45 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ

ตาราง 2

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI ร่วมกับแผนผังความคิด	N (คน)	$\bar{X}$	SD	t	p
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (pretest)	44	16.02	2.00	2.39	.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (posttest)	44	17.10	2.20		

จากตาราง 2 พบว่า ผลเปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด ของกลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยค่าของคะแนนหลังการทดลองเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิดเท่ากับ 17.10 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.20 ($\bar{X} = 17.10, SD = 2.20$) ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีค่าเท่ากับ 16.02 คะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.00 ($\bar{X} = 17.10, SD = 2.20$)

ตาราง 3

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 เนื้อหามีความถูกต้อง สมบูรณ์ แบ่งหมวดหมู่เข้าใจ	4.70	0.73	ระดับดีมาก
1.2 เนื้อหาเหมาะสมในการจัดเรียงลำดับ ขั้นตอน	4.30	0.76	ระดับดี
1.3 เนื้อหาเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.20	0.75	ระดับดี
1.4 ความเหมาะสมของเกมในรูปแบบฝึกหัด	4.50	0.70	ระดับดี
1.5 ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในเนื้อหา	4.60	0.70	ระดับดีมาก
รวม	4.46	0.73	ระดับดี
2. ด้านคุณภาพของสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน			
2.1 ความเหมาะสมของเกมมีความสนุกสนานเหมาะสมกับเนื้อหา	4.50	0.63	ระดับดี
2.2 กราฟฟิกหน้าจรมีความน่าสนใจ ทำให้จดจำได้ดีขึ้น	4.32	0.70	ระดับดี
2.3 ภาพประกอบ เสียง อักษรช่วยให้เกิดการจดจำ และทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน	4.25	0.80	ระดับดี
2.4 กราฟฟิกที่เพิ่มความสวยงาม ภาพ เสียง สี ตัวอักษร ชัดเจนสวยงามอ่านง่ายเหมาะสม	4.61	0.63	ระดับดีมาก
2.5 บทเรียนมีความเหมาะสมในการนำไปเผยแพร่	4.72	0.70	ระดับดีมาก
รวม	4.48	0.73	ระดับดี
3. ด้านประโยชน์จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน			
3.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทำให้เกิดความเข้าใจจดจำเนื้อหาของบทเรียนมากขึ้น	4.40	0.70	ระดับดี
3.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนช่วยในการทบทวนเนื้อหา ฝึกฝนทักษะ และเพิ่มเติมความรู้ได้ตามความสนใจ	4.30	0.80	ระดับดี

จากตาราง 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.45, SD = 0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.46, SD = 0.73$) ด้านคุณภาพของสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.48, SD = 0.73$) และด้านประโยชน์จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.45, SD = 0.70$)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง นิราศภูเขาทอง ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ 80/80 ผลปรากฏว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิดมีประสิทธิภาพ 80.11/85.45 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ได้กำหนดไว้ แสดงว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิดเป็นสื่อที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ความรู้ระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.11 และคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 85.45 ซึ่งปรากฏว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอันเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง นิราศภูเขาทอง ที่พัฒนาขึ้นมามีกระบวนการอย่างเป็นระบบทั้งด้านการลำดับขั้นตอนการใช้งาน และด้านข้อมูลเนื้อหาที่ได้มีการจัดประเภทของเนื้อหาออกเป็น 3 ด้าน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำเนื้อหาที่เรียนได้ง่ายขึ้น ด้านกระบวนการลำดับขั้นตอนการใช้งาน ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนการใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและด้านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของ Wiboolyasarin (2013, pp. 104-109) ที่มีการ

ดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน (planning stage) ขั้นพัฒนา (development stage) ขั้นทดลองใช้ (try-out stage) และขั้นนำไปใช้จริง (implementation stage)

1.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง นิราศภูเขาทอง สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ (on-line) ครูและนักเรียนจะต้องปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนโดยยึดนโยบายของ Ministry of Education (2019) “การเรียนรู้ทางการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” ครูจะต้องหาเทคนิควิธีการ รูปแบบการสอน และสื่อต่าง ๆ มาใช้ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนก็เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเรียนย้อนหลังหรือทบทวนเนื้อหาตามความสนใจ มีรูปภาพ เสียง ในการสร้างความดึงดูดความสนใจให้ผู้เรียนอยากที่จะเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับ Prasitrat (1987, p. 65) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สามารถสรุปได้ดังนี้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถของตนเอง และสามารถเรียนตามลำพังด้วยตนเอง โดยเรียนตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปยากหรือเลือกที่จะเรียนในหัวข้อที่ตนเองสนใจก่อนได้ สามารถทบทวนเนื้อหาหรือบทเรียนที่เคยเรียนไปแล้วซ้ำได้อีกตามความต้องการ ส่วนด้านภาพ เสียง และสีสัน เป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้สนใจในบทเรียนเป็นการเสริมแรงแก่ผู้เรียนได้รวดเร็วในระหว่างที่เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัวไม่เบื่อหน่ายและเมื่อทำผิดพลาดก็สามารถแก้ไขได้ทันที และยังช่วยฝึกให้ผู้เรียนคิดอย่างมีเหตุผลเพราะต้องแก้ปัญหาตลอดเวลา

2. เปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด

การเปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมวิทย์ จังหวัดสงขลา โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด ปรากฏว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ อันเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

2.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง นิราศภูเขาทอง ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบนั้น มีรูปแบบที่ผู้เรียนสามารถตอบโต้กับรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การลำดับเนื้อหาเข้าใจง่ายผู้เรียนจะต้องเรียนตามลำดับขั้นตอนที่ครูได้กำหนด ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและมีกระบวนการคิดเป็นระบบ จนเป็นที่ชื่นชอบของผู้เรียน อีกทั้งยังมีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีเสียงทำนองเสนาะที่ดึงดูดความสนใจผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสนุกกับบทเรียน และอยากกลับมาทบทวนบทเรียนซ้ำอีกครั้ง ซึ่งได้สอดคล้องกับ Manathanyakul (2009, p. 12) ได้ให้ความหมายของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเรียนการสอนโดยมีการนำเสนอเนื้อหาและมีลำดับ วิธีการสอนเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบ มีการออกแบบและสร้างโปรแกรมบทเรียน โดยอาศัยแนวคิดจากทฤษฎีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองมีการประเมินผลการตอบสนองของผู้เรียนโดยให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อเสริมแรงแก่ผู้เรียน ในแต่ละบทเรียนจะมีทั้งข้อความ รูปภาพภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวมีสีสันสวยงามและมีเสียงประกอบซึ่งผู้เรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนได้นอกจากนี้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ยังถูกออกแบบในลักษณะที่เน้นความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสนองตอบกับความแตกต่างของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

2.2 การนำแผนผังความคิดมาใช้ในการสรุปความรู้ความเข้าใจหลังจากเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง นิราศภูเขาทอง เป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยสรุปความเข้าใจการวิเคราะห์เนื้อหาวรรณคดีให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เรียนอธิบายความรู้อย่างเป็นระบบผ่านแผนผังความคิดได้ สอดคล้องกับ Soonthomrot (2012, p. 36) ที่ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของแผนผังความคิด สรุปได้ดังนี้ เป็นเครื่องมือการประเมินผลที่ช่วยบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ให้ชัดเจนขึ้น พัฒนาความคิดรวบยอดให้ชัดเจน พัฒนาการอ่านการเขียนและการคิด แผนผังความคิดจึงเป็นการสรุปความรู้รวบยอดความเข้าใจของการเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้เป็นอย่างดี

3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับแผนผังความคิด โดยภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.45, SD = 0.70$) พบว่า ส่วนใหญ่ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ บทเรียนมีความเหมาะสมในการนำไปเผยแพร่ ($\bar{X} = 4.72, SD = 0.70$) รองลงมา คือ เนื้อหา มีความถูกต้อง สมบูรณ์ แบ่งหมวดหมู่เข้าใจ ($\bar{X} = 4.70, SD = 0.73$) โดยภาพรวมนักเรียนชื่นชอบและสนใจบทเรียนนี้ การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เนื่องจากมีภาพประกอบ เสียงทำนองเสนาะที่สอดคล้องกันแล้วนั้นยังมีแบบฝึกหัด ทบทวนหลังจากเรียนการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีในแต่ละด้าน ทำให้ผู้เรียนตื่นเต้น อยากที่จะเรียนรู้ศึกษาหรือทบทวน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนซ้ำอีกครั้ง ซึ่งการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการจัดการเรียนนั้นผู้เรียนสามารถเรียนได้ทั้งคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก ไอแพด แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ ซึ่งครูผู้สอนได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนให้ผู้เรียนทุกคนสามารถศึกษาความรู้ได้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายเนื่องจากอุปกรณ์ของผู้เรียนแตกต่างกันไป เมื่อผู้เรียนเข้าถึงสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนก็ทำให้เป็นที่ชื่นชอบ ซึ่ง Pathompattana (2012, p. 33) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การวัดความพึงพอใจเป็นการตรวจสอบทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือวัดได้หลายแบบ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม เป็นต้น สอดคล้องกับ Jaito (2015, p. 123) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเกมด้วยเทคนิคช่วยจำ เรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหัววัง พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหัววัง ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเกมด้วยเทคนิคช่วยจำเรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.2, SD = 0.86$)

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. เมื่อครูให้ผู้เรียนไปศึกษาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแล้วนั้น ควรมีกระบวนการในการตั้งคำถามที่หลากหลาย เพื่อทดสอบว่าผู้เรียนได้ไปศึกษาจริงหรือไม่ มีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด

2. ผลจากการวิจัยพบว่า ควรมีเวลา 1 ชั่วโมง ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปรายความรู้ความเข้าใจ เมื่อเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเสร็จ แล้วตั้งคำถามให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ว่าสามารถนำคุณค่าวรรณคดีที่ได้เรียนไปมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้วรรณคดี โดยใช้นวัตกรรมรูปแบบอื่น ๆ เช่น เพลงแปลง การ์ตูน แอนิเมชัน เป็นต้น เพิ่มเข้ามาร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. ควรนำเทคนิคที่ดึงดูดความสนใจที่ให้ผู้เรียนเกิด Active Learning เพิ่มเข้ามาร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนมากขึ้น

References

- Buranasinvattanukul, K. (2017). How to teach literature to enhance students' conceptual thinking skill. *Journal of MCU Social Science Review*, 6(4), 203-213. (in Thai)
- Chotmanset, P. (2008). *Construction of computer-assisted instruction for teaching Thai on the topic Tri Phum Pra Raung for grade level 4*. Master of Education, Chiang Mai University. (in Thai)
- Jaito, P. (2015). *The development of computer-assisted instruction game lesson with enhancement techniques on the topic of thai parts of speech for mathayomsuksa 1 students at banhuawang school*. Master of Education, Silpakorn University. (in Thai)
- Kummongkun, S. (2014). *The development of reading and critical thinking using mind mapping in Thai learning substance group for mathaymsuksa 6 students*. Master of Education, Rajabhat Maha Sarakham University. (in Thai)
- Manathanyakul, Y. (2009). *The dvevelopment of instructional multimedia computer on self-supporting economic in social syudy, religion and cultural substance for fifth-grade studenth*. Master of Education, Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Meeboonya, W. (2015). *The development of computer assisted instruction for teaching thai on the topic of ngao paa play for prathomsuksa 4 syudents*. Master of Education, Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Ministry of Education. (2008). *Basic education core curriculum 2008*. Bangkok: Teachers Council of Thailand Printing House Ladprao. (in Thai)
- Ministry of Education. (2019). *Guidelines for teaching and learning management of schools under the Office of the Commission*. Bangkok: Author. (in Thai)
- Pathompattana, P. (2012). *The development of finished lessons on the use of English for communication for students in mathayom 1 at Ban Thung Samo school Phetchabun province*. Master of Education, Rajabhat Phetchabun University. (in Thai)
- Prasitrat, O. (1987). *Computers for teaching and learning* (2nd ed.). Bangkok: Craftman Press. (in Thai)

- Prommanot, P. (2010). *The development of computer assisted instruction for teaching Thai on the topic of tribhumpruang manussabhum for matthayomsuksa 6 students*. Master of Education, Silpakorn University. (in Thai)
- Soonthornrot, W. (2012). *Innovation for learning: Department of curriculum and Instruction* (2nd ed.). Maha Sarakham: Mahasarakham University Press. (in Thai)
- Wiboolyasarin, W. (2013). *Bibliographic information*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Wutthanu, S. (2010). *Developing reading comprehension skills of mathayom Suksa 2 students using a mind map*. Master of Education, Khon Kaen University. (in Thai)

การพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

สุภาวดี ศรีสกุล¹ รติมา ริมขามป้อม² จุติรดา เปรมปรี³

(วันรับบทความ: 14 มีนาคม 2565; วันแก้ไขบทความ: 27 มิถุนายน 2565; วันตอบรับบทความ: 14 พฤศจิกายน 2565)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้นโดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการทดลองใช้แบบฝึกหัดระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 39 คน ภาคเรียนที่ 1-2 ปีการศึกษา 2564 โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และ (2) ชุดแบบฝึกหัดการเขียนเรื่องสั้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t test) ผลการวิจัย พบว่า (1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการเขียนเรื่องสั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.99/87.69 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ (2) คะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.64 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.78 และคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.31 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.02 แสดงให้เห็นว่า แบบฝึกหัดการเขียนเรื่องสั้นในครั้งนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: แบบฝึกหัดการเขียนเรื่องสั้น ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน นักเรียนมัธยมศึกษา

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

¹นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
e-mail: oumoim1018@gmail.com

²นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

³อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

The Development of Short Story Writing Skills by Using Exercises for High School Students

Supawadi Srisakun¹, Ratima Rimkhampom², and Thitirada Prempre³

(Received: March 14, 2022; Revised: June 27, 2022; Accepted: November 14, 2022)

Abstract

The research aimed to (1) develop short story writing skills by using exercises for high school students that were effective and met the standard of 80/80; and (2) compare academic scores between before and after utilizing short story writing exercises. The participants were 39 high school students who enrolled in semesters 1 and 2 of the year 2021 at the Kasetsomboonwittayakom School in the Kasetsomboon District of Chaiyaphum. The instruments employed in this study were (1) the pre-and post-study tests (2) the package of short story writing exercises. The percentage, mean, standard deviation, and t-test were used to examine the data.

The results revealed that (1) The effectiveness of the short story writing exercises for high school students was 82.99/87.69, which was higher than the standard of 80/80. (2) The mean scores for the pretest was 9.64, the standard deviation was 1.78, and for the posttest was 26.31, the standard deviation was 2.02, indicating that the short story writing exercises could strengthen the academic scores to be higher than the pretest at the statistical level of .01.

Keywords: Short story writing exercises, Effective standard criteria, High school student

Type of Article: Research Article

¹Student, Bachelor of Education (Thai Language), Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University
e-mail: oumoim1018@gmail.com

²Student, Bachelor of Education (Thai Language), Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University

³Lecturer, Bachelor of Art Program in Thai, Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทย เป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเป็นภาษาที่มีความงดงามจากการสร้างคำ ร้อยเรียงถ้อยคำให้เป็นประโยค สู่การเขียนบรรยาย พรรณนา และการเล่าเรื่องให้เกิดความสมบูรณ์ของบทความที่บ่งบอกถึงเสน่ห์ของความเป็นภาษาไทย ซึ่งทักษะแต่ละทักษะมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างมาก เพื่อการสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ทักษะการเขียนมีความซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับอุปสรรคปัญหาในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย ภาคการศึกษาที่ 1-2 ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สาระที่ 2 มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 4 ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ พบว่า ผลการทดสอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ของโรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม ตำบลกุดละ อำเภอกเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 39 คน มีผลการทดสอบอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยชอบในด้านการเขียน เพราะเนื้อหาที่เขียนเป็นเนื้อหาทางวิชาการไม่น่าสนใจ ทำให้ไม่สามารถเริ่มต้นหรือลงมือเขียนเรื่องสั้นได้ตามที่นึกคิดไว้ ปัญหาดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังขาดประสบการณ์ในการเขียนเรื่องสั้น ความรู้ อารมณ์ของแต่ละคน และจินตนาการของนักเรียนที่แตกต่างกัน ที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียน เช่น นักเรียนส่วนใหญ่มักลอกเนื้อหาจากหนังสือหรือต้นฉบับมาเขียน แล้วนำมาเปลี่ยนชื่อเรื่อง และเปลี่ยนชื่อตัวละคร ซึ่งส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน ดังนั้น นักเรียนต้องรู้จักเรื่องสั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Satjapan (1997) เรื่องสั้น คือ บันทึกร้อยแก้วรูปแบบหนึ่ง หมายถึง เรื่องแต่งที่มีขนาดสั้น มีจำนวนคำระหว่างหนึ่งพันถึงหนึ่งหมื่นคำ หากเกินกว่านี้อาจกลายเป็นนวนิยาย เนื่องจากเรื่องสั้น มีองค์ประกอบเหมือนกับนวนิยาย ทั้งโครงเรื่อง, ฉาก, ตัวละคร, แก่นเรื่อง ด้วยเหตุนี้ เรื่องสั้น จะถูกบังคับให้มีตัวละครจำนวนไม่มากและไม่สามารถเขียนพรรณนาอย่างเนิ่นย้อย ละเอียดลือ ส่วนเด่นสุดของเรื่องสั้น คือแก่นเรื่อง การดำเนินเรื่องจะมุ่งเข้าสู่ประเด็นหลักอย่างรวดเร็ว ส่วนองค์ประกอบอื่นเป็นส่วนรอง ตัวละครบางตัวอาจไม่ปรากฏภูมิหลังหรือไม่ปรากฏชื่อเสียด้วยซ้ำ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าปัญหาการเขียนเรื่องสั้นนั้น ซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบอย่างย้งต่อนักเรียนในด้านการเรียน ดังนั้นผู้ที่แก้ปัญหานี้ได้ดี ก็คือครูผู้สอน เพราะครูมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเขียนและการใช้ภาษาไทยของนักเรียน ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้สอนในรายวิชาภาษาไทย จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัด ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม อำเภอกเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ โดยได้สร้างชุดฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนการสอน และจะทำให้ผู้เรียนนั้นไม่เกิดความเบื่อหน่ายระหว่างชั่วโมงเรียน ซึ่งอาจจะส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะการเขียนเรื่องสั้นมากขึ้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำเอาแนวคิดนี้มาใช้เพื่อการพัฒนาการเขียนเรื่องสั้นของนักเรียนต่อไป โดยมีการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น และมีผลสัมฤทธิ์ของผลการทดลองใช้แบบฝึกหัดระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัด ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการทดลองใช้แบบฝึกหัดระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ

สมมติฐานของการวิจัย

1. พัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัด ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ
2. คะแนนการทดลองใช้แบบฝึกหัดหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน โดยการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการเขียนเรื่องสั้น

Jangprai (2015) การเขียนเรื่องสั้น นักเขียนเรื่องสั้นทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายของคำว่าเรื่องสั้น ไว้ว่าเรื่องสั้นเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นที่มีศิลปะในการแต่งทั้งได้ใจความเนื้อหาของเรื่อง มีความยาวพอประมาณและมีความคิดหลักเพียงอย่างเดียวแต่ให้อรรถรสแก่ผู้อ่านอย่างมาก

Sajjaphan (1997) เรื่องสั้น คือ บันเทิงคดีร้อยแก้วรูปแบบหนึ่ง หมายถึง เรื่องแต่งที่มีขนาดสั้น มีจำนวนคำระหว่างหนึ่งพันถึงหนึ่งหมื่นคำ หากเกินกว่านี้อาจกลายเป็นนวนิยาย เนื่องจากเรื่องสั้นมีองค์ประกอบเหมือนกับนวนิยาย ทั้งโครงเรื่อง, ฉาก, ตัวละคร, แก่นเรื่อง ด้วยเหตุนี้ เรื่องสั้นจะถูกบังคับให้มีตัวละครจำนวนไม่มากและไม่สามารถเขียนพรรณนาอย่างเียนเยื่อ ละเอียดล่อ ส่วนเด่นสุดของเรื่องสั้นคือแก่นเรื่อง การดำเนินเรื่องจะมุ่งเข้าสู่ประเด็นหลักอย่างรวดเร็ว ส่วนองค์ประกอบอื่นเป็นส่วนรอง ตัวละครบางตัวอาจไม่ปรากฏภูมิหลังหรือไม่ปรากฏชื่อเสียด้วยซ้ำ

จากแนวคิด เรื่องความหมายของการเขียนเรื่องสั้น ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำไปประยุกต์ใช้ในเนื้อหาของการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยจัดทำเป็นแบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น แบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ เพื่อทดลองใช้แบบฝึกหัดระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ความหมายของแบบฝึกทักษะ

Thanyaluknanan (1999) ได้ให้ความหมายแบบฝึกทักษะไว้ว่า หมายถึงแบบฝึกทักษะที่ใช้ฝึกความเข้าใจ ฝึกทักษะต่าง ๆ และทดสอบความสามารถของนักเรียนตามบทเรียนที่ครูสอนว่านักเรียนเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้ มากน้อยเพียงใด

Treenet (2001) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่าเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเองได้ ฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหาจนปฏิบัติได้อย่างชำนาญและให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ

จากแนวคิด เรื่องความหมายของแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้นำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน เรื่องความหมายของแบบฝึกทักษะ โดยจัดทำเป็นแบบฝึกหัดออกเป็น 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 ให้นักเรียนเลือกเติมคำตอบให้ถูกต้อง แบบฝึกหัดมีจำนวน 15 ข้อ ชุดที่ 2 จากเรื่องสั้นให้นักเรียนเติมคำตอบให้ถูกต้อง เติมลงในช่องว่างทางซ้ายมือให้สัมพันธ์กัน แบบฝึกหัดมีจำนวน 15 ข้อ มีครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำ

หลักในการสร้างแบบฝึกทักษะ

Tinaong (2010) ได้กล่าวว่า หลักการสร้างแบบฝึกทักษะจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายในการฝึกทักษะ แบบฝึกทักษะควรเริ่มจากง่ายไปหายากที่มีหลายแบบ มีทั้งตัวอย่างประกอบและยังมีภาพประกอบที่นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

Jinarit (2009) ได้กล่าวว่า หลักการสร้างแบบฝึกทักษะนั้น ผู้สร้างต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แบบฝึกทักษะที่สร้างต้องมีหลาย ๆ รูปแบบ สร้างจากความง่ายไปหาความยาก ในการสร้างแบบฝึกทักษะต้องมีกา สอดแทรกทักษะวิชาด้านอื่นเข้าไปด้วย ควรจัดทำแบบฝึกทักษะไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะทำการเรียนการสอน เพราะแบบฝึกควรทำหลังจากผู้เรียนได้เรียนบทเรียนในเรื่องนั้น ๆ จบลงทันที

จากแนวคิด เรื่องหลักการสร้างแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะเรื่องสั้นออกเป็น 2 ชุด โดยเป็นคำถามที่มาจากใบความรู้ และตัวอย่างจากเรื่องสั้นที่กำหนดให้ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิดทั้ง 2 ชุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

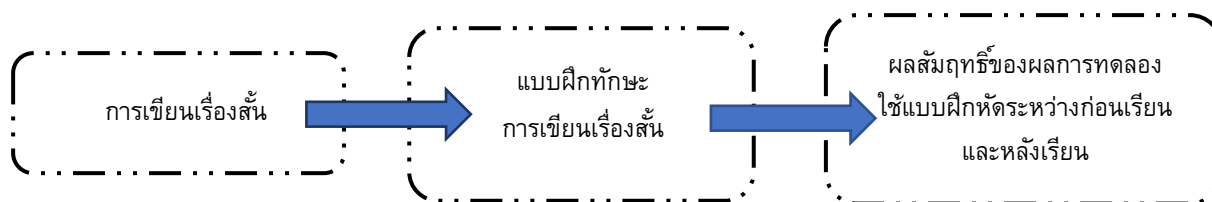
Srisong (2021) ศึกษาวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ LT เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า (1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.92/81.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ LT เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีค่าเท่ากับ 0.6303

Petchanankul and Satthathanaphat (2021) ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการเขียนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยรังสิต พบว่า แบบฝึกการเขียนภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพที่มีประสิทธิภาพ 77.15/79.58 เป็นไปตามเกณฑ์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมต่อชุดการสอนอยู่ในระดับมาก ทำให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ตรงกับความสามารถของตนเองและสอดคล้องกับความต้องการ

Sinpiaban, Buasomboon, and Buranasinvatthanakul (2021) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถ ด้าน การเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่า การเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนหลังเรียนด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับ แผนภาพความคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Rawin and Preechapongkit (2021) ศึกษาวิจัย เรื่องทักษะการเขียนเรื่องสั้นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย พบว่า การเขียนเรื่องสั้นของนักเรียนเหล่านี้ มีเนื้อหาเสนอการปฏิสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อน ครูรัก การเรียนการใช้ชีวิต และการใช้จินตนาการแต่งเรื่องสมมุติ ส่วนวิธีการเขียน ส่วนใหญ่นำเสนอแก่นเรื่องตรงไปตรงมา วางโครงเรื่องไม่ซับซ้อน สร้างตัวละครน้อย ลักษณะและฉากไม่ชัดเจน ไข่มุมมองทั้งแบบตัวละครสำคัญเป็นผู้เล่าโดยไข สรรพนามบุรุษที่ 1 และแบบผู้แต่งรู้แจ้งเห็นจริงเป็นผู้เล่า และใช้บทสนทนาช่วยสร้างความสมจริงเหล่านี้ แสดงถึงทักษะ การเขียนเรื่องสั้นแบบไม่ซับซ้อน นำเรื่องใกล้ตัวมาเขียน และเขียนใหม่ลักษณะเป็นเรื่องแต่ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองวิจัยครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สร้างนวัตกรรมตามขั้นตอน โดยศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. วิธีการสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำนวัตกรรมไปทดลองใช้ตามขั้นตอน
4. การตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเกษตร สมบูรณ์วิทยาคม อำเภอกะเปอร์สมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 39 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา ใช้ระยะเวลา 6 สัปดาห์ โดยใช้ 1 คาบ/สัปดาห์ คาบละ 50 นาที ของทุกวันศุกร์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของ ของคนในชุมชนบ้านแม่แจ่ม จังหวัดลำปาง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 128 คน มีอายุ 40-49 ปี จำนวน 72 คน มีสถานภาพสมรส จำนวน 155 คน มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 145 คน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-25,000 บาท จำนวน 71 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1

ผลการวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าประสิทธิภาพ
กระบวนการ (E_1)	39	60	24.90	1.78	82.99
ผลลัพธ์ (E_2)	39	30	26.18	2.02	87.69

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพของการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัศึกษามี ประสิทธิภาพเท่ากับ 82.99/87.69 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

ตาราง 2

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องสั้นโดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย	N	$\bar{X}$	SD	t test	Sig.
การทดสอบก่อนเรียน	39	9.64	1.78	44.631	.000**
การทดสอบหลังเรียน	39	26.31	2.02		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.64 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.78 และคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.31 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.02 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.99/87.69 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนตามแบบฝึกทักษะที่กำหนดไว้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาทักษะและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเต็มศักยภาพ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจากการจัดกิจกรรมโดยใช้แบบฝึกทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับ Srisong (2021) ศึกษาวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้

แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ LT เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า (1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.92/81.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ LT เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีค่าเท่ากับ 0.6303

2. คะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.64 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.78 และคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.31 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.02 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องสั้น โดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเพราะการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้มีประสิทธิภาพทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และน่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Petchanankul and Satthathanaphat (2021) ศึกษาเรื่อง การสร้างแบบฝึกการเขียน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยรังสิต พบว่า ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 32.75 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 13.55 ส่วนคะแนนทดสอบหลังเรียนได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 95.50 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.66 ซึ่งมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามเกณฑ์และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษา และผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนให้ความสนใจในเนื้อเรื่องที่นำมาเป็นแบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น ดังนั้น การเลือกเนื้อหาที่นำมาเป็นแบบฝึกควรเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเรื่องสั้น ให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการเขียนเรื่องสั้นได้นั้น ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างในด้านความสามารถของแต่ละบุคคล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการเรียนรู้เรื่อง การเขียนเรื่องสั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการเปรียบเทียบกลุ่มเป้าหมายที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น กับการเรียนโดยวิธีการแบบปกติ เพื่อดูผลว่าแตกต่างกันหรือไม่

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องสั้น โดยศึกษาจากผลงานการเขียนเรื่องสั้นของนักเรียนที่แต่งขึ้นมาเอง

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องสั้นโดยใช้แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณา ขอขอบคุณครูพี่เลี้ยง นายวสันต์ พาวัง ที่ให้คำปรึกษาในการทำวิจัย บุคคลสำคัญที่ขาดไม่ได้ต้องขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว ที่เปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียน ตลอดจนสนับสนุนกำลังทรัพย์ให้กำลังใจ เข้าใจในการทำวิจัยในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอบคุณทุกความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ฐิติรดา เปรมปรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย ที่ได้สละเวลาอันมีค่าอย่างยิ่งในการชี้แนะแนวทางให้คำปรึกษาในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเมตตา และเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนได้แก่ อาจารย์ฐิติรดา เปรมปรี อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ นายสงวน มาตกำจร ผู้อำนวยการโรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม และนายวสันต์ พาวัง ครูพี่เลี้ยง ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอบพระคุณผู้อำนวยการ ครู และนักเรียนโรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคมที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยและส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

References

- Jangprai, S. (2015). *Writing sort stories*. Retrieved August 8, 2021, from <https://sites.google.com/site/phasathiykhrupik/wicha-wrnkrmm-paccuban/karkheinyneuxngsan> (in Thai)
- Jinarit, P. (2009). *The effect of using the mathematics skills practice form on mathematics achievement and attitudes of prathomsuksa 6 Students at Keha Pracha Samakkee school, Nakhon Ratchasima province*. [Master's Thesis, Sukhothai Thammathirat Open University]. (in Thai)

- Petchanankul, R., & Satthathanaphat, R. (2021). Creating exercises written to improve Thai writing skills of Chinese students studying at Rangsit university. *Journal of Bundit Saeng Khom Kham*, 6(2), 227-239. (in Thai)
- Rawin, P., & Preechapongkit, R. (2021). Short story writing skills high school students in Phra Nakhon Si Ayutthaya province under the district office secondary education, district 3. *Academic Journal of Ayutthaya Studies*, 13(2), 99-117. (in Thai)
- Sajjaphan, R. (1997). *Short stories*. Retrieved August 8, 2021, from <https://www.wikiwand.com/th/%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B9%89%E0%B8%99>. (in Thai)
- Sinphiban, W., Buasomboon, B., & Buranasinvatthanakul, K. (2021). Developing imaginative writing abilities and collaborative skills of the students grade 4 that manages learning with CIRC techniques together with mind diagrams. *Journal of Social Science Research*, 12(1), 52-70. (in Thai)
- Srisong, M. (2021). Development of learning achievement by using skills exercises in combination with techniques collaborative learning LT on creative writing Thai language learning subject group, grade 6. *Journal of Juristic Person Administration and Local Innovation*, 7(9), 304-305. (in Thai)
- Thanyalaknanan, S. (1999). Thai language for education. Bangkok: Third Wave Education. (in Thai)
- Tinong, P. (2010). *Development of mathematics skills practice form on factorization of second-degree polynomial for students in secondary School*. [Master's Thesis, Naresuan University]. (in Thai)
- Treenet, T. (2001). *Results of the use of exercises for solving math problems about space for students secondary school year 2*. [Master's Thesis, Srinakharinwirot University]. (in Thai)

การพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก สู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

ขจรศักดิ์ เขียวน้อย¹

(วันรับบทความ: 22 มีนาคม 2565; วันแก้ไขบทความ: 29 มิถุนายน 2565; วันตอบรับบทความ: 31 สิงหาคม 2565)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงให้อยู่ในระดับที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ และ (2) สร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง โดยมีกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูสำหรับการศึกษานำร่องเพื่อทดลองใช้ จำนวน 200 คน และสำหรับการศึกษาความเป็นมาตรฐานและสร้างเกณฑ์ปกติจำนวน 850 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.80

ผลการวิจัยพบว่า (1) แบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงมีจำนวน 5 องค์ประกอบ รวมทั้งสิ้น 54 ตัวชี้วัด ได้แก่ พฤติกรรมการสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม พฤติกรรมการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ พฤติกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร พฤติกรรมการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน และพฤติกรรมการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน และ (2) เกณฑ์ปกติของแบบวัดมีคะแนนที่ปกติ ระหว่าง $T_{28.79} - T_{70.10}$

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบวัด, การบริหารจัดการ, สถานศึกษาขนาดเล็ก, โรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

¹ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังเต่า สพป. นครศรีธรรมราช เขต 2 (ผู้รับผิดชอบบทความ)

e-mail: KrooJAMES@gmail.com

A Construction of Small School Management to Become a High-Performance School Behavior

Kajornsak Khiawnoi¹

(Received: March 22, 2022; Revised: June 29, 2022; Accepted: August 31, 2022)

Abstract

The objectives of this research were (1) to develop a Behavioral test for the Administration and Management of Small Schools to become a High-Performance School (BAMSS-HPS test) according to the criteria, and (2) to create a normal criterion of BAMSS-HPS test. Sample group for pilot study consisted of 200 government teachers, and the sample for the Normative Study was 850. The research instrument was a questionnaire as a 6-level estimator. The data was analyzed by using LISREL 8.80.

The findings are as follows: (1) There are 5 components in BAMSS-HPS test including 54 indicators, namely (1.1) Creating Innovative Leadership Behaviors (CILB) (1.2) Excellence Organizational Development Behavior (EODB) (1.3) Technology and Communication Development Behavior (TCDB) (1.4) Internal Quality Assurance Behavior (IQAB) and (1.5) Data and Information Organization Behavior (DIOB). (2) A normal score of BAMSS-HPS test is a range of $T_{28.79} - T_{70.10}$

Keywords: Construction, Administration and Management, Small School, High-Performance School

Type of Article: Research Article

¹Banwangtao School Director, Nakhon Si Thammarat PEASO 2 (corresponding author)

e-mail: KrooJAMES@gmail.com

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กจำนวนมากย่อมส่งผลถึงคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจ โดยโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มียุทธศาสตร์และมาตรฐานต่ำกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เนื่องจากพื้นฐานอยู่บนความขาดแคลน ทั้งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ ขาดแคลนครูทั้งปริมาณและคุณภาพ ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากชุมชน บางแห่งตั้งอยู่เขตชนบท จึงมีความเสียเปรียบด้านปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความไม่เสมอภาคในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ทั้งนี้ การพัฒนาสถานศึกษาให้ได้รับรางวัลพระราชทานจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องยาวนาน และประสบความสำเร็จจนเป็นแบบอย่างให้แก่สถานศึกษาอื่น (Office of the Basic Education Commission, 2018) ดังนั้น สถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานจึงเป็นผลจากการกระทำความดีอย่างสม่ำเสมอ เกิดการพัฒนาให้เห็นเด่นชัด และสมควรอย่างยิ่งที่จะดำรงรักษาภาพความดีงามนั้นให้ยั่งยืนตลอดไป ส่วนสถานศึกษาที่ยังไม่เคยได้รับรางวัลพระราชทานจะเกิดแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาตนเอง ซึ่งถือเป็นรากฐานของการพัฒนาอันเกิดจากการแข่งขันกันในด้านคุณภาพ เพื่อให้มีโอกาสได้รับพระราชทานรางวัลเช่นกัน ประโยชน์ของการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลที่ทรงคุณค่าและเป็นเกียรติประวัติต่อผู้รับอย่างสูงสุดนี้ จึงเกิดขึ้นโดยตรงต่อผู้เรียนและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น อันเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าสถานศึกษานั้นเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะเพียงพอหรือมีสมรรถนะสูง เนื่องจากองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงนั้นย่อมทำให้การพัฒนานักเรียนสามารถประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนขึ้นได้ในระยะยาว

ซึ่งในการวิจัยพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กมาพัฒนา เพื่อสะท้อนพฤติกรรมอันเป็นหัวใจสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษาที่มาจากการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมนำ ร่วมพัฒนาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะทำให้เข้าใจพฤติกรรมการทำงานของบุคคลในลักษณะพฤติกรรมศาสตร์ได้อย่างครอบคลุมและสมบูรณ์มากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง อนึ่งนวัตกรรมที่ได้ครั้งนี้จะนำไปสู่การวางแผนพัฒนาพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงให้อยู่ในระดับที่มีคุณภาพตามเกณฑ์
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3 (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และ สุราษฎร์ธานี) ตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

2. กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3 (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี) ตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ซึ่งแบ่งเป็น

2.1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษานำร่อง (pilot study) เพื่อทดลองใช้ (try-out) จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 200 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาความเป็นมาตรฐาน และสร้างเกณฑ์ปกติ (normative study) จำนวน 850 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา คือ คุณภาพของแบบวัด ได้แก่

1. ความเที่ยงตรงเชิงพื้นิจ (face validity)
2. อำนาจจำแนก (discrimination)
3. ความตรงตามสภาพ (concurrent validity)
4. ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลการตอบแบบวัดระหว่างกลุ่ม (rank correlation)
5. ความเชื่อมั่น (reliability)
6. ความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity)
7. เกณฑ์ปกติ (norms)

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง ผู้วิจัย มีขั้นตอนการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาและการสร้างแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

2. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

3. เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการจากนิยามและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อค้นพบจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Khiawnoi, 2021) โดยใช้วิธีการดำเนินการสนทนากลุ่มกับบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อถอดบทเรียนไปสู่การวางแผนคิด การกำหนดและนิยามตัวแปร

4. พัฒนาและเขียนข้อคำถามสำหรับแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงให้สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ จำนวน 70 ข้อ โดยมีลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตราประมาณค่า 0 ระดับ (rating scale) จากแสดงระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน จนถึงแสดงระดับการปฏิบัติมากที่สุดให้ 6 คะแนน

5. นำแบบวัดที่ได้จากข้อ 4. ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (face validity) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีผู้เชี่ยวชาญเห็นสอดคล้องกันตั้งแต่ 5 ใน 9 คน รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 1.00 ซึ่งข้อคำถามที่ผ่านการคัดเลือกมีจำนวน 68 ข้อ

ระยะที่ 2 การทดลองใช้แบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

1. นำแบบวัดที่ได้จากระยะที่ 1 ไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3 (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี) ที่ไม่ได้ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มทดลองใช้ 1) จำนวน 100 คน แล้วหาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) หลังจากนั้นผู้วิจัยคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-1.00 ไว้ (Sinjindawong, 2004, p. 23) เพื่อนำแบบวัดไปทดลองครั้งที่ 2 ซึ่งข้อคำถามที่ผ่านการคัดเลือกมีจำนวน 68 ข้อ

2. นำแบบวัดที่ได้จากข้อ 1. ไปทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3 (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี) ที่ไม่ได้ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างและไม่ใช้กลุ่มที่ได้ทดลองใช้แบบวัดในข้อ 1. ไปแล้ว (กลุ่มทดลองใช้ 2) จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้ออีกครั้ง แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าตั้งแต่ 0.20-1.00 ซึ่งข้อคำถามที่ผ่านการคัดเลือกมีจำนวน 54 ข้อ

3. นำแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงมาวิเคราะห์ความตรงตามสภาพ (concurrent validity) ด้วยเทคนิคกลุ่มชี้ชัด (known-group technique) โดยใช้การทดสอบที (t test) ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงกับกลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง โดยกลุ่มที่มีพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3

(นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี) (กลุ่มทดลองใช้ 2) ที่มีพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงสูงกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และกลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3 (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี) (กลุ่มทดลองใช้ 2) ที่มีคะแนนพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยกลุ่ม

4. หาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลการตอบแบบวัดระหว่างกลุ่ม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบจัดอันดับของ Spearman (Spearman rank correlation coefficient) ของแบบวัดที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว และหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งแบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.985

ระยะที่ 3 การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

1. ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงที่สร้างขึ้นจากทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 850 คน ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis--CFA) โดยโปรแกรมลิสเรล (LISREL)

2. สร้างเกณฑ์ปกติโดยการคำนวณค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (percentile rank) และคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (face validity)
2. แบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง รวมทั้งหมด 54 ข้อ โดยมีลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ (rating scale) จากแสดงระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุดให้ 1 คะแนน จนถึงแสดงระดับการปฏิบัติมากที่สุดให้ 6 คะแนน ซึ่งมีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ (1) พฤติกรรมการสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (2) พฤติกรรมการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ (3) พฤติกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร (4) พฤติกรรมการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน และ (5) พฤติกรรมการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาความเป็นมาตรฐานและสร้างเกณฑ์ปกติ ไปยังสถานศึกษาที่กลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3 (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี) ปฏิบัติราชการอยู่
2. นำข้อมูลที่ตอบได้ถูกต้องสมบูรณ์จำนวน 850 ชุด (100%) มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. นำคะแนนที่ได้ในแต่ละตัวแปรไปทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทำการทดสอบสมมติฐานและรายงานผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยหาค่าความสอดคล้องหรือดัชนีของความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence--IOC)
2. ตรวจสอบความตรงตามสภาพด้วยเทคนิคกลุ่มชี้ชัด (known-group technique) โดยการทดสอบที (t test) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์
3. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงของตัวแปรแต่ละตัว เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย เพื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง และการวิเคราะห์ค่าร้อยละสำหรับตัวแปรนามบัญญัติที่เป็นข้อมูลพื้นฐานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์
4. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก วิเคราะห์ความตรงตามสภาพ (concurrent validity) ด้วยเทคนิคกลุ่มชี้ชัด (known-group technique) โดยใช้การทดสอบที (t test) และหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลการตอบแบบวัดระหว่างกลุ่ม และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบวัดด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์
5. วิเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงที่สร้างขึ้นจากทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis--CFA) โดยโปรแกรมลิสเรล (LISREL 8.80)
6. สร้างเกณฑ์ปกติ (norms) โดยการนำคะแนนจากการหาคุณภาพแบบวัดหาคะแนนที่ปกติ (normalized T-score) โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงปรากฏดังนี้

1. การสร้างแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

ผู้วิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบของพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงคุณภาพของ Khiawnoi (2021) ได้จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) พฤติกรรมการสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Creating Innovative Leadership Behaviors--CILB) มีจำนวน 15 พฤติกรรมบ่งชี้ (2) พฤติกรรมการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Organizational Development Behavior: EODB) มีจำนวน 15 พฤติกรรมบ่งชี้ (3) พฤติกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร (Technology and Communication Development Behavior--TCDB) มีจำนวน 13 พฤติกรรมบ่งชี้ (4) พฤติกรรมการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance Behavior--IQAB) มีจำนวน 12 พฤติกรรมบ่งชี้ และ (5) พฤติกรรมการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน (Data and Information Organization Behavior--DIOB) มีจำนวน 15 พฤติกรรมบ่งชี้

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

2.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (face validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยนำแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ซึ่งผลการพิจารณาแบบวัดปรากฏค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงมีค่าตั้งแต่ 0.78-1.00 จำนวน 68 พฤติกรรมบ่งชี้ และมีค่าน้อยกว่า 0.50 จำนวน 2 พฤติกรรมบ่งชี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตัดข้อคำถามที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ทิ้ง ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ปรับปรุงการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้ที่ควรให้ออกมาในรูปของการปฏิบัติมากกว่าการแสดงความคิดเห็น มีการเพิ่มเติมและปรับเปลี่ยนภาษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.2 ผลการทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3 (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี) ที่ไม่ได้ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยนำแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3 (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี) ที่ไม่ได้ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มทดลองใช้ 1) จำนวน 100 คน แล้วหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) หลังจากนั้น ผู้วิจัยคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-1.00 ไว้ (Sinjindawong, 2004)

เพื่อนำแบบวัดไปทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3 (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี) ที่ไม่ได้ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างและไม่ใช้กลุ่มแรกที่ได้ทดลองใช้แบบวัดไปแล้ว (กลุ่มทดลองใช้ 2) จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้ออีกครั้ง แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าตั้งแต่ 0.20-1.00 ดังตาราง 1

ตาราง 1

อำนาจจำแนกของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

ที่	พฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง	จำนวน (ข้อ)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ผลการพิจารณา
1	การสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	13	0.41-0.78	ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ
2	การพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ	11	0.67-0.80	ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ
3	การพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร	10	0.76-0.85	ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ
4	การขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน	08	0.77-0.88	ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ
5	การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน	12	0.79-0.89	ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

จากตาราง 1 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.41-0.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.41-0.78 ด้านการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.67-0.80 ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.76-0.85 ด้านการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.77-0.88 และด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.79-0.89

จากนั้นผู้วิจัยนำแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงมาวิเคราะห์ความตรงตามสภาพ (concurrent validity) ด้วยเทคนิคกลุ่มชี้ชัด (known-group technique) โดยใช้การทดสอบที (t test) พบว่า กลุ่มที่มีพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง แตกต่างกับกลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หลังจากนั้น ผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลการตอบแบบวัดระหว่างกลุ่ม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบจัดอันดับของ Spearman (Spearman rank correlation coefficient) ของแบบวัดที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว ดังตาราง 2

ตาราง 2

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบจัดอันดับของสเปียร์แมนของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก
สู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

ที่	พฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก สู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง	Spearman Rank Correlation Coefficient
1	แบบวัดพฤติกรรมการสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	0.894**
2	แบบวัดพฤติกรรมการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ	0.915**
3	แบบวัดพฤติกรรมพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร	0.951**
4	แบบวัดพฤติกรรมขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน	0.921**
5	แบบวัดพฤติกรรมจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน	0.921**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 2 เมื่อพิจารณาแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง พบว่า พฤติกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบจัดอันดับของ Spearman (Spearman rank correlation coefficient) สูงที่สุด เท่ากับ 0.951 รองลงมา คือ พฤติกรรมการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ พฤติกรรมการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน พฤติกรรมการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน และพฤติกรรมการสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบจัดอันดับของ Spearman เท่ากับ 0.915, 0.921, 0.921 และ 0.894 ตามลำดับ

จากการทดลองใช้แบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง ทั้ง 2 ครั้งกับกลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3 (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี) ทำให้ได้แบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง (A Behavior test for the Administration and Management of Small Schools to become a High-Performance School--BAMSS-HPS test) ที่มีจำนวนพฤติกรรมบ่งชี้ทั้งหมด 54 ข้อ ประกอบด้วย

1. แบบวัดพฤติกรรมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Creating Innovative Leadership Behaviors--CILB) มีจำนวน 13 พฤติกรรมบ่งชี้ (CILB-01 – CILB-13)
2. แบบวัดพฤติกรรมพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Organizational Development Behavior--EODB) มีจำนวน 11 พฤติกรรมบ่งชี้ (EODB-01 – EODB-11)
3. แบบวัดพฤติกรรมพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร (Technology and Communication Development Behavior--TCDB) มีจำนวน 10 พฤติกรรมบ่งชี้ (TCDB-01 – TCDB-10)
4. แบบวัดพฤติกรรมขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance Behavior--IQAB) มีจำนวน 8 พฤติกรรมบ่งชี้ (IQAB-01 – IQAB-08)

5. แบบวัดพฤติกรรมการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน (Data and Information Organization Behavior--DIOB) มีจำนวน 12 พฤติกรรมบ่งชี้ (DIOB-01 – DIOB-12)

ต่อจากนั้น ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha coefficient) ดังตาราง 3

ตาราง 3

ความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

พฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก สู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง	$\bar{X}$	SD	α	S.E.
แบบวัดพฤติกรรมการสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	5.40	0.452	0.910	0.033
แบบวัดพฤติกรรมการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ	5.55	0.483	0.937	0.036
แบบวัดพฤติกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร	5.33	0.574	0.954	0.042
แบบวัดพฤติกรรมการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน	5.48	0.562	0.953	0.041
แบบวัดพฤติกรรมการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน	5.36	0.617	0.969	0.045
รวมทั้งหมด	5.43	0.498	0.985	0.037

จากตาราง 3 แบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.43 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.498 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.985 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.037

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดที่ 3 (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง ที่มีจำนวนพฤติกรรมบ่งชี้ 54 ข้อ ซึ่งผ่านการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 850 คน และนำผลมาวิเคราะห์โดยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมบ่งชี้ของแบบวัดด้วยวิธีการของ Pearson ปรากฏผลพบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficients) ของแบบวัดพฤติกรรมการสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม แบบวัดพฤติกรรมการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ แบบวัดพฤติกรรมพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร แบบวัดพฤติกรรมขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน และแบบวัดพฤติกรรมจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.429-0.806 ซึ่ง Chantalakhana (2006) กล่าวว่า หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันมีค่ามากกว่า 0.50 สามารถสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระมีการเกิดสหสัมพันธ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคำนวณค่าสถิติ Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Test และ Bartlett's

test เพื่อเป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยค่า KMO ที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบต้องมีค่ามากกว่า 0.50 (Vanichbuncha, 2005)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบวัดพฤติกรรมการสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม แบบวัดพฤติกรรมการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ แบบวัดพฤติกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสารแบบวัดพฤติกรรม การขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน และแบบวัดพฤติกรรมการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน พบว่า มีค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy เท่ากับ 0.862, 0.877, 0.786, 0.778 และ 0.838 ตามลำดับ แสดงว่าข้อมูลเหมาะสมในการใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ส่วนค่าสถิติ Bartlett's test เป็นการตรวจสอบความเป็นอิสระของตัวแปรแต่ละตัว โดยการหาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างว่าเป็นเมทริกซ์เอกลักษณะหรือไม่ ซึ่งค่าสถิติ Bartlett's test ควรมีนัยสำคัญทางสถิติ น้อยกว่า 0.05 ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แบบวัดพฤติกรรมการสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม แบบวัดพฤติกรรมการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ แบบวัดพฤติกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร แบบวัดพฤติกรรม การขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน และแบบวัดพฤติกรรมการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน มีค่า p เท่ากับ 0.000 ทุกแบบวัด แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะ ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีความเหมาะสมในการนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ

ขั้นต่อมา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรม LISREL เพื่อตรวจสอบโมเดลพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงที่ได้พัฒนาขึ้นว่ามีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ ถ้าพบว่า โมเดลพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง ไม่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจะดำเนินการปรับแก้โมเดลพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก สู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงให้มีความกลมกลืนมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากการรายงานค่าดัชนีการปรับแก้ (modification index) และคำนึงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในเชิงแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและความเป็นไปได้ในการอภิปรายผลการวิจัยจากการปรับแก้โมเดลพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้แยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกเป็นการวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ พฤติกรรมการสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม พฤติกรรมการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ พฤติกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร พฤติกรรมการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายใน และพฤติกรรมการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐาน ส่วนขั้นตอนที่สอง เป็นการวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง โดยใช้หลักการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (second-order confirmatory factor analysis)

ผลการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ยังไม่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงดำเนินการปรับแก้โมเดลพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง โดยการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในทางทฤษฎีและการอภิปรายผล ประกอบกับการรายงานค่าดัชนีการปรับแก้ (Modification Index)

โดยยอมให้ความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตบางคู่ให้มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผลการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลุ่ม Absolute Fit Indices พบว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 0.44, $df = 1$ ($p = 0.505$), SRMR = 0.00, RMSEA = 0.00, GFI = 1.00 ดัชนีวัดความสอดคล้องกลุ่ม Incremental Fit Indices พบว่า NFI 1.00, CFI = 1.00 และ TLI(NNFI) = 1.00 และดัชนีวัดความสอดคล้องกลุ่ม Parsimony Fit Indices พบว่า AGFI = 1.00, PNFI = 0.10 และ $\chi^2/df = 0.44$ ซึ่งโมเดลพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงที่ปรับแก้แล้ว มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ทั้งนี้ น้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้พฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงจากการวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันอันดับที่หนึ่ง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าตั้งแต่ 0.30-0.75 และในส่วนของผลการพิจารณาค่าหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้พฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงจากการวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันอันดับที่สอง พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.26-0.31 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ตัวบ่งชี้พฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงเกิดจากองค์ประกอบด้านพฤติกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสารมากกว่าด้านอื่น ๆ โดยมีความแปรผันร่วม (R^2) กับพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงร้อยละ 91

4. ผลการสร้างเกณฑ์ปกติและคู่มือการใช้แบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง โดยนำคะแนนดิบจากการทดสอบหาคุณภาพของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงมาแปลงให้เป็นคะแนนที่ปกติ (normalized T-score) ซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10 พบว่า เกณฑ์ปกติของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง มีคะแนนดิบเฉลี่ยตั้งแต่ 4.00-6.00 และมีคะแนนที่ปกติระหว่าง $T_{28.79} - T_{70.10}$

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.41-0.89 สอดคล้องกับ Taweerat (2000) ที่กล่าวว่า การพิจารณาอาจใช้ 1.75 หรือ 2.0 ขึ้นไป ซึ่งหมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 หรือ 0.01 ค่าที่สูงแสดงว่าข้อความนั้นจำแนกความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้ตอบได้ดี แสดงว่าข้อคำถามที่สร้างขึ้นสามารถจำแนกบุคคลที่มีพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงสูงและพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงต่ำออกจากกันได้

2. ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ พบว่า แบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ มีความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.985 แสดงว่าให้เห็นว่าแบบวัดที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นในระดับสูง สอดคล้องกับ Gable (cited in Saiyot & Saiyot, 2000) ที่กล่าวไว้ว่า เครื่องมือวัดด้านความรู้สึกรหรือจิตพิสัยควรมีค่าความเชื่อมั่นอย่างต่ำ 0.70

3. ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า แบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้โดยจากการพิจารณาค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ $\chi^2/df = 0.44$ ซึ่งจะต้องน้อยกว่า 3.00 ตามเกณฑ์การพิจารณาของ Mueller (cited in Chutcham, 2004) แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้กับตัวแปรแฝงมีความสอดคล้องกลมกลืนกันกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีวัดความกลมกลืน GFI มากกว่า 0.90 และดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว AGFI มากกว่า 0.90 ซึ่ง Diamantopoulos and Siguaw (cited in Chutcham, 2004) กล่าวว่า ดัชนี GFI และดัชนี AGFI ควรมีค่ามากกว่า 0.90 นอกจากนี้ยังมีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) ของแต่ละแบบจำลองยังพบว่า มีค่ามากกว่า 0.95 ซึ่ง Hu and Bentler (cited in Chutcham, 2004) กล่าวว่า ดัชนี CFI ควรมีค่ามากกว่า 0.95 ส่วนค่าที่สามารถบอกความคลาดเคลื่อนของโมเดล ได้แก่ ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน (standardized RMR) ควรมีค่าต่ำกว่า 0.08 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) ควรมีค่าต่ำกว่า 0.06 ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าว แสดงว่า โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้นข้อคำถามหรือตัวแปรสังเกตในแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ มีความสอดคล้องและกลมกลืนกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามจากนิยามความหมายที่เป็นข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือเป็นผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียกับสถานศึกษา จึงทำให้อ้างอิงข้อคำถามมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงที่สร้างขึ้นสามารถเลือกใช้วัดกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ทุกคน แต่ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัดเพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงและป้องกันความคลาดเคลื่อนอันเกิดจากการดำเนินการวัด

1.2 การนำแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่อยู่นอกพื้นที่วิจัยครั้งนี้ อาจจะต้องกำหนดเกณฑ์ใหม่สำหรับการแปลผลคะแนนของกลุ่ม

1.3 สถานศึกษาขนาดเล็กสามารถนำแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงไปใช้วัดข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ เพื่อจะได้ทราบระดับพฤติกรรมบริหาร

จัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง แล้วช่วยกันปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรให้มีพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงในระดับที่ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรต่อยอดงานวิจัยเรื่องนี้โดยทำวิจัยเชิงทดลองด้วยการกำหนดกิจกรรม เทคนิค วิธีการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง โดยการนำแบบวัดพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูงที่สร้างขึ้นในครั้งนี้นำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบและประเมินระดับพฤติกรรมบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กสู่การเป็นโรงเรียนขีดสมรรถนะสูง

References

- Chantalakhana, C. (2006). *Statistics, analysis and research planning*. Bangkok: Kasetsart University. (in Thai)
- Chutcham, S. (2004). A confirmatory factor analysis. *Research Educational Measurement and Evaluation Journal*, 2(1), 15-42. (in Thai)
- Khiawnoi, K. (2021). The Administration and management processes of small education schools to receive the royal Award. *OBEC Basic Education Research Journal*, 1(1), 1-21. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2018). Guide to assessing educational institutions for receiving royal awards primary and secondary. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand. (in Thai)
- Saiyot, L., & Saiyot, A. (2000). *Psychological measurement*. Bangkok: Suwiriyan. (in Thai)
- Sinjindawong, S. (2004). Item analysis method. *Sripatum Review of Humanities and Social Sciences*, 4(1), 21-33. (in Thai)
- Taweerat, P. (2000). *Research methods in behavioral sciences and social sciences* (7th ed.). Bangkok: Srinakharinwirot University, Bureau of Educational and Psychological Testing. (in Thai)
- Vanichbuncha, K. (2005). *Statistics for research*. Bangkok: Chulalongkorn University, Faculty of Commerce and Accountancy, Department of Statistics. (in Thai)

มาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

นิพัทธ์ พิชญโยธิน¹, จิรภัทร รวีภัทรกุล²,

สัณณพัฒน์ งามเอก³, เบญจรัตน์ จงจำรัสพันธ์⁴

(วันรับบทความ: 24 มีนาคม 2565; วันแก้ไขบทความ: 20 มิถุนายน 2565; วันตอบรับบทความ: 18 มกราคม 2566)

บทคัดย่อ

นับตั้งแต่มีการเสนอแนวคิดและมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูตามแนวคิดของ Baumrind (1971) ก็ได้มีนักวิจัยนำแนวคิดนี้ไปใช้อย่างแพร่หลาย ในปัจจุบันมีการนำเสนอรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากแนวคิดของ Baumrind อยู่เป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อวิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิดและมาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน 19 เรื่อง พบรูปแบบการเลี้ยงดูรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบมีตบวงกลม การอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ การอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ และการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบอื่น ๆ ที่อาจสะท้อนนัยทางวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ เมื่อพิจารณานิยามและข้อกระทงของมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบต่าง ๆ พบว่า มีใจความของมาตรบางส่วนที่สอดคล้องใกล้เคียงกับมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูที่เสนอโดย Baumrind มีใจความของมาตรที่ต่อยอด เพิ่มรายละเอียดสถานการณ์การเลี้ยงดูให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และมีใจความของมาตรที่แตกต่างไปจากมาตรที่มีอยู่เดิม ของ Baumrind เช่น การใช้สติการรู้เท่าทันอารมณ์เข้ามามีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ การปกป้องลูกไม่ให้ลูกได้พบเจอกับความยากลำบากและความผิดหวังในการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ เป็นต้น ผู้วิจัยคาดว่าการศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากบทความที่เกี่ยวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูนี้ จะเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนามาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ฉบับภาษาไทย ที่มีความเหมาะสมทางวัฒนธรรม และสะท้อนยุคสมัยปัจจุบันได้

คำสำคัญ: การอบรมเลี้ยงดู, การเป็นพ่อแม่, การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ, มาตรวัด

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

¹หัวหน้ากลุ่มวิจัยการเปลี่ยนผ่านของชีวิตและจิตวิทยาเกี่ยวกับเวลาและอาจารย์ในแขนงวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ผู้รับผิดชอบบทความ)

e-mail: nipat.p@chula.ac.th

²อาจารย์ในแขนงวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

³รองศาสตราจารย์ และอาจารย์ในแขนงวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴นักวิจัยอิสระ

Measurements of Parenting Styles: A Systematic Review

Nipat Pichayayothin¹, Jirapattara Raveepatarakul²,

Sakkaphat T. Ngamake³, and Bencharatana Jongjumruspun⁴

(Received: March 24, 2022; Revised: June 20, 2022; Accepted: January 18, 2023)

Abstract

Since Baumrind (1971) proposed the construct of parenting styles, researchers have been studied the construct widely. Currently there were many other constructs of parenting styles other than the one proposed by Baumrind. The purpose of this study was to conduct a systematic review to synthesize and analyze different constructs and measurements related to parenting styles. From 19 articles pertaining to constructs and measures of parenting styles, we summarized different constructs and measures, i.e., multidimensional parenting, helicopter parenting, mindful parenting, and parenting styles with the integration of cultural contexts. Considering definitions and items of the parenting styles measurements, some measures showed content overlapping with the measurement proposed by Baumrind. Some measures contained items that added detailed of parenting situations making it clearer. Some other measures assessed different aspects of parenting styles compared to Baumrind's, e.g., using mindfulness to understand inner thoughts and feelings incorporation with parenting in mindful parenting, and protecting a child from adversity and disappointment in helicopter parenting. We expected to use the synthesized and analyzed knowledge gained from this systematic review pertaining to parenting styles to develop culturally appropriated and up-to-date Thai version of parenting style measure.

Keywords: Parenting styles, Parenting, Systematic Reviews, Measurement

Type of Article: Research Article

¹Head of Life Transitions and Psychology of Time Research Group, Lecturer in Developmental Psychology, The Faculty of Psychology, Chulalongkorn University (corresponding author)
e-mail: nipat.p@chula.ac.th

²Lecturer in Developmental Psychology, The Faculty of Psychology, Chulalongkorn University

³Associate Professor, Lecturer in Developmental Psychology, The Faculty of Psychology, Chulalongkorn University

⁴Independent researcher

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอบรมเลี้ยงดูนั้นมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อชีวิตของคนเรา มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของบุคคลตั้งแต่ชีวิตแรกเริ่มที่อยู่ภายในครรภ์มารดา จนวัยทารก วัยเด็ก วัยรุ่น และมีอิทธิพลต่อเนื่องไปตลอดช่วงชีวิต พ่อแม่ผู้ปกครองแต่ละบุคคล มีแนวความคิด รูปแบบการดำเนินชีวิต วิธีการในการอบรมเลี้ยงดู และวิธีการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กแตกต่างกันไป พ่อแม่ผู้ปกครองบางคนรู้วิธีการเล่นและพูดคุยกับเด็ก แต่บางคนก็ขาดความมั่นใจในการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก บางคนแสดงออกถึงความรักความอบอุ่นที่มีต่อเด็ก แต่บางคนก็แสดงออกแบบห่างเหินไม่ใส่ใจ ใช้คำพูดที่รุนแรง และมีการลงโทษทางร่างกาย คุณภาพของความสัมพันธ์ของพ่อแม่ผู้ปกครองและเด็กเหล่านี้ บ่งชี้ถึงคุณภาพชีวิตและสุขภาวะของตัวเด็ก และยังมีอิทธิพลต่อเนื่องไปถึงวัยผู้ใหญ่ (Bolghan-Abadi, Kimiaee, & Amir, 2011)

ในยุคแรกเริ่ม นักวิจัยที่นำเสนอแนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูคือ Baumrind (1965, 1971) และได้พัฒนามาตรการอบรมเลี้ยงดูที่สอดคล้องกับแนวคิดที่นำเสนอ Baumrind (1965) ได้เริ่มต้นศึกษากระบวนการทางสังคมโดยเฉพาะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อเด็ก ในสถาบันการศึกษาและวิจัย Harold E. Jones Child Study Center เก็บข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรมทั้งที่โรงเรียน บ้าน และในห้องทดลองของเด็กก่อนวัยเรียนจำนวนทั้งหมด 110 คน พบว่า เด็กแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกัน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มที่มีคะแนนสูงในพฤติกรรมที่แตกต่างกัน คือ (1) กลุ่มรักษาสีหิตตัวเอง ใ่วางใจผู้อื่น ควบคุมตน ร่าเริง และเข้าร่วมกลุ่ม (2) กลุ่มไม่ปรับตัว แยกตัว และไม่ใ่วางใจผู้อื่น และ (3) กลุ่มควบคุมตนเองไม่ค่อยได้หรือมักไม่ค่อยเชื่อใจผู้อื่น และไม่สนใจสิ่งแปลกใหม่ จากนั้น ได้สัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมพ่อแม่ ผู้วิจัยสามารถประเมินการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก 4 ด้าน คือ (1) การกำหนดกรอบพฤติกรรมที่ชัดเจน (parental control) (2) การแสดงความคาดหวังที่สอดคล้องกับวุฒิภาวะของเด็ก (parental maturity) (3) การสื่อสารระหว่างพ่อแม่และเด็ก (parent-child communication) และ (4) การเลี้ยงดูที่ให้ความรักและความอบอุ่น ผู้วิจัยจึงเสนอพฤติกรรมของพ่อแม่ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรออกเป็น 2 มิติ กว้าง ๆ คือ (1) การยอมรับและตอบสนองความรู้สึกเด็ก (responsive/warm) ในระดับตั้งแต่ยอมรับและตอบสนองต่อเด็กอย่างเหมาะสม ไปจนถึงระดับที่ไม่ยอมรับและไม่ตอบสนองความต้องการของเด็ก (2) การควบคุมหรือการกำหนดความคาดหวังจากพ่อแม่ (control/demand) ในระดับตั้งแต่มีการควบคุม ไปจนถึงระดับที่ไม่ควบคุมเลย

Baumrind (1971) ได้เสนอรูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ไว้ทั้งหมด 3 รูปแบบ คือ (1) การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (authoritative) พ่อแม่จะมีวิธีอบรมเลี้ยงดูที่สอดคล้องเหมาะสมตามพัฒนาการของลูก ให้อิสระแก่ลูกในสิ่งที่สมควรพร้อมทั้งให้ความรักและการดูแลแก่ลูก มีความเป็นประชาธิปไตย มีเหตุผล สร้างข้อตกลงทั้ง 2 ฝ่าย อาจจะมีกฎข้อบังคับ หรือลงโทษบางอย่างเพื่อความเหมาะสมในการปฏิบัติตัวของลูก (2) การเลี้ยงดูแบบควบคุม (authoritarian) พ่อแม่จะอบรมเลี้ยงดูลูกอย่างเข้มงวดใช้อำนาจบังคับ อีกทั้งยังไม่รับฟังความคิดเห็นใด ๆ คำพูดและพฤติกรรมของพ่อแม่คือความถูกต้อง และจะมีการลงโทษเมื่อเด็กทำผิดหรือไม่ได้ตั้งใจพ่อแม่ และ (3) การเลี้ยงดูแบบตามใจ (permissive) พ่อแม่จะเลี้ยงลูกอย่างตามใจ ให้อิสระลูกอย่างเต็มที่โดยไม่มีข้อตกลงร่วมกัน จึงทำให้สามารถพูดคุยกับลูกได้ แต่ไม่อาจกำกับพฤติกรรมของลูกได้ และมักจะไม่มี การลงโทษลูกแม้ว่าลูกจะทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ต่อมา Maccoby and Martin

(1983) ได้เสนอรูปแบบการเลี้ยงดูเพิ่มเติม เป็นรูปแบบที่ 4 คือการเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง (uninvolved) พ่อแม่จะไม่สนใจลูก หรือดูแลเอาใจใส่ลูกน้อยมาก

การที่พ่อแม่มีวิธีการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันจะส่งผลถึงพฤติกรรมและสภาพจิตใจของเด็ก อาทิ แม่ที่เลี้ยงดูลูกแบบควบคุม ใช้การลงโทษเป็นหลัก อาจจะทำให้เด็กมีการเก็บกดอารมณ์และความรู้สึก (internalizing symptoms) หรือเด็กอาจจะขาดการควบคุมตนเอง (externalizing symptoms) ซึ่งทั้ง 2 สิ่งนี้เป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กทั้งสิ้น หรือแม่ที่เลี้ยงดูลูกแบบตามใจ อาจทำให้เด็กเป็นคนที่ขาดการควบคุมตนเอง ทำลายสิ่งของ หรือตะโกนเมื่อไม่พอใจ (Alizadeh, Talib, Abdullah, & Mansor, 2011) นอกจากนี้ วัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ จะมีสุขภาพจิตที่ดี ส่วนวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบตามใจมักจะมีคุณภาพชีวิตที่ดี และวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมมักจะรายงานว่าตนเองนั้นมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี (Bolghan-Abadi et al., 2011)

ปัจจุบันมีงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่อ้างอิงรูปแบบการเลี้ยงดูตามแนวคิดของ Baumrind นี้ในฐานข้อมูล Scopus ถึง 2,561 ฉบับ และมีงานเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ที่อ้างอิงแนวคิดนี้ในฐานข้อมูล Google Scholar ถึง 10,557 ฉบับ ซึ่งแนวคิดนี้ได้ถูกนำมาพัฒนาเพิ่มเติมเป็นมาตรวัดโดย Maccoby and Martin (1983) ในปี พ.ศ. 2547 มาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกพัฒนาขึ้นในฉบับภาษาไทยโดย Wongkongdej (2004) ถือเป็นมาตรวัดฉบับภาษาไทยที่ใช้ในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เป็นระยะเวลานานจนถึงปัจจุบัน แม้แต่ในงานวิจัยไทยที่ศึกษาในเรื่องรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ในปี พ.ศ. 2564 ก็ยังอ้างอิงรูปแบบการเลี้ยงดูตามแนวคิดของ Baumrind (cited in Charoenjit & Ngernlangtawe, 2021) มีงานวิจัยไทยอยู่จำนวนหนึ่งที่ศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอื่น ที่นอกเหนือจากแนวคิดของ Baumrind เช่น Jatukannyaprateep, Suraseth, and Wintachai (2015) ที่ศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูตามแนวคิดของ Schaefer แต่ยังไม่มียงานวิจัยไทยที่รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบต่าง ๆ และศึกษาเชิงประจักษ์ถึงรูปแบบการเลี้ยงดูที่สะท้อนบริบทสังคมไทย ในขณะที่ในต่างประเทศก็มีการพัฒนามาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งที่เป็นในรูปแบบของการประเมินทักษะ การประเมินความเชื่อ การประเมินกลวิธีจัดการกับปัญหาหรือการประเมินการตอบสนองต่อความเครียดที่เกิดขึ้นจากรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น (Hurley, Huscroft-D'Angelo, Trout, Griffith, & Epstein, 2014) นอกจากนี้ ยังมีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูหลากหลายรูปแบบที่ถูกพัฒนาขึ้นในภายหลัง ตัวอย่างเช่น รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ (Helicopter parenting;) (LeMoyné & Buchana, 2011) รวมไปถึงการประยุกต์ตัวแปรหรือทักษะเพิ่มเติมเข้ามาในรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู เช่น การมีสติ (mindfulness) (McCaffrey, Reitman, & Black, 2017) ด้วยงานวิจัยและการประเมินการอบรมเลี้ยงดูที่มีอยู่หลากหลายในปัจจุบัน การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบนี้จะช่วยให้ผู้ที่สนใจศึกษาในประเด็นนี้ได้ข้อมูลงานวิจัยที่สำคัญเกี่ยวกับการวัดและการประเมินการอบรมเลี้ยงดู เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยในประเด็นนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์คำจำกัดความ องค์ประกอบ และข้อกระทงของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบต่าง ๆ จากงานวิจัยที่ผ่านมา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนามาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาเรื่องมาตรการเลี้ยงดูของพ่อแม่ซึ่งใช้การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (systematic review) โดยมีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

1. ขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลและคำที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูล คณะผู้วิจัยค้นหาข้อมูลบน “Google Scholar” โดยไม่ได้ระบุปีในการค้นหา เนื่องจาก คณะผู้วิจัยต้องการศึกษามาตรฐานการเลี้ยงดูของพ่อแม่ทั้งหมด และต้องการสืบค้นเพื่อให้ทราบถึงกลุ่มผู้วิจัยที่ริเริ่มพัฒนาแนวคิดและมาตรการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบต่าง ๆ โดยคำที่ใช้ในการสืบค้นนั้น จะแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ ในช่วงแรกคณะผู้วิจัยใช้คำกว้าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานการเลี้ยงดูทั้งหมด 10 คำ ได้แก่ Parenting Styles, Parenting, Parenting Behaviors, Meta-analysis, Validity, Reliability, Scale, Questionnaire, Test, Assessment ในช่วงที่ 2 คณะผู้วิจัยจึงใช้คำที่เป็นลักษณะการเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ค้นหามาจากช่วงที่ 1 ซึ่งเป็นคำเฉพาะเจาะจงที่เป็นลักษณะการเลี้ยงดูของพ่อแม่ทั้งหมด 7 คำ ได้แก่ Helicopter Parenting, Overprotecting, Mindful parenting, Dimensions of parenting, Snowplow parenting, Tiger moms, และ Tiger Parenting

2. ขั้นตอนการคัดเลือกงานวิจัย การคัดเลือกงานวิจัยจะใช้ผู้วิจัย 2 คนในการคัดเลือกงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยคนที่ 1 จะคัดเลือกงานวิจัยโดยมีเกณฑ์ดังต่อไปนี้

2.1 เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานการเลี้ยงดูของพ่อแม่

2.2 เป็นงานวิจัยที่อธิบาย/ให้นิยาม รูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ หลังจากที่ได้คัดเลือกงานวิจัยแล้ว ผู้วิจัยคนที่ 2 จะทำหน้าที่คัดกรองงานวิจัยอีกครั้งหากมีประเด็นใด ที่นักวิจัยทั้ง 2 เห็นไม่ตรงกัน ได้มีการประชุมกันเพื่อหาข้อสรุป โดยมีงานวิจัยที่ผ่านการคัดเข้าทั้งหมด 19 ชิ้น ซึ่งเป็นงานวิจัยจากต่างประเทศทั้งสิ้น มีผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในปี 2007 ไปจนถึงงานวิจัยล่าสุดในปี 2020 โดยมีงานวิจัย จำนวนถึง 5 ฉบับที่ตีพิมพ์ในปี 2017 งานวิจัยเหล่านี้ล้วนได้รับการอ้างอิงถึงอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ดังแสดง ในตาราง 1

ตาราง 1

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบต่าง ๆ แบ่งเป็นหมวดหมู่ของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์ในการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง
การอบรมเลี้ยงดูแบบมีติบวกลบ		
1. Parent and Forehand (2017)	พัฒนามาตรฐานการเลี้ยงดูลูกฉบับใหม่	ผู้ปกครอง (N = 1,970)
2. Flamm and Grolnick (2013)	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ทางลบ รูปแบบการเลี้ยงดูแบบการมีแบบแผน ต้นทุนทางด้านจิตใจ (adolescent psychological resources) และการปรับตัวและอารมณ์ของวัยรุ่น	วัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และผู้ปกครองของวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกา (N = 103)

ตาราง 1 (ต่อ)

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์ในการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง
3. Rudolph and Zimmer-Gembeck (2014)	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเลี้ยงดู ความซึมเศร้า ความวิตกกังวล และอารมณ์ที่อ่อนไหวง่าย	วัยรุ่นตอนต้นในออสเตรเลีย (N = 649)
การอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์		
4. LeMoyne and Buchanan (2011)	ศึกษาผลของการอบรมเลี้ยงดูแบบ Helicopter	นักศึกษาในสหรัฐอเมริกา (N= 317)
5. Bradley-Geist and Olson-Buchanan (2014)	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบ Helicopter กับประสบการณ์ในรั้วมหาวิทยาลัยและการรับมือสถานการณ์ในการทำงานในอนาคต	นักศึกษาในสหรัฐอเมริกา (N= 482)
6. Odenweller, Booth-Butterfield, and Weber (2014)	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบ-Helicopter กับปัญหาของเด็กกิลเลนเนียล (Millennials) ในประเด็นส่วนบุคคลและความสัมพันธ์	กลุ่มตัวอย่างอายุ 18-25 ปี (N= 268) ในสหรัฐอเมริกา
7. Padilla-Walker and Nelson (2012)	ศึกษาพฤติกรรมของพ่อแม่ที่เลี้ยงลูกแบบ Helicopter	นักศึกษาจาก 4 มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา (N= 438)
8. Schiffrin et al. (2014)	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบ Helicopter กับสุขภาวะ	นักศึกษาในสหรัฐอเมริกา (N = 297)
9. Schiffrin et al. (2019)	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบ Helicopter กับระบบความคิด (mindset)	กลุ่มตัวอย่างอายุ 18-25 ปี นักศึกษา (N = 275)
การอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ		
10. Duncan (2007)	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ กับพฤติกรรมของวัยรุ่น	ผู้ปกครองและลูกที่เป็นวัยรุ่น (N= 753)
11. De Bruin et al. (2014)	เพื่อพัฒนามาตร mindful parenting ให้เป็นภาษา Dutch	แม่ของกลุ่มวัยรุ่นในเนเธอร์แลนด์ (N= 199)

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์ในการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง
12. McCaffrey et al. (2017)	เพื่อพัฒนามาตร mindful parenting สำหรับผู้ปกครองที่มีลูกอายุ 2-16 ปี	ผู้ปกครองที่มีลูกอายุ 2-16 ปี สหรัฐอเมริกา นักศึกษา (N = 203)

ตาราง 1 (ต่อ)

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์ในการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง
13. Moreira, Gouveia, and Canavarro (2018)	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การอบรมเลี้ยงดู อย่างใส่ใจกับสุขภาวะของเด็กวัยรุ่น โดยมี ความผูกพันระหว่างพ่อแม่และเด็ก การมีสติ ของวัยรุ่น และการเมตตาตนเองของวัยรุ่นเป็น ตัวแปรส่งผ่าน	พ่อแม่และวัยรุ่นในโปรตุเกส (N = 563 คู่)
14. Duncan, Coatsworth, and Greenberg (2009)	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู อย่างใส่ใจกับ ปฏิสัมพันธ์ของแม่และลูก	แม่และลูกในสหรัฐ (N = 804 ครอบครัว)
การอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบอื่น ๆ ที่อาจสะท้อนนัยทางวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่		
15. Liss, Schiffrin, Mackintosh, Miles-McLean, and Erchull (2013)	พัฒนามาตรแนวความคิดการอบรมเลี้ยงดูแบบ เข้มข้น (intensive parenting) โดยมีลูกเป็น ศูนย์กลางที่พ่อแม่ทุ่มเทเงินและเวลา เพื่อจัด กิจกรรมต่าง ๆ ให้กับลูกอย่างเต็มที่	แม่ในหลาย ๆ ประเทศ โดยส่วนใหญ่อยู่ใน สหรัฐอเมริกา (N = 595)
16. Bendixsen and Danielsen (2019)	เสนอรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบมีส่วนร่วม (inclusive parenting) โดยมีลักษณะที่ ใกล้เคียงกับแบบเข้มข้น โดยเพิ่มเติมปัจจัย เรื่องการมีอิทธิพลซึ่งกันของคนในสังคม เป็น การสร้างความผูกพันในสังคม การใส่ใจเด็ก ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง และการมีส่วนร่วมในพื้นที่ที่มีความหลากหลาย	ผู้ปกครองในนอร์เวย์ (กลุ่มชน ชั้นกลางและกลุ่มทำงาน ที่เป็น คนสัญชาตินอร์เวย์และ แรงงานข้ามชาติ) (N = 42)
17. Davis and Cashdan (2020)	เสนอการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยให้เรียนรู้ (free-range parenting; FRP) โดยเน้นใน เรื่องการให้อิสระกับลูก โดยสนับสนุนให้เด็ก พึ่งพาตนเอง มีอิสระในการแก้ปัญหาและ เรียนรู้ด้วยตนเองโดยที่ไม่มีผู้ปกครองคอยชี้นำ โดยพิจารณาพัฒนาการตามวัยของเด็ก และ ตามหลักเหตุผล	ผู้ปกครอง (N = 35) และเด็ก (N = 83) ชาว Tsimane ในประเทศโบลิเวีย

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์ในการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง
18. Kim (2013)	เสนอการอบรมเลี้ยงดูแบบเสือ (tiger parenting) ผู้ปกครองจะให้ความรักความอบอุ่นกับลูก มีเหตุผล มีความประชาธิปไตย แต่ก็มี การควบคุมลูกของตน การใช้วิธีการลงโทษ และการทำให้รู้สึกผิดต่อครอบครัว	ผู้ปกครองที่เป็นชาวจีน-อเมริกัน (ไม่ได้ศึกษาเชิงประจักษ์)
19. Rahmawati (2016)	เสนอการอบรมเลี้ยงดูแบบองค์รวม (holistic parenting) รูปแบบที่นำเทคนิคการอบรมเลี้ยงดูมาผสมผสานเข้ากับคำสอนของศาสนา	วัยรุ่นที่ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจาการ์ตา อินโดนีเซีย (N = 723)

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู

จากการสกัดความรู้ วิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมจากบทความทั้ง 19 ฉบับ ดังที่ระบุข้างต้น ผู้วิจัยได้แบ่งหมวดหมู่ของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็น 4 กลุ่มแนวคิดหลัก ได้แก่ (1) การอบรมเลี้ยงดูแบบมิตีวกลบ (2) การอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ (helicopter parenting) (3) การอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ (mindful parenting) และ (4) การอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบอื่น ๆ ที่อาจสะท้อนนัยทางวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบมิตีวกลบ Schaefer (1959) เสนอแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู โดยแบ่งออกเป็น 3 มิติ ที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างกันแบบมิตีวกลบ คือ มิติคู่ที่ 1 การให้ความอบอุ่น และการปฏิเสธ (warmth and rejection) การให้ความอบอุ่น คือ การที่พ่อแม่แสดงความรัก ดูแลเอาใจใส่ และคอยช่วยสนับสนุนด้านจิตใจ ถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการเลี้ยงดูของพ่อแม่ในภาพรวม ส่วนการปฏิเสธ คือ การที่พ่อแม่รู้สึกไม่ชอบ ไม่เป็นมิตร และชอบจับผิด มิติคู่ที่ 2 การมีแบบแผน และความวุ่นวายไร้ระเบียบ (structure and chaos) การมีแบบแผน คือ การควบคุมพฤติกรรมหรือกำหนดเส้นทางที่มีความชัดเจนและเหมาะสม เช่น ความคาดหวัง กฎระเบียบต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนความวุ่นวายไร้ระเบียบ คือ การควบคุมพฤติกรรมหรือกำหนดเส้นทางที่ไม่ชัดเจน เอาแน่เอานอนไม่ได้ ทำตามใจของพ่อแม่เอง และไม่สามารถเป็นที่พึ่งพาได้ มิติคู่ที่ 3 คือ การให้อิสระ และการบีบบังคับ (autonomy support and coercion) การให้อิสระ คือ การให้อิสระในการแสดงออกทางความคิดและการกระทำต่าง ๆ สนับสนุนให้คิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้คุณค่ากับความคิดของเด็ก และให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนการบีบบังคับ คือ การควบคุมที่มากเกินไป เผด็จการ มีข้อบังคับที่เข้มงวด และกดดัน เพื่อให้ลูกเชื่อฟังตนเอง จากงานวิจัยพบว่า การเลี้ยงดูแบบมิตีวกลบตามแนวคิดการอบรมเลี้ยงดูกลุ่มนี้ มีแนวโน้มสัมพันธ์กับการที่เด็ก ๆ รายงานอารมณ์ทางลบต่ำ และ ไม่ค่อยแสดงพฤติกรรมที่มีปัญหา และในทางตรงกันข้าม การเลี้ยงดูแบบมิตีวกลบ ก็จะมีแนวโน้มทำให้ลูกมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เช่น มีการเก็บกด พฤติกรรมการปฏิเสธสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และพฤติกรรม

ถอนตัวออกจากสิ่งที่มาคุกคาม เป็นต้น (Flamm & Grolnick, 2013; Parent & Forehand, 2017; Rudolph & Zimmer-Gembeck, 2014)

การอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ (helicopter parenting) การอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ หมายถึง พ่อแม่ที่เข้ามาควบคุมหรือแทรกแซงวิถีชีวิตของลูก ๆ อย่างไม่เหมาะสมหรือมากเกินไป อาทิ ควบคุมทิศทางการดำเนินชีวิตลูก บอกวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยไม่เปิดโอกาสให้ลูกได้ลองผิดลองถูกด้วยตนเอง (Odenweller et al., 2014; Padilla-Walker & Nelson, 2012; Schiffrin et al., 2019) พบว่า พ่อแม่ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ มักจะเป็นบุคคลที่มีการศึกษาดี มีรายได้ดี ซึ่งวัตถุประสงค์ที่พ่อแม่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ คือ อยากให้ลูกของเขาประสบความสำเร็จในชีวิต (Segrin, Wosidlo, Givertz, Bauer, & Taylor, 2012) แต่การอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์นั้นมักจะส่งผลเสียต่อเด็กมากกว่าผลดี เช่น อาจส่งผลเสียกับตัวลูกในด้านของพัฒนาการ อิสระทางความคิด การแสดงความเป็นตนเอง และมีแรงจูงใจต่ำเมื่อลูกเข้าสู่ช่วงของการเป็นผู้ใหญ่ (Schiffrin et al., 2019) นอกจากนี้ยังพบว่า ลูกที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ประเมินสุขภาวะต่ำ มีคะแนนวิตกกังวลและซึมเศร้าสูง (LeMoyne & Buchanan, 2011; Schiffrin et al., 2014)

การอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ (mindful parenting) การอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ หมายถึง พ่อแม่ที่เลี้ยงลูกด้วยสติ ซึ่งมีรากฐานมาจากการมีสติ (mindfulness) โดย Duncan (2007) เป็นบุคคลแรก ๆ ที่ให้ความสนใจในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ และได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการเลี้ยงลูกที่พ่อแม่จะรับรู้ทั้งอารมณ์ ความคิดของตนเอง พยายามเข้าใจใส่ใจ ไม่ตัดสินความคิดและความรู้สึกของลูก โดยการที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจก็มีแนวโน้มที่จะช่วยให้พ่อแม่มีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ดีมากขึ้น เช่น พ่อแม่มีแนวโน้มที่จะลดปฏิกิริยาที่ไม่พึงประสงค์ของพ่อแม่ เพิ่มความอดทน ความยืดหยุ่น และการตอบสนองอย่างเหมาะสม และลดการลงโทษของพ่อแม่ที่เกิดมาจากอารมณ์ทางลบด้วย (Duncan et al., 2009; McCaffrey et al., 2017) นอกจากนี้ การอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ มีแนวโน้มที่จะช่วยให้พ่อแม่ สังเกตและมองเห็นพฤติกรรมหรือสิ่งที่ลูกอยากจะทำสื่อสารได้ดีมากขึ้น (Duncan et al., 2009) และสุดท้ายการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจของพ่อแม่มีผลทางบวกแก่เด็ก เช่น มีแนวโน้มที่จะช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกดีขึ้น ช่วยทำให้เด็กมีสุขภาวะที่ดี (McCaffrey et al., 2017; Moreira et al., 2018) และพ่อแม่ผู้ปกครองที่อบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีนี้ก็มีความสุขที่ดีด้วย (De Bruin et al., 2014)

การอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบอื่น ๆ ที่อาจสะท้อนนัยทางวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ นักวิจัยเริ่มนำเอาคุณลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเข้ามาร่วมอธิบายการอบรมเลี้ยงดู โดยแต่ละวัฒนธรรมจะมีความแตกต่างกันไปตามบริบท ความเชื่อ หรือวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ ในวัฒนธรรมอเมริกัน Liss et al. (2013) เสนอการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มข้น (intensive parenting) โดยพ่อแม่ผู้ปกครองจะเห็นการเลี้ยงลูกเป็นเรื่องสำคัญ เป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ โดยมีลูกเป็นศูนย์กลาง เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ลงทุนทั้งเงินและเวลาเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับลูก ต่อมา Bendixsen and Danielsen (2019) ได้เสนอการอบรมเลี้ยงดูแบบมีส่วนร่วม (inclusive parenting) ของผู้คนในประเทศนอร์เวย์ ต่อยกออกจากแนวคิดการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มข้น โดยเพิ่มปัจจัยการมีส่วนร่วมในสังคม รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ในสังคม

ที่สอนให้เด็กรู้จักและยอมรับความแตกต่างของคนในสังคม การอบรมเลี้ยงดูโดยผสมผสานวัฒนธรรมรูปแบบต่อมาได้ต่อยอดจากแนวคิดการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มข้นเช่นกัน แต่เพิ่มคุณลักษณะของความเป็นอิสระ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยให้เรียนรู้ (free-range parenting) ของชาวไซแมน (Tsimane) ซึ่งเป็นชาวพื้นเมืองในประเทศโบลิเวีย โดยรูปแบบนี้เน้นในเรื่องการให้อิสระกับลูก ให้เด็กได้พึ่งพาตนเอง มีอิสระในการแก้ปัญหาและเรียนรู้ด้วยตนเองโดยที่ไม่มีผู้ปกครองคอยชี้นำ ซึ่งการปล่อยให้เด็กได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองเป็นไปตามดุลยพินิจของผู้ปกครองว่ากิจกรรมนั้นสอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก และเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล เช่น การเดินทางกลับไปโรงเรียนด้วยตนเอง การเล่นที่สนามเด็กเล่นโดยไม่มีผู้ปกครอง (Davis & Cashdan, 2020) การอบรมเลี้ยงดูสองรูปแบบสุดท้ายจะมีคุณลักษณะที่สะท้อนวัฒนธรรมเอเชีย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเสือ (tiger parenting) ที่เริ่มกล่าวถึงในพ่อแม่ชาวจีน-อเมริกัน แต่ยังไม่มีการศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์ การอบรมเลี้ยงดูในลักษณะนี้ คือ ผู้ปกครองจะให้ความรักความอบอุ่นกับลูก มีเหตุผล มีความประชาธิปไตย แต่ก็มี การควบคุมลูกของตน ใช้วิธีการลงโทษ และทำให้เด็กรู้สึกผิดในการกระทำของตน (Kim, 2013) และการอบรมเลี้ยงดูที่แสดงถึงวัฒนธรรมอินโดนีเซีย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบองค์รวม (holistic parenting) ที่นำเทคนิคการอบรมเลี้ยงดูมาผสมผสานเข้ากับคำสอนของศาสนา (Rahmawati, 2016)

การวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระจากข้อกระทงของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบต่าง ๆ จากงานวิจัยที่ผ่านมา

เนื่องจากงานวิจัยที่ผ่านมา มีการนำเสนอรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบมาตรวจวัดการอบรมเลี้ยงดูที่สะท้อนการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบต่าง ๆ ก็มีเป็นจำนวนมากตามไปด้วย เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจมาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้พิจารณาข้อกระทงจากมาตรวัดต่าง ๆ ได้แก่ มาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ไว้ทั้งหมด 5 ฉบับ ได้แก่ Helicopter and Autonomy Supportive Parenting Scale (HASPS) ของ Schiffrin et al. (2014), Helicopter Parenting Instrument (HPI) ของ Odenweller et al. (2014), Helicopter Parenting (HP) ของ Padilla-Walker and Nelson (2012), Helicopter Parenting Scale (HPS) ของ LeMoyne and Buchanan (2011), และ Over-Parenting Scale (OPS) ของ Bradley-Geist and Olson-Buchanan (2014) และมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ (mindful parenting) ทั้งหมด 3 ฉบับ ได้แก่ Mindfulness In Parenting Questionnaire (MIPQ) ของ McCaffrey et al. (2017), Interpersonal Mindfulness in Parenting Scale (IM-P) ของ Bruin et al. (2014) และ Interpersonal mindfulness in parenting (IEM-P) ของ Duncan (2007) การอบรมเลี้ยงดูแบบมิติบวก เป็นมาตรวัดที่มาจากงานวิจัยของ Skinner et al. (2005) มีทั้งหมด 6 มาตรวัดย่อย ได้แก่ มิติทางบวกการให้ความอบอุ่น มิติการมีแบบแผน และมิติการให้อิสระ มิติทางลบ ได้แก่ มิติการปฏิเสธ มิติความวุ่นวายไร้ระเบียบ และมิติการบีบบังคับ และมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มข้น ที่สะท้อนวัฒนธรรมอเมริกันของ Liss et al. (2013)

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อกระทงจากมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบต่าง ๆ พบว่า มาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ มีเนื้อหาในข้อกระทงส่วนหนึ่งที่ใกล้เคียงสอดคล้องกับมาตรวัดรูปแบบการเลี้ยงดู 4 รูปแบบ ได้แก่

แบบเอาใจใส่ (authoritative parenting) แบบควบคุม (authoritarian parenting) แบบตามใจ (permissive parenting) และแบบทอดทิ้ง (uninvolved parenting) ที่เสนอโดย Baumrind ดังนี้

1. มาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (authoritative parenting) และมาตรการรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับข้อกระทงในมาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ ใจความของมาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเอาใจใส่ของพ่อแม่ผู้ปกครอง แต่เป็นการเอาใจใส่ที่เกินความพอดี และเพิ่มเติมเนื้อหาของการมีหน้าที่ปกป้องไม่ให้ลูกต้องพบกับความยากลำบาก โดยเป็นมาตรการที่ให้ลูกประเมินการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ตามการรับรู้ของตน เมื่อพิจารณาข้อกระทงในมาตรการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจเป็นมาตรการที่ให้ผู้ปกครองประเมินการอบรมเลี้ยงดูของตนเอง มีลักษณะที่สอดคล้องและต่อยอดจากมาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ แต่มีเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจง ลงรายละเอียดในการเลี้ยงดูมากขึ้น เช่น การรับรู้อารมณ์ความรู้สึก ความคิดและความเป็นอยู่ของลูก สามารถบอกได้ว่าลูกมีความกังวลหรือไม่จากการสังเกตพฤติกรรมของลูก เล่นสนุกกับลูก มีความมั่นใจในการรับมือกับการอบรมเลี้ยงดู รวมถึงรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง คอยดูแลให้กำลังใจลูกในยามที่ลูกประสบความยากลำบาก ใช้เหตุผลในการอบรมเลี้ยงดู สื่อสารอารมณ์ความรู้สึกของตัวพ่อแม่เองให้ลูกรับรู้ และรับฟังลูก เป็นต้น เมื่อตรวจสอบข้อกระทงในมาตรมิติทางบวก 3 มิติ ซึ่งเป็นมาตรการที่ให้พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน มิติการให้ความอบอุ่น จะเน้นเรื่อง การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับลูก การมีเวลาคุณภาพร่วมกัน และการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของลูก มิติการมีแบบแผน คือ มีการระบุความคาดหวังที่พ่อแม่มีต่อลูกให้ชัดเจน และช่วยแนะแนวทางในการแก้ปัญหาให้ลูก และมิติการให้อิสระ คือ การเปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็นและอารมณ์ความรู้สึกของตน และ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มข้น สะท้อนการอบรมเลี้ยงดูลูกตามวัฒนธรรมอเมริกัน ที่เน้นเนื้อหา การสร้างเสริมพัฒนาการของลูกเริ่มตั้งแต่อายุในครรภ์มารดา การสนับสนุนลูกทางการศึกษา มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับลูกผ่านการเล่น ให้ลูกและความต้องการของลูกเป็นศูนย์กลางของครอบครัว

จากการพิจารณาข้อกระทงต่าง ๆ ในมาตรการอบรมเลี้ยงดูเหล่านี้ เห็นได้ว่ามาตรการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ มาตรการมิติทางบวก 3 มิติ (ได้แก่ มิติการให้ความอบอุ่น มิติการมีแบบแผน และมิติการให้อิสระ) และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มข้น มีเนื้อหาที่ค่อนข้างสอดคล้องกับมาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ โดยมีการต่อยอดใส่รายละเอียดที่เฉพาะเจาะจงเพิ่มขึ้น ส่วนมาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ เป็นการใส่ใจจนเกินพอดี และมีลักษณะที่แตกต่างกับมาตรการอื่น ๆ ในกลุ่มนี้อย่างชัดเจนคือ การปกป้องช่วยเหลือไม่ให้ลูกได้มีโอกาสลองผิดลองถูก หรือลองได้เผชิญปัญหาด้วยตนเอง

2. มาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (authoritarian parenting) กับมาตรการรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ พบว่า ใจความของมาตรการมีความสอดคล้องอย่างมากกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เพราะมีใจความที่สะท้อนการรับรู้ของลูกว่าพ่อแม่ของตนก้าวท้าวชีวิตส่วนตัว ควบคุมกำหนดทางเดินชีวิตให้ตน ตัดสินใจแทน แก้ปัญหาให้ ตามติดไปทุกที่ และแสดงออกว่าไม่เชื่อมั่นในความสามารถและการตัดสินใจของลูก ข้อกระทงทางลบบางส่วนในมาตรการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจมีเนื้อหาที่แสดงถึงการไม่ใส่ใจรับฟังและรับรู้ความคิดความรู้สึกของลูก หรือ การที่พ่อแม่รู้สึกทำใจลำบากที่ต้องเห็นลูกเติบโตสามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง ก็มีใจความที่สอดคล้องกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม มาตรการในมิติทางลบ ในมิติการบีบบังคับ มีข้อกระทงที่แสดงถึง

การชู้ตะคอกเพื่อให้ลูกทำอย่างที่ต้องการ การไม่ยอมให้ลูกทำอย่างที่ต้องการ การต้องรับมือกับลูกที่เถียงกลับหรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ความต้องการมีอำนาจเหนือลูก ซึ่งก็สะท้อนถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเช่นกัน

3. มาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ (permissive parenting) กับมาตรการรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอื่น ๆ เมื่อเทียบกับข้อกระทงมาตรอื่น ๆ มีเพียงข้อกระทง 1 ข้อ ในมาตรมิติทางลบอย่างมีความรุนแรงไว้ระเบียบที่มีใจความแสดงถึงการที่พ่อแม่ยอมปล่อยให้ลูกทำในสิ่งที่พ่อแม่ก็รู้ว่าไม่ควร ซึ่งสะท้อนถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ

4. มาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง (uninvolved parenting) กับมาตรการรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอื่น ๆ ข้อกระทงทางลบในมาตรการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ มีเนื้อหาที่ค่อนข้างสอดคล้องกับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งในแง่ที่พ่อแม่ไม่มีสมาธิในการรับฟังลูก หรือแม้แต่งานหรือทำสิ่งอื่นจนไม่ได้ยินสิ่งที่ลูกพูด ทำกิจกรรมกับลูกแบบไม่สนใจหรือขอไปที นอกจากนี้ ข้อกระทงในมิติการปฏิเสธก็มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งอย่างชัดเจน มีข้อกระทงที่แสดงถึงการไม่รู้จักรักลูก ทำให้รักลูกได้ยาก รู้สึกเป็นภาระที่ต้องเลี้ยงลูก และไม่มีเวลาให้ลูก ในทางกลับกัน ในมาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ จะมีเนื้อหาที่แสดงถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบที่เป็นตัวตรงข้ามของการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง คือการมีส่วนร่วมกับลูกอย่างมากเกินพอดี (overinvolved) ไม่ยอมให้ลูกประสบความล้มเหลว ทำงานและทำกิจกรรมต่าง ๆ ของลูกแทนที่จะให้ลูกทำด้วยตนเอง ก้าวถ่วงเรื่องเรียน เรื่องเพื่อน เรื่องอาชีพ แก้ปัญหาชีวิตต่าง ๆ ให้ลูก

นอกจากที่มาตรการอบรมเลี้ยงดูอื่น ๆ จะมีใจความที่ใกล้เคียงกับมาตรการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบต่าง ๆ ที่เสนอโดย Baumrind แล้ว ยังมีใจความอื่นที่เพิ่มเติมต่อยอดอีกด้วย ได้แก่ ในมาตรการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจจะมีเนื้อหาที่แสดงถึงการที่พ่อแม่ใช้สติในการรับฟังลูก การสงบสติอารมณ์เมื่อลูกทำให้พ่อแม่หงุดหงิด ไม่ด่วนสรุปพฤติกรรมของลูก เข้าใจที่มาที่ไปของพฤติกรรมลูก รู้เท่าทันอารมณ์ของตัวเองพ่อแม่เอง ใส่ใจอารมณ์ของลูก ประเมินการเลี้ยงดูของตนเองในการเป็นพ่อแม่ ให้อภัยตัวเองได้เมื่อทำไม่ถูกต้อง และในมาตรการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มขันที่มีการกล่าวถึง การเป็นพ่อแม่ คือ การทำงานหนักในการดูแลลูก การทุ่มเวลาให้กับลูกมากกว่าให้ตนเอง และการเป็นพ่อแม่ที่ร่วมกันอบรมเลี้ยงดูลูก ความภูมิใจที่ได้เป็นพ่อแม่ และการรักลูกโดยไม่มีเงื่อนไข เป็นต้น

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์สังเคราะห์งานวิจัยและมาตรวัดที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูนั้น สามารถสรุปข้อค้นพบได้ทั้งหมด 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู มีทั้งการอบรมเลี้ยงดูที่มีคุณลักษณะทางบวกและทางลบ ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูทางบวกนั้นมีแนวโน้มที่จะช่วยให้เด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง (Duncan, 2007) ไม่ค่อยมีปัญหาทางด้านพฤติกรรม (Parent & Forehand, 2017) และไม่ค่อยมีปัญหาทางด้านอารมณ์ ความซึมเศร้า (Rudolph & Zimmer-Gembeck, 2014) ในทางกลับกันการอบรมเลี้ยงดูทางลบมีแนวโน้มที่จะทำให้เด็กมีสุขภาวะที่ต่ำ (LeMoyne & Buchanan, 2011) หรืออาจจะมีปัญหาทางด้านพฤติกรรม เช่น ขาดทักษะบางอย่างในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง (Odenweller et al., 2014) และมีความพึงพอใจในชีวิตต่ำ (Schiffirin et al., 2014) โดยสามารถสรุปการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบต่าง ๆ ที่งานวิจัยนี้ได้ศึกษามาเป็นดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2

การจัดกลุ่มการอบรมเลี้ยงดูในทางบวกและทางลบ

การอบรมเลี้ยงดูทางบวก	การอบรมเลี้ยงดูทางลบ
การอบรมเลี้ยงดูอย่างเอาใจใส่	การอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์
การอบรมเลี้ยงดูแบบมีตบวง (ความอบอุ่น การมีแบบแผน และการให้อิสระ)	การอบรมเลี้ยงดูแบบมีตบวง (การปฏิเสธ ความรุนแรง ไร้ระเบียบ และการบีบบังคับ)
การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มข้น	
การอบรมเลี้ยงดูแบบมีส่วนร่วม	
การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยให้เรียนรู้	
การอบรมเลี้ยงดูแบบองค์รวม	

อย่างไรก็ดี จากการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบเสียเป็นรูปแบบที่ไม่สามารถแบ่งได้อย่างชัดเจนว่าเป็นการอบรมเลี้ยงดูทางบวกหรือทางลบ เพราะการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบเสียมีทั้งทางบวกและทางลบกล่าวคือ เป็นรูปแบบที่อบรมเลี้ยงดูด้วยความใส่ใจซึ่งเป็นลักษณะทางบวก แต่เมื่อลูกมีพฤติกรรมที่ขัดใจพ่อแม่ พ่อแม่จะใช้อำนาจในการบังคับลูก ซึ่งลักษณะนี้เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทางลบ ดังนั้น จึงต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมในงานวิจัยต่อไป เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับข้อดีข้อเสียของรูปแบบการเลี้ยงดูต่าง ๆ รวมถึงพิจารณาระดับความเข้มข้น ความถี่ การแสดงออก และการสื่อสารของพ่อแม่และลูกประกอบด้วย

2. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงหรือต่อยอดจากแนวคิดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 3 รูปแบบที่ Baumrind (1971) ได้นำเสนอไว้ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ ดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่กับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอื่น ๆ ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ (McCaffrey et al., 2017) เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 รูปแบบนี้ พ่อแม่ผู้ปกครองให้ความใส่ใจและให้ความสำคัญในตัวลูก นอกจากนี้ English (2016) ได้อธิบายว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยให้เรียนรู้ มีแนวคิดที่ว่าผู้ปกครองมีหน้าที่สอนทักษะในการดูแลตนเองแก่ลูกของตน และปล่อยให้พวกเขาได้มีประสบการณ์ในโลกภายนอกด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องในการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ในส่วนที่ผู้ปกครองแนะแนวทางให้เด็กได้เรียนรู้ในการดูแลตนเอง

2.2 ความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอื่น ๆ จากงานวิจัยของ LeMoyné and Buchanan (2011) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ มีคุณลักษณะคล้ายกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมตามรูปแบบของ Baumrind โดยพ่อแม่มักจะเข้ามาทักทายเรื่องราวของลูกมากเกินไป ไม่มีความยืดหยุ่นในการเปิดโอกาสให้ลูกได้ตัดสินใจเอง แต่ในทางกลับกัน การอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (McCaffrey et al., 2017) เพราะการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจนั้นพ่อแม่จะพยายามเข้าใจลูกอย่างไม่ตัดสิน

2.3 ความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอื่น ๆ การเลี้ยงดูแบบปล่อยให้เรียนรู้มีคุณลักษณะที่แตกต่างจากรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจอย่างสิ้นเชิง เพราะการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่กำหนดขอบเขต ผู้ปกครองไม่มีการเรียกร้องหรือควบคุมพฤติกรรมซึ่งไม่ส่งผลดีให้กับเด็ก แต่การอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจนั้นเป็นลักษณะที่ผู้ปกครองต้องการเป็นเพื่อนกับเด็กมากกว่า เพื่อที่จะเป็นการส่งเสริมให้เขาเติบโต (Lascala, 2019)

จากข้อค้นพบนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าในงานวิจัยที่ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับบริบทครอบครัวและพัฒนาการเด็กที่สัมพันธ์กับรูปแบบการเลี้ยงดูประเภทต่าง ๆ ยังสามารถนำมาตรึงการเลี้ยงดูตามแนวคิดของ Baumrind ที่มีอยู่เดิมมาใช้ในงานวิจัยได้ เนื่องจากแนวคิดนี้และมาตรวัดที่ใช้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอย่างกว้าง ๆ ที่มีคุณลักษณะที่เป็นสากล สามารถใช้ได้หลากหลายบริบทวัฒนธรรม แต่หากงานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบการเลี้ยงดูที่มีคุณลักษณะเฉพาะ เช่น การทุ่มเทเวลาเงินทองของพ่อแม่ อย่างในการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด การตั้งความคาดหวังและการมุ่งความสำเร็จของลูกโดยไม่สนใจกระบวนการการเรียนรู้และเติบโตของเด็ก อย่างในการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ หรือหากต้องการศึกษารูปแบบการเลี้ยงดูที่มีคุณลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม เช่น การเลี้ยงดูแบบไทย ก็ควรต้องมีการศึกษาด้วยการทบทวนวรรณกรรมและข้อกระทงของมาตรต่าง ๆ ที่มีในงานวิจัยที่ผ่านมา รวมถึงพิจารณาพัฒนาข้อกระทงเพิ่มเติม และทำการวิจัยเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบคุณภาพมาตรวัดและความสอดคล้องของบริบทวัฒนธรรม

3. ถึงแม้ว่างานวิจัยที่แสดงถึงการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบอื่น ๆ ที่อาจสะท้อนนัยทางวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ ยังมีไม่มากนัก แต่จากที่คณะผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมบางส่วนมานั้น พบประเด็นที่น่าสนใจอยู่ 2 ประการ คือ (1) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูในพื้นที่ต่าง ๆ นั้น มีการรวมหลายรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูเข้าไว้ด้วยกัน แล้วเพิ่มเติมคุณลักษณะที่เฉพาะเจาะจงในพื้นที่นั้น ๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบเสียของพ่อแม่ผู้ปกครองเชื้อสายจีน เป็นการผสมผสานการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเข้าด้วยกัน (2) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของแต่ละพื้นที่มีการปรับเปลี่ยนตามบริบทของสังคมแวดล้อม เช่น ถึงแม้ว่าจะเป็นบุคคลที่อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาเหมือนกัน แต่ก็อาจไม่ได้มีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเหมือนกัน พ่อแม่ผู้ปกครองบางครอบครัวอาจจะมีความนิยมที่ว่า ตนจะคัดเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับลูกจึงพัฒนารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด แต่ในบางกลุ่มก็อาจจะมีการลดระดับความเข้มงวดลงโดยใส่มิติในเรื่องการให้อิสระมากขึ้น จนพัฒนามาเป็นรูปแบบปล่อยให้เรียนรู้

จากข้อค้นพบนี้ หากพิจารณาในบริบทสังคมไทย ที่มีความแตกต่างหลากหลายในแนวคิดเรื่องการอบรมเลี้ยงดูตามบริบทสังคม เช่น ครอบครัวไทยเชื้อสายจีน ครอบครัวที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง ครอบครัวที่อาศัยนอกเขตเมือง เป็นต้น และประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ เช่น การรับรู้ถึงการรัก การสนับสนุนจากพ่อแม่ การได้รับประสบการณ์ความขัดแย้งในครอบครัว เป็นต้น คณะผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตไว้ว่า อาจสะท้อนการผสมผสานของการอบรมเลี้ยงดูหลากหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน คือ

1. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของ Baumrind ในแต่ละครอบครัวจะมีระดับการอบรมเลี้ยงดูที่สะท้อนมิติการยอมรับและตอบสนองความรู้สึกเด็ก (responsive/warm) และมิติการควบคุมหรือการกำหนดความคาดหวังจากพ่อแม่

(control/demand) มากน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งแสดงถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ แบบควบคุม แบบตามใจ หรือแบบทอดทิ้ง

2. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มข้นที่พ่อแม่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ลูกเรียนเสริมพิเศษนอกเหนือจากเวลาเรียน ในโรงเรียนตามปกติ ในเวลาหลังเลิกเรียน หรือวันหยุดสุดสัปดาห์

3. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเสีย ซึ่งอาจเป็นอิทธิพลจากวัฒนธรรมจีนในหลายประเทศทั่วโลก อาจพบได้ในกลุ่มครอบครัวชาวไทยที่มีเชื้อสายจีน

4. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเฮลิคอปเตอร์ที่พ่อแม่ผู้ปกครองทำการบ้าน ทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ แทนลูก หรือจ้างบุคคลมาทำสิ่งต่าง ๆ ให้ลูก เพื่อให้ลูกได้ผลการเรียนที่ดี หรือคอยจัดการแก้ปัญหาให้ลูก ไม่ให้ลูกต้องพบกับความผิดหวัง และความยากลำบาก

5. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอย่างใส่ใจ ซึ่งมีใจความใกล้เคียงกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ โดยเพิ่มการใช้สติในการรู้เท่าทันอารมณ์ตนเองและลูกมาร่วมด้วย

ทั้งนี้ หากมีการศึกษาและพัฒนามาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูที่สะท้อนรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเหล่านี้ในบริบทไทยก็น่าจะช่วยให้ผู้วิจัยได้เข้าใจคุณลักษณะที่สอดคล้องกับรูปแบบที่ผ่านมาและคุณลักษณะเฉพาะของพ่อแม่ผู้ปกครองไทยได้

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากที่ผ่านมา นักจิตวิทยา นักวิจัย และนักทฤษฎีหลายคนได้นำเสนอรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูใหม่ ๆ ที่นอกเหนือไปจากรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่นำเสนอโดย Baumrind (1971) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ เหล่านี้อาจสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของสังคม วัฒนธรรม และความท้าทายที่เด็กและผู้ปกครอง/ผู้เลี้ยงดูอาจต้องเผชิญ อย่างไรก็ตาม การจัดหมวดหมู่รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ ให้อยู่ในกรอบแนวคิดเดียวกันจะเป็นความท้าทายที่สำคัญของนักจิตวิทยาที่ต้องการจะยกระดับการศึกษาวิจัยรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูให้ครอบคลุมและทันสมัย การรวบรวมข้อมูลรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ และการใช้เทคนิคทางสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น Multidimensional Scaling (Carroll, 1980) หรือการวิเคราะห์ความสมนัย (correspondence analysis) อาจเป็นขั้นตอนที่สำคัญสำหรับการทำความเข้าใจความเหมือน/ความต่างระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ และการระบุโครงสร้างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ตอบโจทย์สังคมในยุคใหม่มากขึ้น

Reference

- Alizadeh, S., Talib, M. B. A., Abdullah, R., & Mansor, M. (2011). Relationship between parenting style and children's behavior problems. *Asian social science*, 7(12), 195-200. <https://doi.org/10.5539/ass.v7n12p195>.
- Baumrind, D. (1965). Parental control and parental love. *Children*, 12, 230-234.
- Baumrind, D. (1971). Current patterns of parental authority. *Developmental Psychology*, 4(1), 1-103. <https://doi.org/10.1037/h0030372>.

- Bendixsen, S., & Danielsen, H. (2019). Other people's children: Inclusive parenting in a diversified neighbourhood in Norway, *Ethnic and Racial Studies*, 42(7), 1130-1148. <https://doi.org/10.1080/01419870.2018.1478111>.
- Bolghan-Abadi, M., Kimiaee, S. A., & Amir, F. (2011). The relationship between parents' child rearing styles and their children's quality of life and mental health. *Psychology*, 2(3), 230-234. <https://doi.org/10.4236/psych.2011.23036>.
- Bradley-Geist, J. C., & Olson-Buchanan, J. B. (2014). Helicopter parents: An examination of the correlates of over-parenting of college students. *Education+ Training*, 56(4), 314-328.
- Carroll, J. D. (1980). Multidimensional scaling. *Annual Review of Psychology*, 31, 607-649.
- Charoenjit, S., & Ngernlangtawee, D. (2021). The association between parenting styles and behavioral problems in children. *Vajira Medical Journal: Journal of Urban Medicine*, 65, 53-62. <http://dx.doi.org/10.14456/vmj.2021.52>. (in Thai)
- Davis, H. E., & Cashdan, E. (2020). You don't have to know where your kids are, just where they aren't: Exploring free-range parenting in the Bolivian Amazon. *Parents and caregivers across cultures*, 59-74. https://doi.org/10.1007/978-3-030-35590-6_5.
- De Bruin, E. I., Zijlstra, B. J., Geurtzen, N., van Zundert, R. M., van de Weijer-Bergsma, E., Hartman, E. E., Nieuwesteeg A. M., Duncan, L.G. & Bögels, S. M. (2014). Mindful parenting assessed further: Psychometric properties of the Dutch version of the Interpersonal Mindfulness in parenting scale (IM-P). *Mindfulness*, 5(2), 200-212. <https://doi.org/10.1007/s12671-012-0168-4>.
- Duncan, L. G. (2007). *Assessment of mindful parenting among parents of early adolescents: Development and validation of the Interpersonal Mindfulness in parenting scale*. The Pennsylvania State University.
- Duncan, L.G., Coatsworth, J. D., & Greenberg, M.T. (2009). A model of mindful parenting: Implications for parent-child relationships and prevention research. *Clinical Child & Family Psychology Review*, 12(3), 255-270.
- English, R. (2016, May 25). From tiger to free-range parents—what research says about pros and cons of popular parenting styles. *The conversation*. <https://theconversation.com/from-tiger-to-free-range-parents-what-research-says-about-pros-and-cons-of-popular-parenting-styles-57986#:~:text=Pros%3A%20Raising%20a%20child%20in,anxiety%20and%20poor%20social%20skills>.
- Flamm, E. S., & Grolnick, W. S. (2013). Adolescent adjustment in the context of life change: The supportive role of parental structure provision. *Journal of adolescence*, 36(5), 899-912. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2013.07.006>.

- Hurley, K.D., Huscroft-D'Angelo, J., Trout, A., Griffith, A., & Epstein, M. (2014). Assessing parenting skills and attitudes: A review of the psychometrics of parenting measures. *Journal of Child and Family Studies*, 23(5), 812–823. <https://doi.org/10.1007/s10826-013-9733-2>.
- Jatukannyaprateep, P., Suraseth, C., & Wintachai, J. (2015). The synthesis of indicators and parenting behaviors in each parenting dimension based on schaefer's concept. *An Online Journal of Education*, 10(4), 495–509. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/35694>. (in Thai)
- Kim, S. Y. (2013). Defining tiger parenting in Chinese Americans. *Human Development*, 56(4), 217–222. <https://doi.org/10.1159/000353711>.
- Lascala M. (2019, Mar 14). Everything you need to know about the free-range parenting method. *Good housekeeping*. <https://www.goodhousekeeping.com/life/parenting/a26824973/free-range-parenting/>.
- LeMoyne, T., & Buchanan, T. (2011). Does “hovering” matter? Helicopter parenting and its effect on well-being, *Sociological Spectrum*, 31(4), 399–418. <https://doi.org/10.1080/02732173.2011.574038>.
- Liss, M., Schiffrin, H. H., Mackintosh, V. H., Miles-McLean, H., & Erchull, M. J. (2013). Development and validation of a quantitative measure of intensive parenting attitudes. *Journal of Child and Family Studies*, 22(5), 621–636. <https://doi.org/10.1007/s10826-012-9616-y>.
- Maccoby, E.E., & Martin, J.A. (1983). Socialization in the context of the family: Parent–child interaction. *Handbook of Child Psychology: Socialization, Personality and Social Development*, 4, 1–101.
- McCaffrey, S., Reitman, D., & Black, R. (2017). Mindfulness in Parenting Questionnaire (MIPQ): Development and validation of a measure of mindful parenting. *Mindfulness*, 8(1), 232–246. <https://doi.org/10.1007/s12671-016-0596-7>.
- Moreira, H., Gouveia, M. J., & Canavarro, M. C. (2018). Is mindful parenting associated with adolescents' well-being in early and middle/late adolescence? The mediating role of adolescents' attachment representations, self-compassion and mindfulness. *Journal of Youth and Adolescence*, 47(8), 1771–1788. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29392524/>.
- Odenweller, K. G., Booth-Butterfield, M., & Weber, K. (2014). Investigating helicopter parenting, family Environments, and Relational outcomes for millennials, *Communication Studies*, 65(4), 407–425. <https://doi.org/10.1080/10510974.2013.811434>.
- Padilla-Walker, L. M., & Nelson, L. J. (2012). Black hawk down? Establishing helicopter parenting as a distinct construct from other forms of parental control during emerging adulthood. *Journal of adolescence*, 35(5), 1177–1190. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2012.03.007>

- Parent, J., & Forehand, R. (2017). The Multidimensional Assessment of Parenting Scale (MAPS): development and psychometric properties. *Journal of Child and Family Studies*, 26(8), 2136-2151. <https://doi.org/10.1007/s10826-017-0741-5>.
- Rahmawati, S. W. (2016). Holistic Parenting: Contribution Islamic parenting in preventing school bullying in Jakarta, Indonesia. *Journal of Education and Social Science*, 5(2), 82-85.
- Rudolph, J., & Zimmer-Gembeck, M. J. (2014). Parent relationships and adolescents' depression and social anxiety: Indirect associations via emotional sensitivity to rejection threat. *Australian Journal of Psychology*, 66(2), 110-121. <https://doi.org/10.1111/ajpy.12042>.
- Schaefer, E. S. (1959). A circumplex model for maternal behavior. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 59, 226-235. <https://doi.org/10.1037/h0041114>.
- Schiffrrin, H. H., Yost, J. C., Power, V., Saldanha, E. R., & Sendrick, E. (2019). Examining the relationship between helicopter parenting and emerging adults' mindsets using the consolidated helicopter parenting scale. *Journal of Child and Family Studies*, 28(5), 1207-1219. <https://doi.org/10.1007/s10826-019-01360-5>.
- Schiffrrin, H. H., Liss, M., Miles-McLean, H., Geary, K. A., Erchull, M. J., & Tashner, T. (2014). Helping or hovering? The effects of helicopter parenting on college students' well-being. *Journal of child and family studies*, 23(3), 548-557. <https://doi.org/10.1007/s10826-013-9716-3>.
- Segrin, C., Wosidlo, A., Givertz, M., Bauer, A., & Taylor, M. M. (2012). The association between over-parenting, parent-child communication, and entitlement and adaptive traits in adult children. *Family Relations*, 61, 237-252. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3729.2011.00689.x>.
- Skinner, E., Johnson, S., & Snyder, T. (2005). Six dimensions of parenting: A motivational model. *Parenting: Science and practice*, 5(2), 175-235. https://doi.org/10.1207/s15327922par0502_3.
- Wongkongdej, W. (2004). *Attitudes toward help-seeking and self-regulation learning of secondary school students with different parenting styles* [Master thesis, Chulalongkorn University]. <http://cuir.car.chula.ac.th/bitstream/123456789/68/3/Weeranuch.pdf>. (in Thai)

บทปริทัศน์หนังสือ (book review)

สรานจิต อ้นพา¹

Saranjit Aonpa

ชื่อเรื่อง : Introduction to qualitative research methods
A guidebook and resource
ผู้แต่ง : Taylor, S. J., Bogdan, R., & DeVault, M. L.
ปีที่พิมพ์ : 2016
สำนักพิมพ์ : John Wiley & Sons
จำนวนหน้า : 401 หน้า

เกริ่นนำ

หนังสือข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (introduction to qualitative research methods) เป็นหนังสือที่เขียนเรียบเรียงขึ้นโดยผู้เขียนได้มีการกล่าวถึงความเป็นมาของวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและมีการอ้างอิงถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเชิงคุณภาพ รวมไปถึงวิธีการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ อีกทั้งยังมีการยกตัวอย่างกรณีศึกษามากมายที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ และได้ถ่ายทอดออกมาผ่านหนังสือเล่มนี้

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่เข้าถึงง่าย ไม่เฉพาะผู้ที่มีความเชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีความรู้ด้านการวิจัยเท่านั้น แต่ยังเหมาะกับผู้ที่มีความสนใจในการวิจัยเชิงคุณภาพอีกด้วย โดยผู้เขียนมีการนำเสนอเนื้อหาอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากให้เห็นที่มาของงานวิจัยเชิงคุณภาพอธิบายเนื้อหา วิธีการวิจัยและยกตัวอย่างกรณีศึกษาได้อย่างชัดเจน

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ผู้รับผิดชอบบทปริทัศน์หนังสือ)

e-mail: saranjit.pang@su.ac.th

วัตถุประสงค์

หนังสือข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเล่มนี้ เป็นหนังสือที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีเป้าหมายในการเสนอวิธีการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้ทำวิจัยเชิงปริมาณสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในงานวิจัยของตนเองได้

สาระสำคัญ

สาระสำคัญของหนังสือเล่มนี้ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำแนวการวิจัยเชิงคุณภาพไปใช้โดยประกอบด้วยเนื้อหาทั้งสิ้น 12 บท โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 กล่าวถึง กระบวนการการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยบทที่ 1-6

บทที่ 1 ที่มาของวิธีการเชิงคุณภาพ วิธีการเชิงคุณภาพ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเชิงคุณภาพ

บทที่ 2 การออกแบบการวิจัยและการออกแบบวิจัยก่อนลงพื้นที่จริง ในบทนี้อธิบายเกี่ยวกับการเตรียมข้อมูลก่อนลงพื้นที่ การออกแบบการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ การได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณา การเขียนข้อเสนอแนะของงานวิจัยเชิงคุณภาพ รวมถึงการเขียนโครงร่างงานวิจัยของการศึกษาเชิงคุณภาพ

บทที่ 3 การสังเกตผู้เข้าร่วมการวิจัยก่อนลงพื้นที่ ซึ่งในบทนี้จะเป็นการพิจารณาขั้นตอนการลงพื้นที่ของผู้เข้าร่วมงานวิจัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับ กิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ (1) การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การทำให้เป็นที่ยอมรับ (2) การดึงข้อมูล คือ ยุทธวิธีของการลงพื้นที่ (3) การบันทึกข้อมูลในการลงพื้นที่ และนอกจากนี้ยังมีการอธิบายเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยเชิงปริมาณในการลงพื้นที่

บทที่ 4 การสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งเป็นแนวทางการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตผู้เข้าร่วมวิธีวิจัยซึ่งแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน รายละเอียดประกอบด้วย การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ ประเภทของการสัมภาษณ์ การเลือกสัมภาษณ์ การเลือกข้อมูล ความเข้าใจในบริบทของการสัมภาษณ์ การจัดสถานการณ์การสัมภาษณ์ในภาพรวม การซักถามความสัมพันธ์กับข้อมูลต่างๆ การบันทึกการสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์กลุ่ม รวมไปถึงการอธิบายเกี่ยวกับประเภทของการสัมภาษณ์ จุดแข็ง ข้อจำกัดของการสัมภาษณ์เชิงลึก และยุทธวิธีเฉพาะสำหรับการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

บทที่ 5 วิธีการได้ข้อมูลของงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งบทนี้อธิบายถึงการวิจัยเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำอัตชีวประวัติ เอกสารส่วนบุคคล การบันทึกภาพเคลื่อนไหว ความบกพร่องและทพพลภาพของบุคคล

บทที่ 6 การทำงานกับข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการบรรยายเชิงคุณภาพ การศึกษาเชิงพรรณนาและเชิงทฤษฎี การจัดการกับข้อมูล ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเชิงคุณภาพ รวมไปถึงอธิบายกลยุทธ์และเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 2 การเขียนงานวิจัยเชิงคุณภาพและกรณีศึกษา ประกอบด้วยบทที่ 7-12

บทที่ 7 การเขียนและตีพิมพ์งานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงเคล็ดลับในการเขียนงานวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อผิดพลาดทั่วไปในการเขียนงานวิจัยเชิงคุณภาพ การเผยแพร่งานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งจุดสูงสุดของกระบวนการวิจัย คือ การเขียนหนังสือ บทความ หรือรายงานการวิจัยที่ได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพ

บทที่ 8 การศึกษาสังคมของผู้ที่มีความพิการ ไร้ความสามารถ การสร้างอัตลักษณ์ทางสังคมและเครือข่ายครอบครัว

บทที่ 9 การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตของครอบครัวในหลายชนชั้น เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างกับครอบครัว และวิธีการจัดการเวลาอย่างมีคุณภาพ

บทที่ 10 ความรู้ทางเชื้อชาติและชาติพันธุ์ในการวิจัยทางสังคมวิทยาซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญทางวิทยาศาสตร์

บทที่ 11 การถ่ายภาพเหมือนของผู้คน ภาพถ่ายของคนพิการ การมองภาพแต่ละภาพให้มีความเชื่อมโยงกับสุนทรียศาสตร์ จริยธรรม เชื้อชาติ ชนชั้น เพศและกลุ่มบุคคลผู้ที่ถูกกดขี่ทางสังคม ภาพเหล่านี้จะบ่งบอกไปถึงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอีกด้วย

บทที่ 12 ผู้เขียนได้กล่าวถึง เรื่องราวของผู้คัดค้านสิ่งที่ขาดมโนธรรมในสงครามโลกครั้งที่ 2

สรุป

การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่แรกเริ่ม จนถึงสิ่งที่เราเรียกว่าสังคมศาสตร์ในปัจจุบันเมื่อก่อนมีผู้ที่เคยฝึกทำการวิจัยเชิงคุณภาพมีเพียงไม่กี่คน แต่ในปัจจุบันนี้มีผู้ให้ความสนใจเกี่ยวกับงานวิจัยเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

สะท้อนคุณค่า

คุณค่าจากหนังสือเล่มนี้เชื่อมั่นได้ว่าสามารถทำให้ผู้อ่านได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพอย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนคุณค่าหลายประการ ดังนี้

1. ให้ความรู้พื้นฐานของแนวคิดทฤษฎีของงานวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งจะทำให้เห็นถึงความสำคัญของการทำงานวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ชี้ให้เห็นถึงแนวทางวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผ่านการศึกษา วิธีการต่างๆในการให้ได้มาซึ่งข้อมูล ได้แก่ การสังเกต สัมภาษณ์เชิงลึก การเก็บภาพโดยรูปถ่ายหรือภาพเคลื่อนไหว ร่วมกับการจัดการกับข้อมูลเหล่านั้น ซึ่งทำให้เข้าใจว่างานวิจัยเชิงคุณภาพสามารถทำได้และไม่ยากเกินความสามารถ

3. หนังสือเล่มนี้มีการนำเสนอกรณีตัวอย่างที่ได้จากการใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ผู้วิจัยเห็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพได้ในอนาคต

หนังสือ ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเล่มนี้ จึงเป็นหนังสือที่มีคุณค่าเล่มหนึ่งสำหรับผู้สนใจ และเชื่อว่าเป็นประโยชน์แก่นักศึกษา ครู อาจารย์ นักวิจัย ตลอดจนผู้ที่สนใจได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

Taylor, S. J., Bogdan, R., & DeVault, M. L. (2016). *Introduction to qualitative research methods: A guidebook and resource* (4th ed.). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

บทปริทัศน์หนังสือ (book review)

อาทิตย์ ชาวคำ¹

Artid Saokham

- ชื่อเรื่อง : เครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา
(Social studies research tools)
- ผู้แต่ง : เชษฐภูมิ วรรณไพศาล
- ปีที่พิมพ์ : 2562
- สำนักพิมพ์ : ศูนย์บริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จำนวนหน้า : 241 หน้า

เกริ่นนำ

หนังสือ “เครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา” เป็นหนังสือที่เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการวิจัยทางสังคมศึกษา ผู้เขียนนำเสนอสาระความรู้ที่สามารถนำมาเป็นหลักคิดและแนวทางในการสร้างรวมถึงพัฒนาเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา มุ่งเน้นนักวิชาชีพให้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อีกทั้ง ยกกระต๊มามาตรฐานการประยุกต์ใช้เครื่องมือให้ทันสมัยและก้าวไกลในระดับสากล ผ่านการยกตัวอย่างวิธีการใช้เครื่องมือการวิจัยแต่ละประเภทจากงานวิจัยทางสังคมศึกษาได้อย่างชัดเจน สามารถรับใช้สังคมและประเทศชาติในเชิงประจักษ์ด้านประสิทธิผลและความยั่งยืน

¹คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (ผู้รับผิดชอบบทปริทัศน์หนังสือ)

e-mail: Saokham_a@su.ac.th

วัตถุประสงค์

หนังสือเล่มนี้ผู้เขียนเรียบเรียงขึ้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและลดความคลาดเคลื่อนในการทำวิจัยสำหรับผู้วิจัยทางสังคมศึกษา รวมถึงพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้เป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพในการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อันเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ Thailand 4.0 นอกจากนี้ยังเป็นการยกระดับมาตรฐานในการเพิ่มพูนองค์ความรู้ที่ทันสมัยและก้าวไกลในระดับสากล

สาระสำคัญ

สาระสำคัญของหนังสือเล่มนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดำรงตนในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยการนำเสนอเนื้อหา 8 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ เป็นบทเกริ่นนำที่ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการสำคัญของสังคมศึกษาสู่การวิจัยที่มีคุณภาพ กล่าวถึงความสำคัญของเครื่องมือการวิจัย ประเภทของเครื่องมือการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา และการประยุกต์ใช้เครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา

บทที่ 2 แบบทดสอบ ในบทนี้ผู้เขียนนำเสนอว่าในทางสังคมศึกษามักใช้เครื่องมือนี้ อยู่ 2 ชนิด ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบทดสอบวัดความถนัด ทั้ง 2 ชนิดนี้มีรูปแบบที่นิยมใช้อยู่ 3 รูปแบบ ได้แก่ แบบปรนัย แบบอัตนัย และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ มักจะนำเครื่องมือนี้มาใช้วัดความรู้ความจำ

บทที่ 3 แบบสอบถาม ในบทนี้ผู้เขียนนำเสนอว่าเป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลโดยใช้คำถาม การสร้างรูปแบบที่ใช้มีอยู่ 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะการใช้คำถามแบบปลายเปิด ลักษณะการใช้คำถามแบบปลายปิด มักจะนำเครื่องมือนี้มาใช้เพื่อศึกษาพฤติกรรม ความเชื่อ และทัศนคติ

บทที่ 4 แบบสัมภาษณ์ ในบทนี้ผู้เขียนนำเสนอว่าเป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ เช่น พูดคุย ซักถาม การสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ในทางสังคมศึกษามักใช้ควบคู่กับแบบสอบถามเพื่อเป็นการยืนยันข้อมูลอีกแนวทางหนึ่ง

บทที่ 5 แบบสังเกต ในบทนี้ผู้เขียนนำเสนอว่าเป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลโดยการสังเกต สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม สำหรับแบบบันทึกการสังเกตในทางสังคมศึกษานิยมใช้ในการวิจัยมีอยู่ 2 รูปแบบ ได้แก่ แบบสำรวจรายการ และแบบมาตราประเมินค่า

บทที่ 6 แบบสำรวจรายการ ในบทนี้ผู้เขียนนำเสนอว่าเป็นเครื่องมือวัดที่มีลักษณะเป็นชุดรายการเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมที่ต้องการคำตอบเพียง 2 กรณีคือการตอบรับและการปฏิเสธ นิยมใช้ประกอบการสังเกตพฤติกรรมด้านความรู้และทักษะ สามารถนำไปใช้ในการวิจัยทางสังคมศึกษาได้ 2 วิธี ได้แก่ แบบสำรวจรายการโดยการสอบถาม และแบบสำรวจรายการโดยการสังเกต

บทที่ 7 แบบวิเคราะห์เอกสาร ในบทนี้ผู้เขียนนำเสนอว่าเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เอกสารที่ผู้วิจัยนำมาใช้ร่วมกับข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ด้วยวิธีการอื่น ๆ เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งเครื่องมือชนิดนี้จะมีประสิทธิภาพและตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดีนั้นจะขึ้นอยู่กับมนทัศน์ของผู้วิจัยที่จะต้องมีการเชื่อมโยงองค์ความรู้ด้านอื่น ๆ ประกอบเข้าด้วยกัน

บทที่ 8 บทสรุปเกี่ยวกับเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา เป็นบทที่ผู้เขียนขมวดภาพรวมให้เห็นถึงการใช้เครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา พร้อมทั้งนำเสนอจริยธรรมในการใช้เครื่องมือการวิจัยและการทำวิจัย ประโยชน์ของเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา แนวทางและเทคนิคการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา

สะท้อนคุณค่า

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่กล่าวถึงเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจงที่ผู้เขียนได้อ้างอิงแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับเครื่องมือวิจัยที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการทำวิจัยมาประยุกต์ให้เห็นการวิเคราะห์ด้านสังคมศึกษาได้อย่างชัดเจน สะท้อนคุณค่าให้เห็นหลายประการ ดังนี้

การนำเสนอเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้เป็นลำดับขั้นตอน จัดเรียงลำดับเนื้อหา 8 บท เริ่มจากบทที่ 1 ที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพรวมของเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา ต่อด้วยบทที่ 2-7 ผู้เขียนได้นำเสนอเครื่องมือการวิจัย คือ แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบสำรวจรายการ และแบบวิเคราะห์เอกสาร ตามลำดับ ผู้อ่านจะได้ทราบถึงหลักการสำคัญของเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการวิจัยทางสังคมศึกษาที่เป็นรูปแบบการจัดวางเนื้อหาในลักษณะเดียวกัน กล่าวปิดท้ายด้วยบทที่ 8 เป็นบทสรุปผู้อ่านจะได้ทราบถึงจริยธรรม ประโยชน์ รวมถึงแนวทางและเทคนิคการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาที่จะใช้เป็นแนวทางสร้างสรรค์งานวิจัยทางสังคมศึกษาสู่การวิจัยที่มีคุณภาพได้อย่างประจักษ์แจ้งชัด

การนำเสนอหลักการสำคัญของเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา 6 ประเภท ทำให้ผู้อ่านทราบถึงนิยามลักษณะสำคัญของเครื่องมือการวิจัย และการจัดจำแนกประเภทย่อย ๆ ซึ่งการที่จะเลือกใช้รูปแบบและแนวทางการใช้เครื่องมือแบบใด ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์การวิจัยและกลุ่มเป้าหมายในการใช้เครื่องมือเป็นสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งจะเป็นผลดีต่อขั้นตอนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อคุณภาพผลการวิจัยต่อไป ทั้งวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ

ในส่วนของการสร้างเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา เป็นส่วนที่จะทำให้ผู้อ่านได้ทราบวิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ พร้อมทั้งยังได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อดีและข้อจำกัดของเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในฐานะนักวิจัยที่สนใจนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับงานวิจัยของตนได้

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษานั้น ผู้อ่านจะทราบได้ว่าเครื่องมือทุกชนิดจะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพ มีทั้งการตรวจสอบความตรง (validity) ความเที่ยง (reliability) ความยาก (difficulty) อำนาจจำแนก (discrimination) และความเป็นปรนัย (objectivity) การตรวจสอบคุณภาพสำหรับเครื่องมือแต่ละชนิดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ซึ่งการตรวจสอบความตรง (validity) จะใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การวิจัยทางสังคมศึกษาทุกชนิด เพื่อให้เครื่องมือวิจัยดีและมีคุณภาพ จะต้องผ่านกระบวนการทดสอบตามมาตรฐานทางวิชาการ ผู้อ่านจะต้องตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือให้เหมาะสม

การประยุกต์ใช้เครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษานั้น ผู้อ่านจะสามารถเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมได้ โดยพิจารณาถึงชนิดของตัวแปรที่จะต้องศึกษาและแหล่งสารสนเทศที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล รวมทั้งการเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลที่จะใช้ในการวิจัย อีกทั้งสามารถตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้อย่างถูกต้อง เพื่อพัฒนางานวิจัยทางสังคมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ทั้ง 8 บทที่ผู้เขียนได้นำเสนอให้ผู้อ่านเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ นั้น จะเห็นว่าผู้เขียนได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก การวิเคราะห์และสังเคราะห์หนังสือเล่มนี้ จึงมีความลุ่มลึกของเนื้อหาอันเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในฐานะนักวิจัย อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ รวมถึงประโยชน์ต่อวงการการศึกษา

ถือได้ว่าหนังสือเล่มนี้นำเสนอคุณค่าของเครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา เป็นการยกระดับคุณภาพงานวิจัยสู่การพัฒนาการศึกษาชาติไทยให้ก้าวต่อไปอย่างไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้เท่าทันสังคม Thailand 4.0 ได้อย่างถ่องแท้และเชิงประจักษ์ ซึ่งจุดเด่นของหนังสือเล่มนี้คือผู้วิจัยสามารถนำเครื่องมือการวิจัยเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการวิจัยทางสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนให้เป็นพลเมืองแห่งศตวรรษที่ 21 ที่มีคุณภาพของชาติและโลกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เชษฐภูมิ วรรณไพศาล. (2562). *เครื่องมือการวิจัยทางสังคมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ศูนย์บริหารงานวิจัย .

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินพิจารณาบทความ

ลงในวารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ศาสตราจารย์ ดร.ศรียา นิยมธรรม	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.อรัญญา ตัญคำภีร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงศ์ มะโน	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
รองศาสตราจารย์ ดร.จิตต์นิภา ศรีไสย์	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนกนารถ บุญวัฒนกุล	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะศึก นิขานนท์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวิชิต เขียรชนะ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม	มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ ดร.ฐิติรัศยาณ์ แก่นเพชร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐวิณ ลิทธิศิริอรธ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.ธานี เกสทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอิชัย	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.นันทยา น้อยจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รองศาสตราจารย์ ดร.นัตยา ปลัณธนานนท์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.บุรินทร์ ศรีสมถวิล	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
รองศาสตราจารย์ ดร.ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยวัฒน์ เกตุวงศา	มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.รชงพร โกมลเสวิน	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
รองศาสตราจารย์ ดร.รัตติกรณ์ จงวิศาล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา คุณาอภิสิทธิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริมา ปุรินทรภิบาล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก	มหาวิทยาลัยพะเยา
รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพร ทิพย์คง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ สุดหนองบัว	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ อมรวนิชศักดิ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณีย์ ยะหกร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา เอี่ยมมอรรถพรณ	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
รองศาสตราจารย์ ดร.อัจรา ประเสริฐสิน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.อิสรา ประมูลสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
รองศาสตราจารย์ อนุกุล พลศิริ	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ สักกพัฒน์ งามเอก	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษม แสงนนท์	มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตพล วังภูสิต	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท บริบูรณ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพล กสิภาร	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ สิทธิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดาวรรณ ถวิลการ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตฤณกร เกตุกุลพันธ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิกา ตั้งประภา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หมีแสน	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทวิทย์ พรพิบูลย์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิษฐ์ ญัฏประเสริฐ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพนอ พ่วงแพ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุวัฒน์ ศรีไชยเลิศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มอติ แวดราแม	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมษา นวลศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนะ พรหมเพชร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ ชนประชา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา เชื้อทอง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทิดา จำรัส	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรรัตน์ จินพงษ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อชิป เกตุสิริ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพิน สติรมน	นักวิชาการอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพินทร์ ศิริบุญมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ ศรีไชยเลิศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โอปอ กลับสกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตรีหญิง ดร. พนมพร พุ่มจันทร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พลประเสริฐ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวช ชุ่มเกษรกุลกิจ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
อาจารย์ ดร.ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อาจารย์ ดร.กิงสร เกาะประเสริฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อาจารย์ ดร.ไกรลาส จิตรกุล
 อาจารย์ ดร.จิตติมา ปัญญาพิสิทธิ์
 อาจารย์ ดร.จินดาพร พินพงทรัพย์
 อาจารย์ ดร.จิรศักดิ์ จิตรไพบูลย์
 อาจารย์ ดร.เฉลิมลาภ ทองอาจ
 อาจารย์ ดร.ชัชชญา พิระธรรณิศร์
 อาจารย์ ดร.ฉาน คณาสารสมบัติ
 อาจารย์ ดร.ณัฐพล ธนเชวงสกุล
 อาจารย์ ดร.นุสรา สกลนุกรกิจ
 อาจารย์ ดร.ปริญญา ปันสุวรรณ์
 อาจารย์ ดร.ปาริชาติ โปธิ
 อาจารย์ ดร.พิมพ์ธิดา วัจนวงศ์ปัญญา
 อาจารย์ ดร.รังรอง สมมิตร
 อาจารย์ ดร.สุภาพรณ สัจวรรณ
 อาจารย์ ดร.จิรภัทร วัชรกุล
 อาจารย์ ดร.นาที เกิดอรุณ
 อาจารย์ ดร.เอกอมร เอี่ยมศิริรักษ์
 ดร.จุฑานาฏ อ่อนน้ำ
 ดร.ณัฐ ภูมิพัฒนศิริ
 ดร.นพรัตน์ ศรีเจริญ
 ดร.รวี บัวด้วง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
 นักวิชาการอิสระ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยรังสิต
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
 นักวิชาการอิสระ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
 มหาวิทยาลัยพะเยา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 นักวิชาการอิสระ
 มหาวิทยาลัยมหิดล
 นักวิชาการอิสระ
 นักวิชาการอิสระ
 สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 นักวิชาการอิสระ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท.ดร.ศิริพงษ์ เสาภายน
 รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย สมบูรณ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ วัฒนพานิช
 รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดา ภาสวณิช
 รองศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา ปิยะมโนธรรม
 รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะ ศักดิ์เจริญ
 รองศาสตราจารย์ ดร.มานิกา วิเศษสาธ

ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา
 ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
 ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
 ภาควิชาพลานามัย
 ภาควิชาจิตวิทยา
 ภาควิชาการศึกษาต่อเนื่องและอาชีวศึกษา
 ภาควิชาจิตวิทยา

รองศาสตราจารย์ ดร.ยศระวี วายทองคำ	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร.เรีงรณ ล้อมลาย	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา นัฏวิราคม	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์ ดร.ศยามน อินสะอาด	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์ ดร.สุการ์ตพิชา ปิยะธรรมวรากุล	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ อิงอาจ	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล กฤษณกุลหาสน์	ภาควิชาการประเมินและการวิจัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ตีรภานันท์	ภาควิชาการประเมินและการวิจัย
รองศาสตราจารย์ ดร.อภิชา แดงจำรูญ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร วัจนะ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์ ดร.อนงนาฏ เพชรประเสริฐ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนัดชชัย อธิเกียรติ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์พงศ์ธร แสงวิภาค	ภาควิชาพลานามัย
รองศาสตราจารย์ภูษิษฐ์ สว่างสุข	ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์สุจิตรา ภัคดีสงคราม	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลทิพย์ ศรีหาเศษ	ภาควิชาการประเมินและการวิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยมน อินทุสุต	ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานต์รวี บุษยานนท์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ ลักษณะนา	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษม ชูรัตน์	ภาควิชาพลานามัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศีกฤทธิ์ ศิลาลาย	ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตราภรณ์ บุญถนอม	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑาภรณ์ มาสันเทียะ	ภาควิชาการประเมินและการวิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนะวงศ์ หงษ์สุวรรณ	ภาควิชาพลานามัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย ขอบธรรมสกุล	ภาควิชาพลานามัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่นดาว ชลวิทย์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บงกช ทองเอี่ยม	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร เชี่ยวจินดาگانต์	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทุมพร เปี้ยถนอม	ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาติยะ พัฒนาศักดิ์	ภาควิชาภูมิศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี ลาภเจริญ	ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ เพียรเพชรเลิศ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัตนา (มูลเงิน) อติพัฒน์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลีพร ลพประเสริฐ	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุมาภรณ์ สุขารมณ	ภาควิชาจิตวิทยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัชชามน เปรมปลื้ม	ภาควิชาจิตวิทยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนธร บรรจงปรุ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีสสลลล์ อารังค์วรกุล	ภาควิชาจิตวิทยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สง่า วงศ์ไชย	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
อาจารย์ ดร.กนกวรรณ ทองคำลิ่ง	ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
อาจารย์ ดร.ณธชา พันธบัว	ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
อาจารย์ ดร.ธนัชพร นามวัฒน์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
อาจารย์ ดร.นิสสรณ์ บำเพ็ญ	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
อาจารย์ ดร.ผกามาศ รัตนบุษย์	ภาควิชาพลานามัย
อาจารย์ ดร.ผกาพรรณ นันทะเสน	ภาควิชาจิตวิทยา
อาจารย์ ดร.พรดารา เขตต์ทองคำ	ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
อาจารย์ ดร.เพชร วิจิตรนาวิน	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
อาจารย์ ดร.ภูริเดช พาหุยุทธ์	ภาควิชาจิตวิทยา
อาจารย์ ดร.ภูวเดช ธนิชานนท์	ภาควิชาภูมิศาสตร์
อาจารย์ ดร.รังสิมา หอมเศรษฐี	ภาควิชาจิตวิทยา
อาจารย์ ดร.วณัฐพงศ์ เบญจพงศ์	ภาควิชาพลานามัย
อาจารย์ ดร.วิมลมาลย์ สมคะเน	ภาควิชาพลานามัย
อาจารย์ ดร.สุภาพร มานะจิตประเสริฐ	ภาควิชาภูมิศาสตร์
อาจารย์ ดร.อรชุลี นิราศรพ	ภาควิชาพลานามัย
อาจารย์ ดร.อรสา รัตนสินชัยบุญ	ภาควิชาภูมิศาสตร์
อาจารย์ ดร.อัญชลี วิมลศิลป์	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิจัย

วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) มีนโยบายการจัดพิมพ์ ปีละ 2 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน และ ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการด้านศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

ข้อกำหนดในการส่งบทความ บทความที่จัดทำขึ้นโดยใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเท่านั้น บทความที่เสนอเพื่อตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้ ต้องไม่เคยตีพิมพ์ ไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาหรือไม่อยู่ระหว่างตีพิมพ์ในหนังสือหรือวารสารใดมาก่อน กระบวนการคัดเลือกบทความใช้วิธีการประเมินแบบ Double-Blind Review โดยบทความจะได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อของบทความวิจัย

แนวทางการเขียนบทความ ประกอบด้วย

1. ประเด็นหรือแนวความคิดที่ชัดเจน มีเนื้อหาทางวิชาการที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และทันสมัย
2. วิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการ สังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และเสนอความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์
3. ใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ
4. นำเสนอผลการศึกษาและการอภิปรายผลได้อย่างลึกซึ้ง และเชื่อมโยงกับการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการ วิชาชีพ และสังคม
5. ค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ ทันสมัย และครบถ้วน
6. นำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน และเป็นระบบ ตลอดจนใช้ภาษาระดับทางการเพื่อสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

การส่งต้นฉบับ

1. **การตั้งค่าหน้ากระดาษ** ใช้แบบอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์แบบหน้าเดียวในกระดาษ A4 ตั้งค่าหน้ากระดาษ ดังนี้

1.1 ด้านบน (top)	1.5 นิ้ว (inches)
1.2 ด้านล่าง (bottom)	1.5 นิ้ว (inches)
1.3 ด้านซ้าย (left)	1 นิ้ว (inches)
1.4 ด้านขวา (right)	1 นิ้ว (inches)

และให้ใส่เลขหน้ากำกับกับทุกหน้าที่มีมุมขวาด้านบน ความยาวของบทความ 10-15 หน้า

2. ชื่อเรื่อง (title) ต้องมีทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ใช้ตัวอักษร TH Saraban PSK ขนาด 18 point ตัวหนา อยู่กลางหน้ากระดาษ

3. ชื่อผู้เขียน (author) ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล ใช้ตัวอักษร TH Saraban PSK ขนาด 15 point ชิดขวาของหน้ากระดาษ และมีการเขียนอ้างอิงเชิงบรรณานุกรม กรณีที่เป็นนักศึกษา ให้ระบุชื่อหลักสูตร สาขาวิชา คณะ สถาบันการศึกษา และอีเมลที่ติดต่อได้ของผู้เขียนหลัก (ใช้ตัวอักษร TH Saraban PSK ขนาด 12 point) นอกจากนี้ สามารถระบุชื่อ นามสกุลผู้เขียนร่วมได้ ทั้งนี้ เมื่อรวมกับผู้เขียนหลัก (author) แล้วมีจำนวนไม่เกิน 4 คน

4. เนื้อหา (text) ใช้ภาษาระดับทางการเพื่อสื่อสารให้กระชับและชัดเจน หากเป็นคำศัพท์ที่ใช้เฉพาะในแต่ละสาขาวิชา ควรอธิบายคำจำกัดความให้ทราบชัดเจน การจัดพิมพ์เนื้อหาที่กำหนดให้ใช้ตัวอักษร TH Saraban PSK ขนาด 15 point ตลอดทั้งเนื้อหา เนื้อหาที่ปรากฏในบทความวิจัยประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ดังนี้

4.1 บทคัดย่อ (abstract) ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ ผลการวิจัย และข้อเสนอแนะประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยไว้ในตอนท้ายด้วยก็ได้ โดยเขียนสรุปให้เห็นถึงสาระสำคัญ ใช้ภาษาระดับทางการที่สื่อสารอย่างกระชับและชัดเจน (ความยาวของบทคัดย่อภาษาไทยไม่เกิน 250 คำ ภาษาอังกฤษไม่เกิน 300 คำ)

4.2 คำสำคัญ (keywords) ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ประมาณ 3-5 คำ

4.3 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (background and significance of the problems) นำเสนอให้เห็นถึงสถานการณ์ของปัญหาที่นำไปสู่ความสนใจการทำวิจัย วิเคราะห์สถานการณ์ และแสดงเหตุผลถึงความสำคัญของประเด็นหรือหัวข้อที่ต้องการศึกษาและวิจัย โดยใช้ภาษาระดับทางการ มีแบบแผน ลำดับประเด็นการเขียนที่ต่อเนื่องกัน ใช้ข้อมูลอ้างอิงที่ทันสมัยและถูกต้องตามหลักทางวิชาการ ซึ่งควรครอบคลุมถึงปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (research objectives) นำเสนอให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องและเนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการหาคำตอบของการวิจัย โดยอาจเขียนแยกเป็นหัวข้อหลักหรือเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาก็ได้

4.5 สมมติฐานของการวิจัย (hypotheses of the research) หรือคำถามวิจัย (research questions) นำเสนอการคาดคะเนผลการศึกษาที่นำไปสู่การทดสอบหรือพิสูจน์ โดยเขียนให้ถูกต้องและเป็นไปตามหลักทางวิชาการ ในกรณีเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ อาจนำเสนอด้วยคำถามวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการอธิบายปรากฏการณ์ที่กำลังศึกษา

4.6 แนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (concepts, theories, and related literature) เพื่อสนับสนุนสิ่งที่กำลังศึกษา ตัวแปร และนำไปสู่กรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิจัย โดยอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่เชื่อถือได้

4.7 วิธีดำเนินการวิจัย (research methods) ควรประกอบด้วยหัวข้อหลักที่สำคัญ คือ การออกแบบการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและจริยธรรมในการวิจัย รวมถึงวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

4.8 ผลการวิจัย (results) นำเสนอผลที่ได้จากการวิจัยอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย โดยสามารถนำเสนอผลการวิจัยได้ทั้งในรูปแบบการบรรยาย ตาราง ภาพ หรือแผนผัง

4.9 การอภิปรายผล (discussion) เป็นการนำผลการวิจัย โดยวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ร่วมกับแนวคิดทฤษฎีหรืองานวิจัยที่มีมาก่อนหน้านี้ พร้อมให้เหตุผลสนับสนุนเชิงประจักษ์ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสอดคล้อง/ไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา หรืออาจนำไปสู่การอภิปรายให้เกิดเป็นความรู้ใหม่จากผลการวิจัยที่ศึกษาในครั้งนี้ การอภิปรายผลควรอธิบายและแสดงเหตุผลได้อย่างลึกซึ้ง อ้างอิงข้อมูลที่ทันสมัย และถูกต้องตามหลักทางวิชาการ ในย่อหน้าสุดท้ายของการอภิปรายผล ควรนำเสนอข้อจำกัดและข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์

4.10 สรุปผลการวิจัย (conclusion) ให้ข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับผลการศึกษา ผลการทดสอบสมมติฐานหรือการตอบคำถามวิจัย

4.11 การระบุนายการอ้างอิง (references) และการอ้างอิงในเนื้อหา (In-text citations) ใช้รูปแบบ APA หากเป็นรายการอ้างอิงฉบับภาษาไทย ให้แปลเป็นภาษาอังกฤษทั้งในรายการอ้างอิง และการอ้างอิงในเนื้อหา โดยศึกษาแนวทางการเขียนอ้างอิงได้ที่เว็บไซต์วารสาร

5. การส่งต้นฉบับ และการแก้ไขบทความ

5.1 ส่งทางเว็บไซต์ที่ <http://www.edu.ru.ac.th/>

5.2 ส่งทาง e-mail ที่ Journal.edu.ru@gmail.com

5.3 ส่งทางไปรษณีย์ ที่สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ EOB501/1 ชั้น 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 โดยส่งเป็นเอกสารที่พิมพ์ลงในกระดาษขนาด A4 จำนวน 3 ชุด และบันทึกไฟล์บทความวิจัยลงใน CD จำนวน 1 ชุด พร้อมระบุหมายเลขโทรศัพท์ และ e-mail ที่สามารถติดต่อได้

6. การแจ้งผล

เมื่อบทความได้รับการประเมินและพิจารณาให้ตีพิมพ์แล้ว กองบรรณาธิการจะแจ้งผลการพิจารณาทาง e-mail ที่ผู้เขียนบทความระบุไว้ในแบบฟอร์ม หากมีการแก้ไขบทความ ผู้เขียนบทความจะต้องแก้ไขบทความให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ การแก้ไขอาจมีมากกว่า 1 ครั้ง ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความ ทั้งนี้ ผู้เขียนบทความต้องแก้ไขและส่งบทความภายในระยะเวลาที่กำหนด (สามารถดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.edujournal.ru.ac.th>)

[หมายเหตุ วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาตีพิมพ์บทความ]

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

- กองบรรณาธิการวารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)
สำนักงานคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ EOB501/1 ชั้น 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240
- เว็บไซต์วารสาร <http://www.edujournal.ru.ac.th>
- เว็บไซต์คณะศึกษาศาสตร์ <http://www.edu.ru.ac.th>
- โทร. 02-310-8376 , e-mail: journal.edu.ru@gmail.com

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)

เว้น 1 บรรทัด

TH Sarabun PSK 15 point

ชื่อ-นามสกุล¹, ชื่อ-นามสกุล²

๑-นามสกุล³, ชื่อ-นามสกุล⁴

(วันรับบทความ: วัน เดือน ปี, วันแก้ไขบทความ: วัน เดือน ปี, วันตอบรับบทความ: วัน เดือน ปี)

****ทางวารสารจะเป็นผู้ลงวันที่เอง****

บทคัดย่อ

TH Sarabun PSK 15 point

→ 1 tab หรือ 0.5 นิ้ว

- นำเสนอภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ ผลการวิจัยหลัก และอาจนำเสนอประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยไว้ในตอนท้ายด้วยก็ได้ โดยใช้ภาษาทางวิชาการ สรุปลงให้เห็นถึงสาระสำคัญ มีความกระชับและชัดเจน (ความยาวของบทคัดย่อภาษาไทยไม่เกิน 250 คำ ภาษาอังกฤษไม่เกิน 300 คำ)

คำสำคัญ นำเสนอโดยเลือกใช้คำที่เกี่ยวข้องกับงาน หรือเป็นคำที่นิยมใช้ค้นหา เพื่อให้ผู้สนใจสืบค้นเจอ จำนวน 3-5 คำ

คำสำคัญ:,,

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

¹กรณีนักศึกษา ให้ระบุชื่อหลักสูตร สาขาวิชา คณะ สถาบันการศึกษา

อีเมล:

2.กรณีที่เป็นอาจารย์/นักวิชาการ/บุคคลทั่วไป ระบุตำแหน่ง/ตำแหน่งวิชาการ หน่วยงานที่สังกัด

อีเมล:

TH Sarabun PSK 12 point

TH Sarabun PSK 18 point

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)

เว้น 1 บรรทัด

TH Sarabun PSK 15 point

Name-Surname¹, Name-Surname²

TH Sarabun PSK 15 point

Name-Surname³, Name-Surname⁴

(Received Date: Month Date, Year; Revised Date: Month Date, Year; Accepted Date: Month Date, Year)

Abstract

TH Sarabun PSK 15 point

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords:,,

Type of Article: Research Article

¹Student, Faculty, University

e-mail:

TH Sarabun PSK 12 point

²Position/Academic Position, Affiliated Agency

e-mail:

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

นำเสนอให้เห็นถึงสถานการณ์ของปัญหาที่ต้องการจะท้าววิจัย มีการวิเคราะห์สถานการณ์และให้เหตุผลที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสิ่งที่จะวิจัย โดยใช้ภาษาทางวิชาการ มีแบบแผน ลำดับประเด็นการเขียนที่ต่อเนื่องกัน ใช้ข้อมูลอ้างอิงที่ทันสมัยและถูกต้องตามหลักทางวิชาการ ซึ่งครอบคลุมถึงปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย และประโยชน์ที่รับจากการวิจัยไว้ด้วย ทั้งนี้ อาจนำเสนอการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ในหัวข้อนี้หรือแยกเป็นอีกหัวข้อหนึ่งก็ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

.....

.....

สมมติฐานของการวิจัย (ถ้ามี)

.....

.....

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

- นำเสนอให้เห็นความสัมพันธ์ของแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่นำไปสู่กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย
- อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่เชื่อถือได้ โดยเฉพาะการอ้างอิงจากต้นฉบับ หลีกเลี่ยงการ “อ้างถึงใน” หรือหลีกเลี่ยงการอ้างอิงต่อ ๆ กันมา โดยเขียนให้กระชับ ได้ใจความ และนำเสนอเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทความเท่านั้น
- การเขียนอ้างอิงในเนื้อหา กรณีอ้างอิงคนไทย ให้เขียนเฉพาะนามสกุลที่เป็นภาษาอังกฤษของผู้ถูกอ้างอิง และปี ค.ศ. ที่อ้างอิง เช่น Yuenyaw (2009) ได้กล่าวว่า (ตามตัวอย่างที่ 1) หรือ (Yuenyaw, 2009) (ตามตัวอย่างที่ 2)
- การแบ่งข้อย่อยในเนื้อหา ควรแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้ 1., 1.1, 1), (1) (ตามตัวอย่างที่ 3)

ตัวอย่างที่ 1

Keeves (1988) กล่าวว่า รูปแบบจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ (1) (2).....
(3) และ (4)

ตัวอย่างที่ 2

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในองค์กร..... ซึ่งทุกองค์กรต้องพัฒนาไปสู่ความ
มีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กร (Office of the National
Economic and Social Development Board, 2007)

ตัวอย่างที่ 3

1. รูปแบบการพัฒนา..... ประกอบด้วย
 - 1.1 การพัฒนาด้าน..... ประกอบด้วย
 - 1)
 - (1)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

.....
.....
.....

นำเสนอโดยอธิบายวิธีดำเนินการวิจัย ครอบคลุมถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและจริยธรรมในการวิจัย และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

.....

.....

.....

นำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ และผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยอาจจะมีการนำเสนอในรูปแบบ ตาราง และการแปลความหมายอย่างชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (ตามตัวอย่างการเขียนตาราง)

ตัวอย่าง

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....

ข้อความ	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
---------	-----------	------	-------------

.....

การอภิปรายผล

.....

.....

.....

- วิเคราะห์หรือสังเคราะห์ผลการวิจัยร่วมกับแนวคิดทฤษฎีหรืองานวิจัยที่มีมาก่อนหน้านี้ พร้อมให้เหตุผลสนับสนุนเชิงประจักษ์ อันนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ใหม่ หรือการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ทางวิชาการ วิชาชีพ และสังคม (implications) ในช่วงท้ายของการอภิปราย ควรระบุข้อจำกัดจากการวิจัยและเสนอให้เห็นถึงแนวทางการวิจัยในอนาคต

สรุปผลการศึกษา

.....

.....

.....

กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี ทั้งนี้ หากมีแหล่งที่ทุนให้ระบุไว้ในหัวข้อนี้)

.....

.....

.....

รายการอ้างอิง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

นำเสนอรายการอ้างอิงที่เป็นไปตามแนวทางที่วารสารกำหนด เรียงตามลำดับตัวอักษรและให้แปลรายการอ้างอิงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษทุกฉบับ ทั้งการรายการอ้างอิงตอนท้ายของบทความ (Reference) และในเนื้อหา (in-text citation) โดยดูแนวทางการเขียนรายการอ้างอิงที่ website: <http://www.edujournal.ru.ac.th/>

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ

วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) มีนโยบายการจัดพิมพ์ ปีละ 2 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายนและฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการด้านศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

ข้อกำหนดในการส่งบทความ บทความที่จัดทำขึ้นโดยใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเท่านั้น บทความที่เสนอเพื่อตีพิมพ์นำมาลงในวารสารฉบับนี้ ต้องไม่เคยตีพิมพ์ ไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาหรือไม่อยู่ระหว่างตีพิมพ์ในหนังสือหรือวารสารใดมาก่อน กระบวนการคัดเลือกบทความใช้วิธีการประเมินแบบ Double-Blind Review โดยบทความจะได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อของบทความวิชาการ

แนวทางการเขียนบทความวิชาการ ประกอบด้วย

1. ประเด็นหรือแนวความคิดที่ชัดเจน มีเนื้อหาทางวิชาการที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และทันสมัย
2. วิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการ สังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และเสนอความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์
3. สอดแทรกความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ หรือแสดงทัศนะของผู้เขียนอย่างชัดเจน ประกอบไปด้วยเหตุผลทางวิชาการที่ปราศจากอคติและความลำเอียง
4. ค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ ทันสมัย และครอบคลุมประเด็นสำคัญที่เชื่อมโยงกับหัวข้อบทความ
5. นำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน และเป็นระบบ ตลอดจนใช้ภาษาระดับทางการเพื่อสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

การส่งต้นฉบับ

1. การตั้งค่านำกระดาษ ใช้แบบอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์แบบหน้าเดียวในกระดาษ A4 ตั้งค่านำกระดาษ ดังนี้

1.1 ด้านบน (top)	1.5 นิ้ว (inches)
1.2 ด้านล่าง (bottom)	1.5 นิ้ว (inches)
1.3 ด้านซ้าย (left)	1 นิ้ว (inches)
1.4 ด้านขวา (right)	1 นิ้ว (inches)

และให้ใส่เลขหน้ากำกับทุกหน้าที่มุมขวาด้านบน ความยาวของบทความ 10-15 หน้า

2. **ชื่อเรื่อง (title)** ต้องมีทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ใช้ตัวอักษร TH Saraban PSK ขนาด 18 point ตัวหนา อยู่กลางหน้ากระดาษ

3. **ชื่อผู้เขียน (author)** ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล ใช้ตัวอักษร TH Saraban PSK ขนาด 15 point ชิดขวาของหน้ากระดาษ และมีการเขียนอ้างอิงเชิงบรรณ โดยระบุตำแหน่ง/ตำแหน่งวิชาการ หน่วยงานที่สังกัด และอีเมลที่ติดต่อได้ (ใช้ตัวอักษร TH Saraban PSK ขนาด 12 point)

4. **เนื้อหา (text)** ควรใช้ภาษาแบบทางการที่ผู้อ่านเข้าใจง่ายและชัดเจน ใช้ตัวอักษร TH Saraban PSK ขนาด 15 point ตลอดทั้งเนื้อหา ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

4.1 **บทคัดย่อ (abstract)** ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เขียนสรุปสาระสำคัญของบทความไว้อย่างครบถ้วน (ความยาวของบทคัดย่อภาษาไทยไม่เกิน 250 คำ หากเป็นภาษาอังกฤษมีจำนวนไม่เกิน 300 คำ)

4.2 **คำสำคัญ (keywords)** ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ประมาณ 3-5 คำ

4.3 **บทนำ (introduction)** นำเสนอให้เห็นถึงความสำคัญของหัวข้อหรือประเด็นที่ผู้เขียนสนใจศึกษา โดยใช้ภาษาระดับทางการ มีแบบแผน ลำดับประเด็นการเขียนที่ต่อเนื่องกัน ใช้ข้อมูลอ้างอิงที่ทันสมัย และถูกต้องตามหลักทางวิชาการ

4.4 **แนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (concepts, theories, and related literature)** อธิบายแนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางหรือสนับสนุนหัวข้อหรือประเด็นที่กำลังศึกษา โดยอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่เชื่อถือได้ และอาจนำเสนอในรูปแบบของกรอบการวิเคราะห์ (analysis framework) ร่วมด้วย เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.5 **บทวิเคราะห์** แสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์ และ/หรือสังเคราะห์องค์ความรู้ในประเด็นที่สนใจ ร่วมกับการนำเสนอความคิดของผู้เขียน อันนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้อ่านนอกจากนี้ ควรนำเสนอเชิงอภิปรายถึงข้อจำกัด ข้อเสนอแนะและการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์นั้นไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในวงวิชาการ วิชาชีพ หรือสังคม

4.6 **บทสรุป (conclusion)** นำเสนอข้อสรุปที่เป็นประเด็นสำคัญของบทความ โดยรวบรวมเฉพาะใจความสำคัญ เขียนให้มีความกระชับและชัดเจน อาจนำเสนอด้วยการสรุปถึงสิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดว่ามีความสำคัญอย่างไรและนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร หรืออาจใช้วิธีการตั้งคำถามเพื่อเป็นประเด็นที่กระตุ้นให้ผู้อ่านแสวงหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปก็ได้เช่นกัน

4.7 **การระบุนายการอ้างอิง (references) และการอ้างอิงในเนื้อหา (In-text citations)** ใช้รูปแบบ APA หากเป็นรายการอ้างอิงฉบับภาษาไทย ให้แปลเป็นภาษาอังกฤษทั้งในรายการอ้างอิงและการอ้างอิงในเนื้อหา โดยศึกษาแนวทางการเขียนอ้างอิงได้ที่เว็บไซต์วารสาร

5. การส่งต้นฉบับ และการแก้ไขบทความ

5.4 **ส่งทางเว็บไซต์ที่** <http://www.edu.ru.ac.th/>

5.5 ส่งทาง e-mail ที่ Journal.edu.ru@gmail.com

5.6 ส่งทางไปรษณีย์ ที่สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ EOB501/1 ชั้น 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 โดยส่งเป็นเอกสารที่พิมพ์ลงในกระดาษขนาด A4 จำนวน 3 ชุด และบันทึกไฟล์บทความวิจัยลงใน CD จำนวน 1 ชุด พร้อมระบุหมายเลขโทรศัพท์ และ e-mail ที่สามารถติดต่อได้

6. การแจ้งผล

เมื่อบทความได้รับการประเมินและพิจารณาให้ตีพิมพ์แล้ว กองบรรณาธิการจะแจ้งผลการพิจารณาทาง e-mail ที่ผู้เขียนบทความระบุไว้ในแบบฟอร์ม หากมีการแก้ไขบทความ ผู้เขียนบทความจะต้องแก้ไขบทความให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ การแก้ไขอาจมีมากกว่า 1 ครั้ง ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความ ทั้งนี้ ผู้เขียนบทความต้องแก้ไขและส่งบทความภายในระยะเวลาที่กำหนด (สามารถดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.edujournal.ru.ac.th>)

[หมายเหตุ วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาตีพิมพ์บทความ]

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

- กองบรรณาธิการวารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)
สำนักงานคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ EOB501/1 ชั้น 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240
- เว็บไซต์วารสาร <http://www.edujournal.ru.ac.th>
- เว็บไซต์คณะศึกษาศาสตร์ <http://www.edu.ru.ac.th>
- โทร. 02-310-8376 , e-mail: journal.edu.ru@gmail.com

TH Sarabun PSK 18 point

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)

เว้น 1 บรรทัด

TH Sarabun PSK 15 point

กรณีมีผู้เขียนร่วมระบุได้ไม่เกิน 2 คน

-นามสกุล¹, ชื่อ-นามสกุล²

(วันรับบทความ: วัน เดือน ปี; วันแก้ไขบทความ: วัน เดือน ปี; วันตอบรับบทความ: วัน เดือน ปี)

****ทางวารสารจะเป็นผู้ลงวันที่เอง****

บทคัดย่อ

TH Sarabun PSK 15 point

→ 1 tab หรือ 0.5 นิ้ว

- นำเสนอให้กระชับ เน้นประเด็นสำคัญที่ต้องการนำเสนอ โดยสรุปสาระสำคัญของบทความและสอดคล้องกับชื่อเรื่อง เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านอยากอ่านเนื้อหาฉบับเต็ม
- ความยาวของบทคัดย่อภาษาไทยไม่เกิน 250 คำ, ภาษาอังกฤษไม่เกิน 300 คำ

คำสำคัญ นำเสนอโดยเลือกใช้คำที่เกี่ยวข้องกับงาน หรือเป็นคำที่นิยมใช้ค้นหา เพื่อให้ผู้อ่านสืบค้นเจอ จำนวน 3-5 คำ

คำสำคัญ:,,

ประเภทของบทความ: บทความวิชาการ

¹กรณีนักศึกษา ให้ระบุชื่อหลักสูตร สาขาวิชา คณะ สถาบันการศึกษา

อีเมล:

TH Sarabun PSK 12 point

²กรณีที่เป็นอาจารย์/นักวิชาการ/บุคคลทั่วไป ระบุตำแหน่ง/ตำแหน่งวิชาการ หน่วยงานที่สังกัด

อีเมล:

TH Sarabun PSK 18 point

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)

เว้น 1 บรรทัด

TH Sarabun PSK 15 point

Name-Surname¹, Name-Surname²

(Received Date: Month Date, Year; Revised Date: Month Date, Year; Accepted Date: Month Date, Year)

Abstract

TH Sarabun PSK 15 point

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords:,,

Type of Article: Academic Article

¹Student, Faculty, University

e-mail:

TH Sarabun PSK 12 point

²Position/Academic Position, Affiliated Agency

e-mail:

บทนำ

นำเสนอให้เห็นถึงความสำคัญของหัวข้อหรือประเด็นที่ผู้เขียนสนใจศึกษา โดยใช้ภาษาระดับทางการ มีแบบแผน ลำดับประเด็น การเขียนที่ต่อเนื่องกัน ใช้ข้อมูลอ้างอิงที่ทันสมัยและถูกต้องตามหลักทางวิชาการ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

อธิบายแนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางหรือสนับสนุนหัวข้อหรือประเด็นที่กำลังศึกษา โดยอ้างอิง แหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ และอาจนำเสนอในรูปแบบของกรอบการวิเคราะห์ (analysis framework) ร่วมด้วยก็ได้

กรอบในการวิเคราะห์

นำเสนอกรอบในการวิเคราะห์ที่ได้จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง หรือใช้รูปภาพ อันเป็นใจความสำคัญที่จะนำไปสู่ การวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ข้อมูล

ภาพ 1 กรอบในการวิเคราะห์

บทวิเคราะห์

- แสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์ และ/หรือสังเคราะห์องค์ความรู้ในประเด็นที่สนใจ ร่วมกับการนำเสนอความคิดของผู้เขียน อันนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ใหม่
- ควรนำเสนอเชิงอภิปรายถึงข้อจำกัด ข้อเสนอแนะและการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์นั้นไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในวงวิชาการ วิชาชีพ หรือสังคม

บทสรุป

นำเสนอข้อสรุปที่เป็นประเด็นสำคัญของบทความ โดยรวบรวมเฉพาะใจความสำคัญ เขียนให้มีความกระชับและชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

นำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิเคราะห์สำหรับนำไปใช้ในเชิงทฤษฎีและการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ โดยอาจเขียนรวมไว้ในหัวข้อบทวิเคราะห์หรือแยกเป็นอีกหัวข้อหนึ่งก็ได้เช่นกัน

กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี ทั้งนี้ หากมีแหล่งที่ทุนให้ระบุไว้ในหัวข้อนี้)

รายการอ้างอิง

นำเสนอรายการอ้างอิงที่เป็นไปตามแนวทางที่วารสารกำหนด เรียงตามลำดับตัวอักษรและให้แปลรายการอ้างอิงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษทุกฉบับ ทั้งการรายการอ้างอิงตอนท้ายของบทความ (Reference) และในเนื้อหา (in-text citation) โดยดูแนวทางการเขียนรายการอ้างอิงที่ website: <http://www.edujournal.ru.ac.th/>

